

**UCHWAŁA NR XXXV/424/2017
RADY MIASTA I GMINY MARGONIN**

z dnia 7 września 2017 r.

w sprawie Przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023

Na podstawie art.18 ust. 1 i ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023 stanowiący załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Margonin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
i Gminy Margonin

Jerzy Toboła

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MARGONIN NA LATA 2017-2023

MARGONIN 2017 r

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	1
2. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	3
2.1. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM.....	3
2.2. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE REGIONALNYM.....	5
2.3. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM.....	6
3. METODA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	12
3.1. ZASIĘGI PRZESTRZENNE JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH	12
3.2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA.....	14
4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	17
5. DIAGNOZA.....	19
5.1. SFERA SPOŁECZNA	19
5.2. SFERA GOSPODARCZA	30
5.3. SFERA ŚRODOWISKOWA	32
5.4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	35
5.5. SFERA TECHNICZNA.....	39
5.6. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	41
6. DELIMITACJA OBSZARÓW ZJAWISK KRYZYSOWYCH I OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	43
7. USPOŁECZNIE NIE	49
8. OBSZAR REWITALIZACJI.....	59
8.1. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	59
8.2. POGŁĘBIONA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI.....	62
8.3. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.....	70
8.4. CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ	70
9. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	73
9.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH ----	73
9.2. ORIENTACYJNA LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	86
9.3. LISTA PLANOWANYCH POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	90
10. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	91
10.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA.....	91
10.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	92
10.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA	93
10.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA	94
10.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.....	95
11. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE	96
12. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	98
13. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ.....	100
14. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	102
15. ZAŁĄCZNIKI.....	103

1 WPROWADZENIE

Program Rewitalizacji jest dokumentem poziomu lokalnego, którego głównym celem jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Dokument ten obok Strategii rozwoju gminy oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi narzędzie w rękach samorządu lokalnego służące do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju gminy.

Podstawą prawną Programu Rewitalizacji Gminy Margonin jest ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 20016 r., poz. 446 ze zm.). Natomiast prace nad Programem Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017 – 2023 podjęto zgodnie z Uchwałą Nr XXX/358/2017 Rady Miasta i Gminy Margonin z dnia 23 lutego 2017 roku.

Program Rewitalizacji Gminy Margonin został sporządzony zgodnie z:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015.1777 z późn. zm.),
- Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r. opublikowanymi przez Ministerstwo Rozwoju,
- Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, zatwierdzonymi uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 2718/2016 z dnia 6 października 2016 r.

Według Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Rozwoju:

- **REWITALIZACJA** – to kompleksowy proces wyprowadzania ze **stanu kryzysowego** obszaru zdegradowanego poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie **specyficznych uwarunkowań danego obszaru** oraz wzmacnianie jego **lokalnych potencjałów** i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.
- **STAN KRYZYSOWY** – stan spowodowany koncentracją negatywnych **zjawisk społecznych** współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.
- **OBSZAR ZDEGRADOWANY** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze.
- **OBSZAR REWITALIZACJI** – obszar obejmujący całość lub część obszaru **zdegradowanego**, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary w tym nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych takich jak tereny przemysłowe, powojkowe, lub pokolejowe wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

- **PROGRAM REWITALIZACJI** – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

GLÓWNE ZADANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

1 IDENTYFIKACJA

OBSZARÓW
ZDEGRADOWANYCH

2 WSKAZANIE

OBSZARU
REWITALIZACJI

3 WYPROWADZENIE

OBSZARU REWITALIZACJI ZE
STANU KRYZYSOWEGO

CECHY PROGRAMU REWITALIZACJI

KOMPLEKSOWOŚĆ

Wszystkie projekty i działania uwzględnione w dokumencie mają w kompleksowy sposób rozwiązywać problemy sfery społecznej oraz gospodarczej, lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej.

W Programie Rewitalizacji należy uwzględnić projekty współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych środków publicznych lub prywatnych.

KONCENTRACJA

Programy rewitalizacji obejmują tereny o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, które charakteryzują się koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych.

PARTNERSTWO I PARTYCYPACJA

Program rewitalizacji jest dokumentem opracowanym przez samorząd lokalny i poddany dyskusji publicznej z różnymi grupami interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest podstawą procesu rewitalizacji zarówno na etapie tworzenia dokumentu jak i na etapie realizacji poszczególnych projektów.

KOMPLEMENTARNOŚĆ

proceduralno-instytucjonalna - oznacza konieczność wykreowania takiego systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie różnych instytucji w trakcie realizacji poszczególnych projektów

przestrzenna - oznacza wzajemne powiązania i oddziaływanie pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi, co ma zapewnić efektywne oddziaływanie na obszar dotknięty zjawiskami kryzysowymi.

problemowa - oznacza, że projekty rewitalizacyjne wzajemnie się uzupełniają, tak aby oddziaływały na wszystkie aspekty: społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny i środowiskowy. Konieczne jest również powiązanie Programu rewitalizacji z pozostałymi dokumentami i decyzjami strategicznymi samorządu lokalnego.

międzyokresowa - oznacza kontynuację lub rozwijanie przedsięwzięć zrealizowanych w ramach polityki spójności we wcześniejszych okresach programowania

źródeł finansowania - oznacza uzupełnianie się źródeł finansowania ze środków EFRR, EFS i FS i innych.

2 OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

2.1. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM

Obowiązująca od lutego 2017 r. **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020** (z perspektywą do 2030) (SOR)¹ określa nowy model rozwoju - suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym.

Nowy Model rozwoju to przede wszystkim rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty.

SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jednocześnie przyjęty „dłuższy horyzont czasowy oznacza rezygnację z długookresowej strategii rozwoju kraju (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030, Trzecia Fala Nowoczesności)”².

W dokumencie do tematu rewitalizacji w kontekście miast jak i obszarów wiejskich odniesiono się w **Celu szczegółowym II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, OBSZAR Rozwój zrównoważony terytorialnie.**

I tak w celu poprawy warunków rozwoju polskich miast zakłada się do roku 2020 m.in. działania polegające na **Wspieraniu realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podstawie programów rewitalizacji ukierunkowanych na przekształcenie obszarów zdegradowanych** (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym). Natomiast w działaniach po 2020 przewiduje się **Promowanie podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastami i realizacji działań rewitalizacyjnych**, w tym nacisk na realizację niskoemisyjnych strategii miejskich oraz strategii zrównoważonej mobilności miejskiej na funkcjonalnych obszarach zurbanizowanych.

Aktywizacja obszarów wiejskich zagrożonych trwałą marginalizacją ma następować m. in. poprzez działania realizowane do 2020 roku polegające na **Udoskonaleniu realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych realizowanych na podstawie programów rewitalizacji ukierunkowanych na wsparcie obszarów zdegradowanych, w tym po byłych państwowych gospodarstwach rolnych** (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym).

W ramach Strategii zakłada się realizację Projektów strategicznych:

- Pakiet działań na rzecz wsparcia samorządów w programowaniu i **realizacji rewitalizacji – upowszechnianie rewitalizacji jako ważnego elementu rozwoju miast**, zapewniającego trwałość zasad i instrumentów, kompleksowość, mechanizmy finansowania, usprawnienia prawno-instytucjonalne oraz przejrzysty

¹Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Dokument przyjęty Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.

² str. 47; Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Dokument przyjęty Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.

system monitorowania i ewaluacji (dedykowane programy z POPT) oraz budowa systemu bieżącego monitorowania działań rewitalizacyjnych.

- Pakiet działań dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją do roku 2020. Jednym z elementów Programu będzie **rewitalizacja obszarów defaworyzowanych**, w tym po byłych państwowych gospodarstwach rolnych, polegająca na stworzeniu takich warunków bytowych, które zachęcałyby do pozostania w środowisku wiejskim, stworzenia trwałych więzi społecznych oraz warunków do alternatywnego wykorzystania dostępnych zasobów celem zwiększenia atrakcyjności obszarów oraz potencjału dochodowego miejscowej ludności.

Drugim ważnym dokumentem, którego zadaniem jest kreowanie polityki rozwoju Polski jest **Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony. Miasta. Obszary wiejskie (KSRR)**³. Dokument w Celu 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych ujmuje w celu szczegółowym **2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze** najistotniejsze zagadnienia, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych. Są to działania nakierowane na wsparcie jakości kapitału ludzkiego, modernizację struktury gospodarczej, poprawę jakości i dostępności infrastruktury technicznej, modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych.

Dokumentem strategicznym w zakresie zagospodarowania przestrzennego, będącym także komponentem zarządzania rozwojem Polski jest **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK)**⁴. W celu 2 KPZP jednym z głównych zagadnień jest zapewnienie spójności na obszarach, na których nastąpiła koncentracja specyficznych problemów, takich jak słaby dostęp do usług publicznych, degradacja społeczna, najniższa dostępność transportowa. W odniesieniu do obszarów zdegradowanych kierunki interwencji polityki przestrzennej określono w działaniu **2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast**. Działania w tym zakresie nakierowane są na przywrócenie obszarom zdegradowanym funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości.

Strategią koordynującą wyzwania w obszarach miejskich i koncentrującą się na systemowych rozwiązaniach, w tym dotyczących rewitalizacji jest **Krajowa Polityka Miejska 2023 (KPM)**⁵. Kierunki interwencji w tym zakresie zostały ujęte w **Celu szczegółowym 3 Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich (Miasto spójne)**. Realizacja celu nastąpi przede wszystkim w ramach wątku tematycznego rewitalizacja oraz z mniejszą intensywnością w zakresie działań w pozostałych wątkach tematycznych, które co do zasady wzajemnie się przenikają i uzupełniają. Celem działań w zakresie rewitalizacji jest trwałe ożywienie społeczne i gospodarcze obszaru zdegradowanego, zwiększenie jego atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców oraz poprawa jakości życia. Osiągnięcie założonego celu możliwe będzie dzięki skoncentrowanym terytorialnie działaniom,

³ Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, przyjęta Uchwała Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010 r. (M.P. nr 36, poz. 423).

⁴ Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

⁵ Krajowa Polityka Miejska, przyjęta Uchwała Nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1235).

prowadzonym w sposób kompleksowy, łączącym interwencję na rzecz społeczności, przestrzeni i gospodarki lokalnej oraz powstającym we współpracy z lokalną społecznością.

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia (NPR)⁶. Dokument stanowi koncepcję głównych założeń dla rewitalizacji, na bazie których zostanie wypracowany pakiet rozwiązań systemowych. NPR definiuje czym jest rewitalizacja i zmienia postrzeganie procesu rewitalizacji jako działań prowadzonych wyłącznie w sferze infrastrukturalnej. Zakłada, że dobrze prowadzona rewitalizacja powinna być kompleksowa, zintegrowana, realizowana w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną, a także skoncentrowana terytorialnie.

2.2. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE REGIONALNYM

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku (SRWW)⁷

Celem generalnym SRWW jest efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Dokument stanowi podstawowe narzędzie prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Formułuje kluczowe kierunki działań, będące wyznacznikiem dla realizacji programów i projektów na rzecz rozwoju województwa. Polityka rozwoju zawarta w SRWW ukierunkowana jest terytorialnie i dostosowana do potrzeb zróżnicowanych wewnątrzregionalnie terytoriów Wielkopolski, w tym obszarów problemowych zagrożonych marginalizacją społeczną, gospodarczą i komunikacyjną.

We wszystkich celach strategicznych SRWW znalazły się przedsięwzięcia ważne w toku tworzenia programu rewitalizacji, łącznie zagadnienia społeczne z uzupełniającymi je kwestiami gospodarczymi, przestrzenno-funkcjonalnymi, technicznymi i środowiskowymi.

Zasadnicze obszary interwencji działań rewitalizacyjnych zostały wprost zidentyfikowane w celu strategicznym **5. Zwiększenie spójności województwa** w celu operacyjnym **5.4. Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji**. Działania w ramach celu dedykowane są terenom województwa wymagającym szczególnego wsparcia ze względu na ich niewłaściwe funkcje, w szczególności terenom przemysłowym, powojennym, poeksploatacyjnym, pokomunikacyjnym i wydobywczym oraz dzielnicom miast będących w zastoju. Wskazuje się na potrzebę stosowania kompleksowych programów odnowy integrujących działania społeczne, inwestycje w infrastrukturę techniczną oraz aktywizację gospodarczą. **Przez systemowe rozwiązania rozumie się także stosowanie instrumentów dostępnych w ramach innych celów SRWW, stanowiących płaszczyznę działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych na specyficzną sytuację na obszarach wymagających wsparcia.**

⁶Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia. Materiały Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, 2014.

⁷Zaktualizowana Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku, przyjęta uchwałą nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (PZPWW)⁸

Prowadzenie procesu rewitalizacji znajduje swoje odzwierciedlenie celach horyzontalnych PZPWW jakimi są zrównoważony rozwój przestrzenny regionu oraz ład przestrzenny.

Naczelnym celem planu jest **zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców**. Osiągnięcie tych założeń możliwe jest przy realizacji celów szczegółowych: „Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku” oraz „Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa”.

Zapisy planu mające kluczowe i uzupełniające znaczenie dla realizacji działań rewitalizacyjnych odnoszą się m.in. do:

- poprawy stanu środowiska i racjonalnego gospodarowanie zasobami przyrodniczymi,
- wzrostu spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem,
- wzrostu znaczenia i zachowania dziedzictwa kulturowego,
- wielofunkcyjnego rozwoju ośrodków regionalnych i lokalnych,
- restrukturyzacji obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym,
- wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw,
- zwiększenia udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu.

LPR dla gminy Margonin jest spójny z wizją struktury przestrzennej przyjętej dla Wielkopolski w zakresie zapisów dla stref zróżnicowanej polityki przestrzennej w szczególności dla strefy wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych, strefy rolno-leśnej, systemu obszarów chronionych i powiązanych przyrodniczych oraz Chodzieskiego rejonu rekreacyjnego. Gmina położona jest peryferyjnie w stosunku do pasm dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego, stref intensywnych procesów urbanizacyjnych oraz strefy intensywnego rolnictwa.

2.3. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM

Strategia rozwoju miasta i gminy Margonin na lata 2016-2020⁹

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Margonin na lata 2016-2020 została uchwalona 15 grudnia 2016 roku. Dokument określa obszary, cele i kierunki działań, prowadzone w zakresie polityki rozwojowej gminy. Strategia stanowi narzędzie wspierania rozwoju gospodarczego, społecznego, przestrzennego oraz kreowania wizerunku gminy jako miejsca dbającego o jakość życia mieszkańców. W dokumencie duży nacisk położono na cele i działania prospołeczne.

Zasadnicze kierunki podejmowanych działań sformułowano w 3 domenach strategicznych rozwoju: „Konkurencyjna gospodarka lokalna”, „Zrównoważony rozwój terenów wiejskich”, „Kapitał społeczny i jakość życia”. We wszystkich obszarach interwencji Strategii znalazły się przedsięwzięcia istotne w procesie tworzenia programu rewitalizacji obejmujące kwestie społeczne oraz uzupełniające je kwestie gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe. W ramach domen zostały wskazane kluczowe kierunki interwencji, cele strategiczne i operacyjne oraz wynikające z nich zadania do zrealizowania.

⁸Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjęty uchwałą XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r.

⁹Strategii Rozwoju Gminy Margonin na lata 2016-2020, przyjęta Uchwała nr XXVII/325/2016 Rady Miasta i Gminy Margonin z dnia 15 grudnia 2016 r.

DOMENA 1 „KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA”

KIERUNEK 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI LOKALNEJ

CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO GMINY MARGONIN I POPRAWA SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Wśród zadań istotnych dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych znalazły się m.in. zagadnienia związane z rynkiem pracy ukierunkowane na wspieranie zasobów ludzkich w zakresie **rozwoju kompetencji oraz elastycznego dostosowania wiedzy i umiejętności do wymagań rynku**. Kreowanie wykształconego, przedsiębiorczego i świadomego społeczeństwa sprzyjać ma **ożywieniu gospodarczemu, dywersyfikacji działalności gospodarczej**, w szczególności aktywizacji mieszkańców w kierunku rozwoju turystyki zrównoważonej.

DOMENA 2 „ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ TERENÓW WIEJSKICH”

KIERUNEK 2. WZMOCNIENIE PROCESÓW ROZWOJOWYCH NA TERENACH WIEJSKICH

CEL STRATEGICZNY: ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH I DYWERSYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

„Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dla spędzania wolnego czasu” oraz „Odnowa wsi i zachowanie tradycji lokalnych” to istotne cele operacyjne dla tworzenia programu rewitalizacji. Przewidziano w nich m.in. działania z zakresu **odnowy przestrzeni publicznych** w centrach miejscowości wiejskich, **tworzenie miejsc rekreacji i integracji** dla lokalnej społeczności, aktywizowanie mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę domów i ich otoczenia. **Kultywowanie tradycji lokalnych** odbywać się ma poprzez edukację – lekcje regionalne, podtrzymywanie elementów dziedzictwa takich jak obrzędy, ubiór, muzyka w ramach organizacji wydarzeń kulturalnych.

DOMENA 3 „KAPITAŁ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA”

KIERUNEK 3. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I PONIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA

CEL STRATEGICZNY: CIĄGŁY WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY MARGONIN POPRZECZ ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO

Z punktu widzenia prowadzenia procesu rewitalizacji aspekt rozwoju kapitału społecznego stanowi jego zasadniczą część. Wskazano tu m.in. cele operacyjne ukierunkowane na podnoszenie poziomu i dostępności usług edukacyjnych w **zakresie popularyzowania uczenia się przez całe życie** oraz podnoszenia, uzupełniania bądź **zmiany kwalifikacji zawodowych. Rozwój oferty kulturalnej** dla różnych grup społecznych, w tym **umożliwiającej aktywny udział osób starszych**. Poprawę jakości usług społecznych i ochrony zdrowia, gdzie przewidziano działania z zakresu promowania **integracji międzypokoleniowej, włączenia społecznego, wspierania inicjatyw na rzecz osób starszych**, w szczególności działań zmierzających do **tworzenia miejsc opieki dla seniorów, a także osób niepełnosprawnych**. Edukacji społecznej w zakresie profilaktyki, sposobów reagowania na problemy społeczne oraz metod ich rozwiązywania. Spójnymi działaniami uzupełniającymi w kontekście tworzenia programu rewitalizacji są: likwidacja barier architektonicznych w instytucjach i miejscach publicznych, poprawa standardu życia mieszkańców poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz dbałość o stan środowiska naturalnego, a także zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji są powiązane w sposób bezpośredni z celami strategicznymi i operacyjnymi Strategii miasta i gminy Margonin na lata 2016-2020. Tak więc realizacja przedsięwzięć przyczyni się do pełnego wdrożenia Strategii i realizacji założonych w niej celów.

Tabela 1. Relacja pomiędzy Strategią rozwoju gminy a przedsięwzięciami określonymi w Programie rewitalizacji

CEL STRATEGICZNY STRATEGII	CEL OPERACYJNY STRATEGII	PRZEDSIĘWZIĘCIE REWITALIZACYJNE
ROZWÓJ POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO GMINY MARGONIN I POPRAWA SYTUACJI NA LOKALNYM RYNKU PRACY	Przygotowanie terenów inwestycyjnych oraz pozyskiwanie inwestorów dla zaplanowanych i przygotowanych terenów inwestycyjnych	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH
	Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczość, szczególnie sektora MŚP	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH
ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH I DYWERSYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ	Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dla spędzania czasu wolnego na obszarach wiejskich	MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ PO SĄSIEDZKU
	Odnowa wsi i zachowanie tradycji lokalnych	MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO
CIĄGŁY WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY MARGONIN POPRZECZ ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO	Podniesienie poziomu i dostępności usług edukacyjnych	TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH EDUKACJA NA POZIOMIE JESTEŚMY AKTYWNI
	Poprawa standardu życia mieszkańców poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz dbałość o stan środowiska naturalnego	TERMOMODERNIZACJA EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO
	Rozwój oferty kulturalnej	NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO JESTEŚMY AKTYWNI
	Podniesienia jakości usług społecznych i ochrony zdrowia	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

Opracowanie własne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Margonin (SUIKZP)¹⁰

SUIKZP stanowi instrument służący władzę gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na jej obszarze. W dokumencie nie wskazano obszarów dysfunkcyjnych wymagających rewitalizacji. Studium w ramach rozdziału **3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy** określono ogólne zasady zagospodarowania przestrzeni i ochrony środowiska przyrodniczego, które należy uwzględniać w zagospodarowaniu

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Margonin, przyjęte Uchwała nr VIII/87/2015 Rady Miasta i Gminy Margonin

terenów. Kierunkami wskazanymi w aspekcie przestrzennym spójnymi z działaniami rewitalizacyjnymi są m.in.:

- harmonijne rozwijanie różnorodnych form przestrzeni publicznych, takich jak ulice, aleje, miejsca spotkań, skwery, parki, ogrody i place zabaw,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska miejskiego, takich jak: zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty przestrzenne i widokowe, panoramy, tereny zielone i tereny otwarte,
- ochrona charakterystycznych układów ruralistycznych oraz zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, zabytkowych budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz innych elementów charakterystycznych dla architektury wiejskiej,
- podnoszenie wymogów architektonicznych, szczególnie w stosunku do obiektów realizowanych na obszarach śródmieścia oraz w pobliżu terenów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych,
- dozbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną.

Zaproponowane w Programie rewitalizacji przedsięwzięcia wpisują się w sposób pośredni lub bezpośredni w wyznaczone w ramach Studium gminy kierunki zagospodarowania przestrzennego, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Relacja pomiędzy przedsięwzięciami określonymi w Programie rewitalizacji a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

PRZEDSIĘWZIĘCIE REWITALIZACYJNE	WYBRANE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	Dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców Ustala się realizację usług związanych z funkcją oświatową i naukową tj. m.in. takich obiektów jak publiczne i prywatne placówki dydaktyczne, szkoły, przedszkola, żłobki itp. Koncentracja zainwestowania w pierwszej kolejności w istniejących jednostkach osadniczych położonych przy drogach lub w ich pobliżu, projektowanie struktur odznaczających się zwartością i rozwijających w harmonijny sposób lokalne układy miejskie i wiejskie.
TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH	Dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców
EDUKACJA NA POZIOMIE	Ustala się realizację usług związanych z funkcją oświatową i naukową tj. m.in. takich obiektów jak publiczne i prywatne placówki dydaktyczne, szkoły, przedszkola, żłobki itp. Koncentracja zainwestowania w pierwszej kolejności w istniejących jednostkach osadniczych położonych przy drogach lub w ich pobliżu, projektowanie struktur odznaczających się zwartością i rozwijających w harmonijny sposób lokalne układy miejskie i wiejskie.
NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO	Ochrona dziedzictwa kulturowego i tożsamości
JESTEŚMY AKTYWNI	Dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców

MIejsce NASZYCH SPOTKAŃ	Harmonijne rozwijanie przestrzeni publicznych Wprowadzanie różnorodnych form przestrzeni publicznych takich jak skwery, miejsca spotkań, place zabaw Koncentracja zainwestowania w pierwszej kolejności w istniejących jednostkach osadniczych położonych przy drogach lub w ich pobliżu, projektowanie struktur odznaczających się zwartością i rozwijających w harmonijny sposób lokalne układy miejskie i wiejskie
PO SĄSIEDZKU	Należy dążyć do rozwoju systemów komunikacji publicznej oraz wprowadzić ułatwienia w ruchu pieszym i rowerowym - w tym celu należy prowadzić do rozwoju ścieżek pieszych i rowerowych wzdłuż istniejących i projektowanych dróg ogólnodostępnych
TERMOMODERNIZACJA	Podnoszenie wymogów architektonicznych
EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC	Zaleca się dążenie do ochrony powietrza atmosferycznego w szczególności poprzez dążenie do modernizacji źródeł ciepła w gospodarstwach domowych

Opracowanie własne

Plany Odnowy Miejscowości (POM)¹¹

Plany Odnowy Miejscowości zostały opracowane dla miejscowości: Adolfowo, Kowalewo, Lipiniec, Lipiny, Margonin, Młynary, Margońska Wieś, Próchnowo, Radwanki, Sułaszewo, Sypniewo, Zbyszewice. Zdiagnozowano w nich aktualną kondycję zasobów poszczególnych miejscowości wskazując słabe strony i zagrożenia dla rozwoju oraz określając potencjały wyróżniające przedmiotowej jednostki. Na tej podstawie zostały sformułowane cele na przyszłość oraz projekty umożliwiające ich osiągnięcie.

W procesie odnowy miejscowości za priorytety rozwojowe uznano m.in.

- **poprawę jakości życia wiejskiej społeczności**, tak by mogła czerpać jeszcze więcej satysfakcji z życia na wsi,
- wykreowanie wsi, jako **miejsca atrakcyjnego dla życia i rozwoju młodego pokolenia**,
- **aktywizację mieszkańców** poprzez organizację i uczestnictwo we wspólnych przedsięwzięciach, **kultywowanie tradycji**, zachowanie odziedziczonej obrzędowości,
- **rozwijanie turystyki i rekreacji** w oparciu o lokalne zasoby,
- kontynuowanie i wzbogacanie działań zmierzających do **ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego**.

Problemami wymagającymi kompleksowych rozwiązań są m.in. niedostatek miejsc pracy na wsi i najbliższym otoczeniu powodujący migrację ludzi młodych do dużych miast i za granicę, brak lub niewystarczająca liczba miejsc integracji społeczności lokalnej takich jak świetlice wiejskie, ośrodki kultury, kompleksy sportowe, place zabaw dla najmłodszych. Wskazuje się także na niezadowalający stan techniczny oraz wyposażenie powyższych obiektów.

¹¹, Plan odnowy miejscowości Adolfowo na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Kowalewo na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Lipiniec na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Lipiny na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Młynary na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Margonin na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Margońska Wieś na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Próchnowo na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Radwanki na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Sułaszewo na lata 2010-2017, Plan odnowy miejscowości Sypniewo na lata 2010-2017 Plan odnowy miejscowości Zbyszewice na lata 2010-2017,

Za niedostateczny uważa się stan dróg lokalnych, ulic oraz infrastruktury towarzyszącej. Zwraca się uwagę również na słabą ekspozycję obiektów zabytkowych.

Proponowane w dokumentach POM przedsięwzięcia zaprogramowane na lata 2010-2017 są spójne z LPR dla gminy Margonin i znajdują w nim swoją kontynuację. Wskazane w programie rewitalizacji projekty: WŁĄCZENIE SPOŁECZNE, TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH, EDUKACJA NA POZIOMIE odpowiadają na wskazane w planach odnowy miejscowości cele związane z poprawą jakości życia na wsi. Przedsięwzięcia NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO, JESTEŚMY AKTYWNI, MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ realizują cele POM w zakresie wykreowania wsi jako miejsca atrakcyjnego dla życia i rozwoju młodego pokolenia a także aktywizacji mieszkańców poprzez organizację wspólnych przedsięwzięć i kultywowanie tradycji. Projekt PO SAŚIEDZKU przyczyni się do integracji mieszkańców. Natomiast przedsięwzięcia związane z TERMOMODERNIZACJĄ I EKOLOGICZNIE ŚWIADOMYM MIESZKANIECEM będą odpowiedzią na kontynuowanie działań zmierzających do szeroko pojętej ochrony środowiska przyrodniczego

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Margonin(PGN)¹²

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Margonin jest dokumentem strategicznym wyznaczającym długoterminowe kierunki działań i cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, podwyższenia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Wskazane w rozdziale **IX Działania planowane do 2020 roku** w istotny sposób wpisują się w prowadzony proces rewitalizacji. Swoim zakresem obejmują działania polegające na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej,
- termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego,
- zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- ograniczeniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej,
- zwiększeniu efektywności energetycznej,
- zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń pochodzącej z sektora transportu.

Ocenia się, że realizacja zapisów wynikających z PGN sprowadzająca się do poprawy efektywności energetycznej wykorzystania nośników energii przy jednoczesnej minimalizacji szkodliwego oddziaływania na środowisko, będzie mieć bezpośredni wpływ na **jakość życia mieszkańców** gminy Margonin i w zasadniczy sposób może przyczynić się do **poprawy stanu środowiska naturalnego** omawianego obszaru.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wprost powiązany jest z przedsięwzięciem pt. TERMOMODERNIZACJA. Pośrednio natomiast wiąże się projektem EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC.

¹²Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Margonin. Załącznik do Uchwały Nr XVII/199/2015 Rady Miasta i Gminy Margonin z dnia 17 grudnia 2015 r.

3 METODA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. ZASIĘGI PRZESTRZENNE JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH

Punkt odniesienia dla analizy występujących zjawisk i delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowią miasto Margonin oraz wyznaczone na terenie gminy sołectwa zgodnie ze statutem gminy Margonin z 2015 roku¹³.

Rysunek 1. Podział gminy Margonin na jednostki analityczne

Opracowanie własne

Sołectwa są jednostkami pomocniczymi gminy, których celem jest zapewnienie jego mieszkańcom czynnego udziału w realizacji zadań gminy. Poza podstawową funkcją wspólnoty samorządowej obszary sołectw konstytuują więzi społeczne, a przebieg granic uwzględnia naturalne uwarunkowania przestrzenne, komunikacyjne i funkcjonalne. Łącznie na terenie gminy wyznaczono 12 jednostek analitycznych: Adolfowo-Studźce, Kowalewo, Miasto Margonin, Lipiniec, Lipiny, Margońska Wieś, Młynary, Próchnowo, Radwanki, Sułaszewo, Sypniewo i Zbyszewice.

Ośrodek gminny – miasto Margonin, mimo dużej liczby ludności, ze względu na swoje uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne nie został podzielony na mniejsze jednostki analityczne. Charakterystyczną cechą w przestrzeni miasta jest koncentracja jego

¹³ Statut gminy Margonin. Urząd Miasta i Gminy Margonin, Margonin 2015, s. 31.

mieszkańców w północno-zachodniej części miejscowości. Od południa obszar ten sąsiaduje z rozległym jeziorem Margonińskim, a od wschodu z centrum usługowo-administracyjnym miejscowości, a także obszarami działalności przemysłowej, stanowiąc tereny o znacznie mniejszym potencjale ludnościowym, ale pełniące istotne funkcje zaplecza usługowego i rynku pracy. Stosunkowa duża monofunkcyjność poszczególnych obszarów nie pozwala na wyznaczenie w granicach miasta jednostek analitycznych o zbliżonej do siebie liczbie ludności. Tym samym podział miasta na mniejsze jednostki analityczne byłby jedynie zabiegiem czysto formalnym, nie gwarantującym odpowiedniego wskazania obszaru zdegradowanego w mieście będącym jedną uzupełniającą się strukturą funkcjonalno-przestrzenną. Ze wstępnych analiz wynikało także, że w mieście Margonin sytuacja społeczna kształtuje się korzystnie na tle gminy. Może to być efektem prowadzonej dotychczas polityki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz polityki inwestycyjnej gminy.

Brak porównywalnych, rzetelnych i przede wszystkim powtarzalnych danych również przesądziła o prowadzeniu analiz w zaproponowanych w jednostkach analitycznych. Różnice wynikające z potencjału ludnościowego ośrodka gminnego oraz pozostałych jednostek analitycznych niwelowano posługując się miarami relatywnymi odnosząc badane zjawiska m.in. do 100 mieszkańców lub udziału procentowego.

Szczegółowe dane dla poszczególnych jednostek w zakresie liczby mieszkańców, powierzchni oraz miejscowości wchodzących w ich skład zawarto w tabeli nr 3.

Tabela 3. Jednostki analityczne gminy Margonin

LP	JEDNOSTKI ANALITYCZNE	LICZBA MIESZKAŃCÓW	ODSETEK MIESZKAŃCÓW GMINY	POWIERZCHNIA [ha]	ODSETEK POWIERZCHNI GMINY	MIJESCOWOŚCI
1	ADOLFOWO-STUDŹCE	532	8,4%	690	5,7	ADOLFOWO STUDŹCE
2	KOWALEWO	147	2,3%	391	3,2	KOWALEWO
3	MIASTO MARGONIN	2 983	47,4%	515	4,3	MARGONIN
4	LIPINIEC	133	2,1%	308	2,5	KAROLINKA LIPINIEC
5	LIPINY	529	8,4%	1087	9,0	DĘBINIEC LIPINY
6	MARGOŃSKA WIEŚ	279	4,4%	1920	15,9	MARGOŃSKA WIEŚ
7	MŁYNARY	194	3,1%	2108	17,4	MARCINEK MŁYNARY
8	PRÓCHNOWO	516	8,2%	1106	9,1	BUGAJ PRÓCHNOWO TERESKA
9	RADWANKI	340	5,4%	672	5,6	RADWANKI
10	SUŁĄSZEWO	58	0,9%	757	6,3	SUŁĄSZEWO
11	SYPNIEWO	276	4,4%	1252	10,4	KLOTYLDZIN SYPNIEWO
12	ZBYSZEWICE	312	5,0%	1288	10,6	KLAUDIA WITKOWICE ZBYSZEWICE ŻOŃ
GMINA MARGONIN		6 299	100%	12096	100%	

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

3.2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Dla potrzeb opracowania diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych, na podstawie których zdelimitowany zostanie w pierwszej kolejności obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji, skonstruowano zestaw wskaźników wpisujących się w zakres sporządzania diagnozy określony: ustawą o rewitalizacji, wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji oraz zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+.

Przy wyborze wskaźników kierowano się lokalną specyfiką gminy miejsko-wiejskiej Margonin oraz dostępnością obiektywnych i weryfikowalnych danych dla wyznaczonych jednostek analitycznych. Zaproponowane wskaźniki obejmują zagadnienia społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. Na ich podstawie określono skalę negatywnych zjawisk, wskazując obszar dysfunkcyjny w odniesieniu do wartości dla całej gminy. Zestaw wskaźników został szczegółowo przedstawiony w tabeli nr 4.

Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji, cechujący się występowaniem negatywnych zjawisk społecznych wraz z towarzyszącymi im negatywnymi zjawiskami w pozostałych sferach, wyznaczono na podstawie danych z 2016 roku, natomiast na podstawie danych z lat 2007-2016 zbadano jak kształtowały się przedmiotowe zjawiska w ciągu ostatnich lat. Intensywność zjawisk w badanych jednostkach analitycznych zaprezentowano na mapach. Stosując metodę kartogramu pokazano przestrzenne zróżnicowanie natężenia poszczególnych zmiennych w granicach gminy Margonin.

Tabela 4. Wskaźniki wybrane do delimitacji obszaru zdegradowanego

SFERA	ZJAWISKO	WSKAŹNIK
SPOŁECZNA	POZIOM UBÓSTWA	W1. ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI W2. ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ ZE WZGLĘDU NA UBÓSTWO W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI
	POZIOM BEZROBOCIA	W3. STOPA BEZROBOCIA W4. UDZIAŁ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM
	POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI	W5. LICZBA POPEŁNIONYCH PRZESTĘPSTW NA 100 MIESZKAŃCÓW
	POZIOM EDUKACJI I JAKOŚĆ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	W6. ODSETEK DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM W7. POZIOM ZDAWALNOŚCI EGZAMINÓW KOŃCZĄCYCH OBOWIĄZKOWY ETAP EDUKACJI W8. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO
	POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	W9. FREKWENCJA W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH W10. LICZBA ZAREJESTROWANYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA 100 MIESZKAŃCÓW
GOSPODARCZA	STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	W11. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM
	KONDYCJA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORSTW	W12. DYNAMIKA ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W LATACH 2007-2016

ŚRODOWISKOWA		W13. NAGROMADZENIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST[MG] NA 100 MIESZKAŃCÓW W14. ODSETEK BUDYNKÓW POSIADAJĄCYCH PRZYŁĄCZE KANALIZACYJNE W OGÓLNEJ LICZBIE BUDYNKÓW
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ	W15. LICZBA POŁĄCZEŃ AUTOBUSOWYCH NA DOBE
	DOSTĘPNOŚĆ DO USŁUG PODSTAWOWYCH	W16. LICZBA SKLEPÓW Z PODSTAWOWYMI ARTYKUŁAMI SPOŻYWCZYMI NA 100 MIESZKAŃCÓW
	PLANOWANY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	W17. LICZBA WYDANYCH DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY NA 100 MIESZKAŃCÓW
TECHNICZNA	STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW BUDOWLANYCH	W18. UDZIAŁU OBIEKTÓW KOMUNALNYCH SPRZED 1945 ROKU BĘDĄCYCH W ZŁYM STANIE TECHNICZNYM W STOSUNKU DO BUDYNKÓW KOMUNALNYCH OGÓŁEM W 2016 ROKU

Opracowanie własne

Do oceny poziomu zjawisk kryzysowych i wytypowania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie gminy posłużono się syntetycznym wskaźnikiem Perkala. Metoda umożliwia ocenę zjawiska, którego charakterystyka wymaga wykorzystania więcej niż jednego wskaźnika, przez stworzenie jednej zbiorczej miary poziomu rozwoju, opisującej poszczególne jednostki analityczne. Przejrzystość wybranej metody czyni proces delimitacji w pełni obiektywnym.

W pierwszej kolejności, aby umożliwić agregację uzyskanych w trakcie tworzenia diagnozy zmiennych wyjściowych wyrażonych w różnych jednostkach oraz posiadających zróżnicowany charakter, dokonano ich normalizacji. Wśród wszystkich wskaźników, możemy wyróżnić stymulanty i destymulanty. Stymulantą to zmienna działająca w sposób stymulujący na rozwój, której rosnące wartości oceniane są pozytywnie z punktu widzenia danego zjawiska. Destymulantą natomiast to zmienna mająca negatywny wpływ na analizowane zjawisko, a jej rosnące wartości oceniane są niekorzystnie.

W celu ujednolicenia charakteru wskaźników i przekształcenia wszystkich zmiennych do porównywalnej postaci dokonano standaryzacji klasycznej na podstawie wzoru:

$$\text{dla stymulant } Z_{ij} = \frac{X_{ij} - \bar{X}_j}{S_j} \text{ dla } \quad \text{destymulant } Z_{ij} = \frac{\bar{X}_j - X_{ij}}{S_j} \text{ gdzie:}$$

X_{ij} – wartość wyjściowa i -tego przypadku j -tej zmiennej; Z_{ij} – wartość znormalizowana i -tego przypadku j -tej zmiennej; $\bar{X}_j$ – średnia wartość j -tej zmiennej; S_j – odchylenie standardowe j -tej zmiennej.

W celu uzyskania syntetycznego wskaźnika Perkala, obliczono wartości średnie zbiorów opisujących poszczególne cechy (średnia przekształconych danych dla poszczególnych jednostek analitycznych), ze wzoru:

$$WP_{ij} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n z_{ij}$$

WP_{ij} – wartość wskaźnika Perkala i -tego przypadku; n – liczba uwzględnionych cech; z_{ij} – standaryzowana wartość j -tej cechy dla i -tego obiektu

Wartości miernika Perkala mogą przyjmować wartości w granicach -3 do 3, przy czym rozwinięte jednostki analityczne będą przyjmować wartości wskaźnika powyżej 0, natomiast będące w zastoju poniżej 0.

Na bazie uporządkowanych wartości został przeprowadzony podział jednostek analitycznych ze względu na poziom badanego zjawiska (WP). Wartość referencyjną stanowiła średnia wartość wskaźnika syntetycznego dla gminy Margonin. Granice przedziałów wyznaczono w oparciu o obliczone wartości średniej arytmetycznej i odchylenia standardowego miernika syntetycznego. Zbiór został podzielony na 4 grupy:

Grupa 1 (bardzo dobry poziom rozwoju) $WP_i > \bar{M} + s_{MS}$

Grupa 2 (dobry poziom rozwoju) $\bar{M} < WP_i \leq \bar{M} + s_{MS}$

Grupa 3 (dostateczny poziom rozwoju) $\bar{M} - s_{MS} < WP_i \leq \bar{M}$

Grupa 4 (niedostateczny poziom rozwoju) $WP_i \leq \bar{M} - s_{MS}$

WP_i - wartość miernika syntetycznego i-tego przypadku; $\bar{M}$ - średnia wartości zmiennej syntetycznej; s_{MS} - odchylenie standardowe wartości zmiennej syntetycznej

Grupowanie umożliwiło identyfikację obszaru, na którym występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk.

4 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Margonin położony jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego. To gmina miejsko-wiejska należąca do powiatu chodzieskiego, jedna z mniejszych jednostek administracyjnych powiatu. Zajmuje obszar o powierzchni 123 km², co stanowi około 18% powierzchni powiatu i 0,004% powierzchni województwa. W gminie przeważają użytki rolne, które stanowią ponad 56% ogółu powierzchni, pozostały obszar to głównie lasy i zadrzewienia – 31%. Atutem gminy jest usytuowanie wśród lasów i jezior. Znajdujące się w gminie Jezioro Margonińskie, jedno z największych jezior w Wielkopolsce, stanowi część obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”.

Siedzibą gminy a zarazem centrum administracyjno-gospodarczym i turystycznym jest miasto Margonin. Położone na zachodnim skraju Pałuk, nad północnym brzegiem Jeziora Margonińskiego. Miasto powstało z osady istniejącej już we wczesnym średniowieczu. Nazwa związana jest z okresem cysterskim, kiedy to osada pełniła rolę służebną dla klasztoru w Łeknie. Margo po łacinie oznacza krawędź lub kraniec, tak nazwano rzekę, która była krańcem ziem przyznanych zakonowi w Łeknie. Od niej swą nazwę wzięło jezioro a później osada. Pierwsza wzmianka o Margoninie pochodzi z 1364 roku, prawa miejskie nadano miejscowości w 1402 roku¹⁴. Miasto stanowi ważny węzeł komunikacyjny, krzyżują się tu dwie drogi wojewódzkie nr 190 (Krajenka – Szamocin – Margonin – Wągrowiec – Gniezno) oraz nr 193 (Chodzież – Margonin – Gołańcz). Przez gminę przebiega nieczynna obecnie linia kolejowa Gołańcz-Chodzież. Gmina podzielona jest na jedenaście sołectw: Adolfowo, Kowalewo, Lipiny, Margońska Wieś, Młynary, Próchnowo, Radwanki, Studźce, Sułaszewo, Sypniewo, Zbyszewice.

Do najważniejszych zabytków architektonicznych gminy należy zabudowa z końca XIX w. rynku w Margoninie i Kościół p.w. św. Wojciecha z początku XVII w. W Żoniu znajduje się Kościół p.w. św. Marcina, w Próchnowie zespół pałacowo-parkowy z 1883 r., a w Margońskiej Wsi neogotycki pałac z 1842 r. i park typu angielskiego.

Liczba ludności w roku 2015 wynosiła 6402 osoby, co stanowi 13,5% ludności powiatu chodzieskiego i 0,18% województwa. W ostatnich latach obserwowany jest minimalny wzrost liczby ludności co związane jest m.in. z dodatnim przyrostem naturalnym. Większość osób stanowią mieszkańcy terenów wiejskich (3 377 osób). Największe wsie to Próchnowo, Lipiny, w których zamieszkuje ponad 450 osób. Należy jednak zwrócić uwagę, że niemal połowa populacji gminy zamieszkuje w mieście Margonin (47,7%).

Wskaźnik feminizacji na poziomie 98 obrazuje niewielką przewagę liczebną mężczyzn. Z analizy struktury wiekowej ludności, w 2015 roku wynika, że 38% mieszkańców gminy to osoby poniżej 30 roku życia. Wskaźnik obciążenia demograficznego, określający liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 1000 osób w wieku produkcyjnym, kształtował się na poziomie niższym niż w powiecie chodzieskim (28,9) i wynosił 25,4 osoby. Natomiast na 100 osób wieku produkcyjnym przypadało 60,7 osób w wieku nieprodukcyjnym wartość ta nieznacznie przewyższa wartość dla powiatu (60,1).

Na terenie gminy w 2015 roku zarejestrowanych było 364 bezrobotnych, tj. 17,5% wszystkich pozostających bez pracy w powiecie chodzieskim. Największą grupę stanowiły osoby trwale bezrobotne i kobiety. Bezrobotni legitymowali się przede wszystkim wykształceniem zasadniczym oraz gimnazjalnym i niższym.

¹⁴ <http://www.margonin.pl/> Waldemar L. Janiszewski

Liczba pracujących w 2015 roku wynosiła 1163 osoby, co stanowi 11,4% pracujących powiatu chodzieskiego. Większość znalazła zatrudnienie w mieście Margonin. Wśród pracujących przeważają mężczyźni. Jednak na przestrzeni lat widać systematyczny wzrost pracujących kobiet. Aktywność ekonomiczna mieszkańców, wyrażona wskaźnikiem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. ludności, wynosi 54 i jest niższa niż w powiecie chodzieskim i w województwie (odpowiednio 71 i 87).

W gminie zarejestrowano w 2015 r. łącznie 444 podmioty gospodarcze w tym: 29 w grupie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, w przemyśle i budownictwie 102, a 313 podmiotów zaliczono do pozostałej działalności. Najliczniej reprezentowana była sekcja handel detaliczny i hurtowy. Podmioty działające w gminie stanowiły ponad 10% procent wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie powiatu chodzieskiego. Najliczniejszą grupą były podmioty zatrudniające do 9 pracujących (412). Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadało w gminie 111 podmiotów gospodarczych.

5 DIAGNOZA

Diagnoza jednostek terytorialnych gminy Margonin pozwoli, na podstawie obiektywnych przesłanek, na identyfikację lokalnych problemów rozwojowych. Tym samym umożliwi precyzyjnie zidentyfikować występowanie stanu kryzysowego i pozwoli na określenie zasięgu obszaru zdegradowanego, a docelowo na wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z wytycznymi diagnozę przeprowadzono w 5 sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

5.1. **SFERA SPOŁECZNA**

POZIOM UBÓSTWA

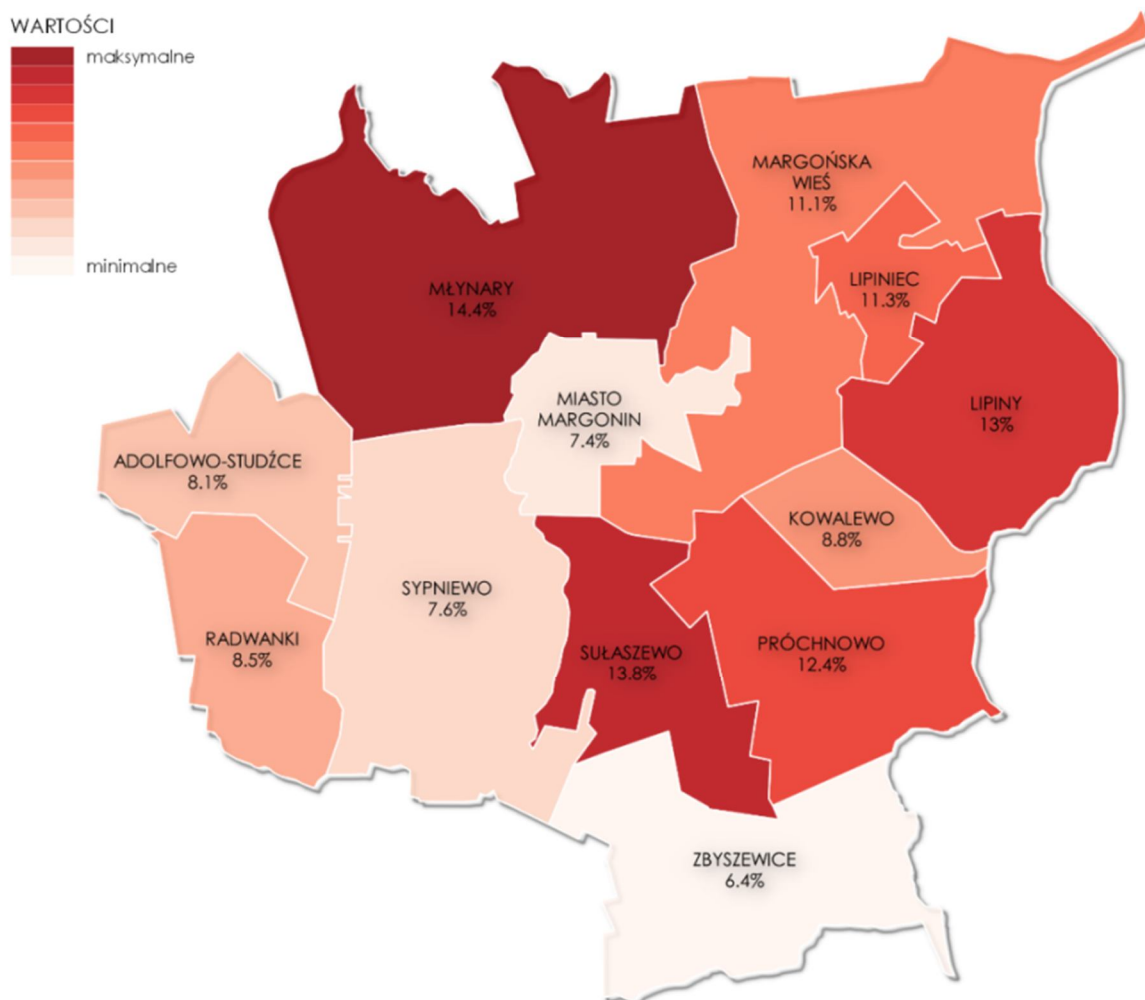
Pojęcie ubóstwa określa warunki życia jednostki oraz wskazuje na nierówności i sprzeczności występujące w społeczeństwie. Pomimo tego, że zjawisko to ma charakter wielowymiarowy, podstawowe znaczenie mają informacje dotyczące zasięgu ubóstwa ekonomicznego¹⁵. Określenie poziomu ubóstwa w poszczególnych jednostkach badawczych jest niezwykle istotne w procesie identyfikowania stanu kryzysowego.

W1. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności

W gminie Margonin w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej wynosiła 563 osoby, co stanowi niespełna 9% ogółu społeczeństwa. Liczba korzystających z pomocy społecznej oraz udział procentowy społeczeństwa korzystającego ze świadczeń na przestrzeni lat charakteryzuje się nieznacznymi zmianami.

¹⁵ Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014, 2015, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa [dostępne: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/ubostwo-pomoc-spoleczna/ubostwo-w-polsce-w-latach-2013-i-2014,1,6.html>]

Rysunek 2. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2016 roku

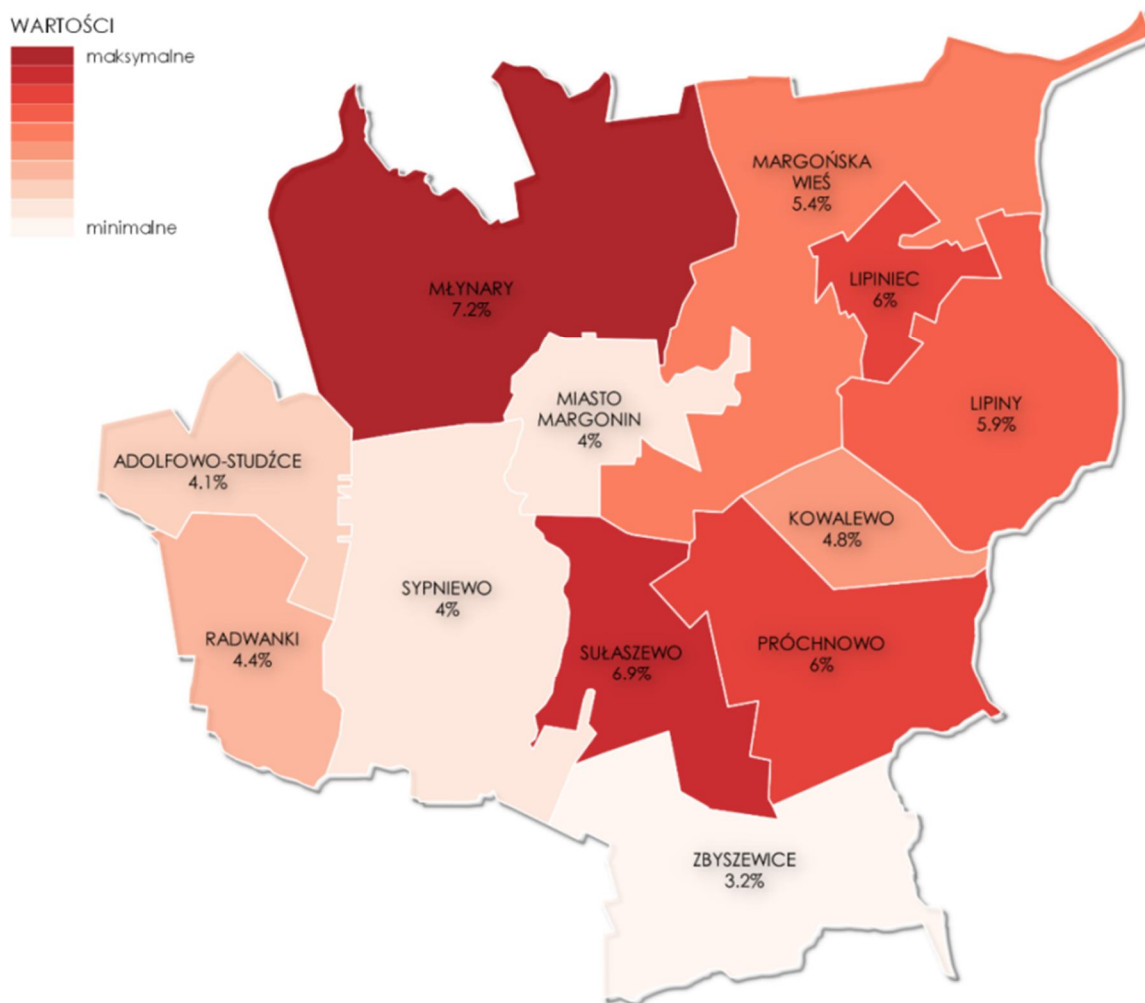
Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Margoninie oraz danych UMiG

W stosunku do roku 2007 liczba korzystających z pomocy społecznej na terenie całej gminy zwiększyła się o 3 osoby. Jednostki administracyjne, które w 2016 roku charakteryzowały się największym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej to sołectwa: Młynary (14,4%), Sułaszewo (13,8%) oraz Lipiny (13,0%). Sytuacja w tych jednostkach w stosunku do 2007 roku uległa pogorszeniu, co potwierdzają dane Ośrodka Pomocy Społecznej według których w 2007 roku odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w tych sołectwach to odpowiednio 9,5%, 9,1% oraz 9,5%. Natomiast sołectwami charakteryzującymi się najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej w 2007 roku były: Próchnowo (17,1%), Lipiniec (15,7%) oraz Adolfowo- Służce (11,8%). Obecnie w sołectwach tych odnotowano poprawę sytuacji, co obrazuje niższy niż w 2007 roku odsetek społeczeństwa korzystającego ze świadczeń, który wynosi odpowiednio 12,4%, 11,3%, 8,1%.

W2. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności

Istotnym wskaźnikiem obrazującym sytuację społeczną jest odsetek korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. W gminie Margonin w 2016 roku liczba osób korzystających z tychże świadczeń wyniosła 287 osób, co stanowi 4,6% ogółu mieszkańców gminy i 51% ogółu korzystających ze świadczeń. W stosunku do roku 2007 sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu. Na początku okresu badawczego, czyli w 2007 roku liczba korzystających ze świadczeń z tytułu ubóstwa wynosiła 182 osoby, co stanowiło 2,9% ogółu mieszkańców i 33% ogółu korzystających ze świadczeń.

Rysunek 3. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Margoninie oraz danych UMiG

Analiza rozmieszczenia przestrzennego udziału korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby mieszkańców ogółem wykazała, że w 2016 roku najbardziej niekorzystna sytuacja występowała w sołectwach Młynary (7,2%), Sułaszewo (6,9%) oraz Lipiniec i Próchnowo (6%).

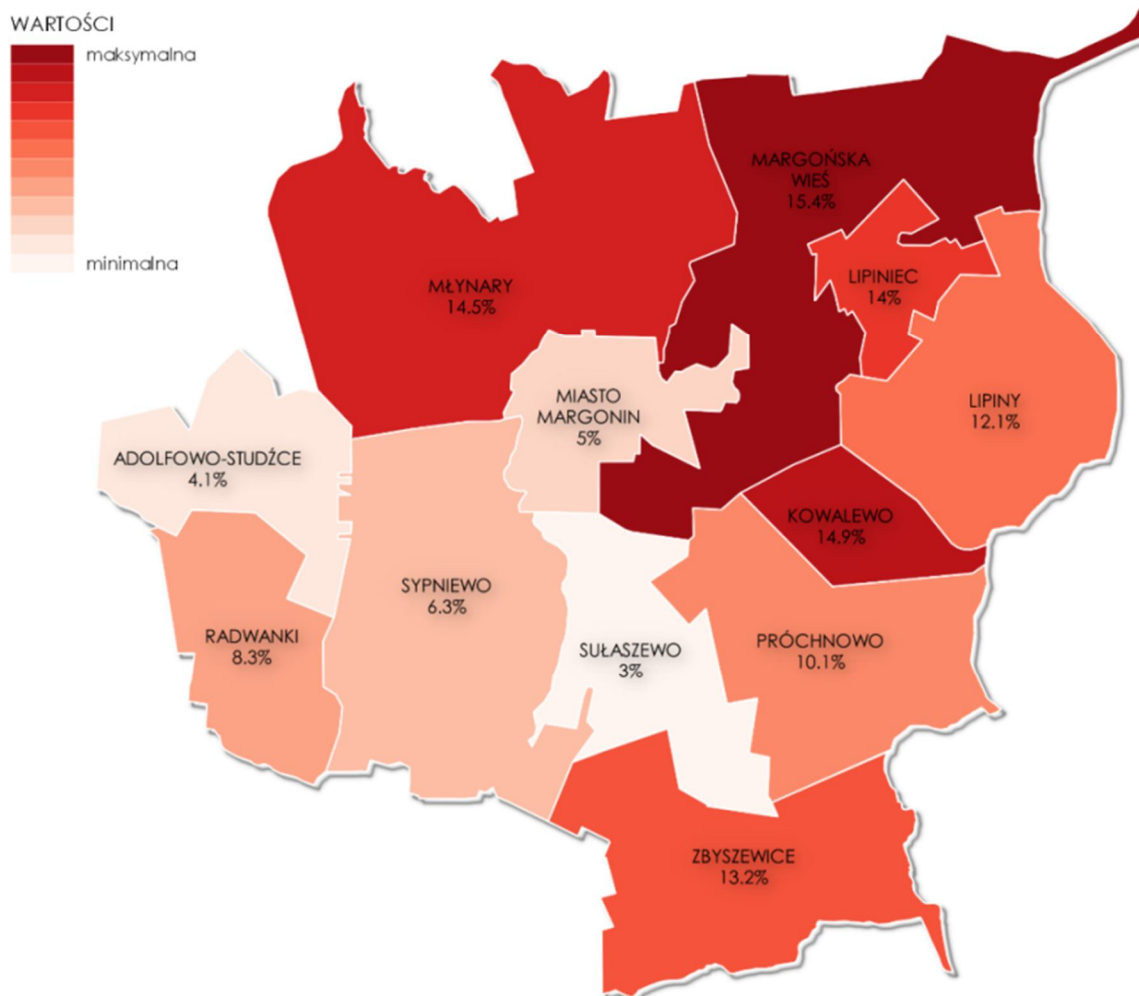
POZIOM BEZROBOCIA

Z poziomem ubóstwa silnie skorelowany jest brak zatrudnienia i wykonywania pracy zarobkowej, który często staje się przyczyną problemów ekonomicznych prowadzących w perspektywie do szeregu negatywnych zjawisk społecznych. Dlatego określenie poziomu bezrobocia, w poszczególnych sołectwach, jest jednym z ważniejszych wskaźników umożliwiających zdelimitowanie obszaru w stanie kryzysowym.

W3. Stopa bezrobocia

W 2016 r. według Powiatowego Urzędu Pracy w Chodzieży, na terenie gminy zarejestrowanych było 310 osób bezrobotnych z czego 59% stanowiły kobiety. Najwięcej osób pozostających bez pracy odnotowano w mieście Margonin i w sołectwach Lipiny i Próchnowo. W stosunku do roku 2007 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 52 osoby. Zmniejszył się także udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym z poziomu 8,7% w 2007 do 7,7% w 2016 r. Sołectwa o najwyższej stopie bezrobocia to: Margońska Wieś (15,4%), Kowalewo (14,9%), Młynary (14,5%) i Lipiniec (14,0%). Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w: Sułaszewie (3,0%), Adolfowie-Studźcach (4,1%), Margoninie (5,0%) oraz Sypniewie (6,3%). W pozostałych sołectwach udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym zawierał się w przedziale od 8,3% do 13,2%.

Rysunek 4. Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku

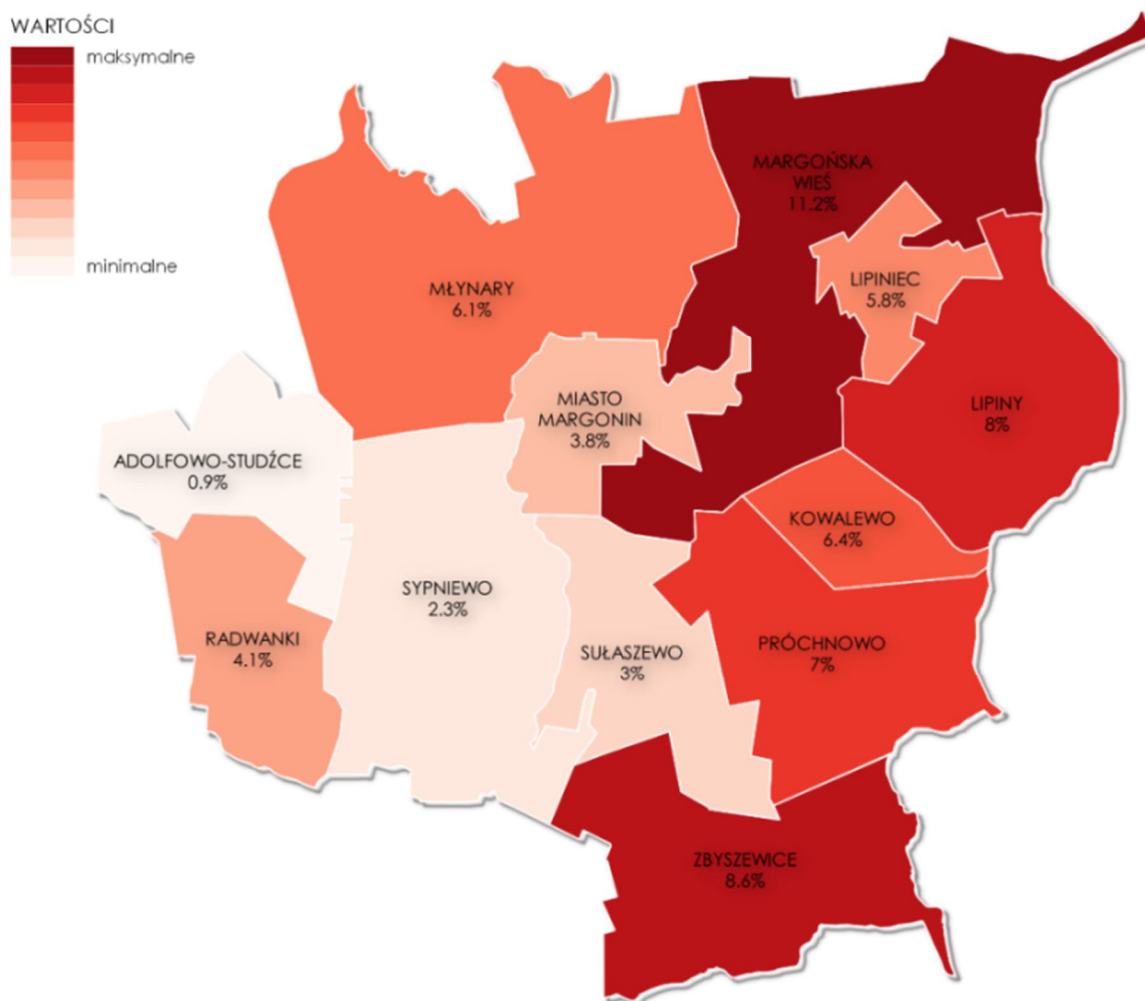

Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Chodzieży oraz danych UMiG

W4. Udział osób długostrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym

Wśród osób pozostających bez pracy ponad 60% to osoby trwale bezrobotne. W stosunku do roku 2007 zanotowano wzrost o 36 osób. Udział osób trwale bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w porównaniu do roku 2007 (3,8%) był niekorzystny i wynosił w 2016 r. 4,9%. Najstabszą sytuację odnotowano w sołectwach: Margońska Wieś (11,2%), Zbyszewice (8,6%), Lipiny (8,0%). Najniższym udziałem osób trwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym charakteryzują się: Adolfowo-Studźce (0,9%), Sypniewo (2,3%), Sułaszewo (3,0%), Margonin (3,8%), Radwanki (4,1%). W pozostałych czterech sołectwach wskaźnik wahał się od 5,8% do 7,0%.

Rysunek 5. Udział osób trwale bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku

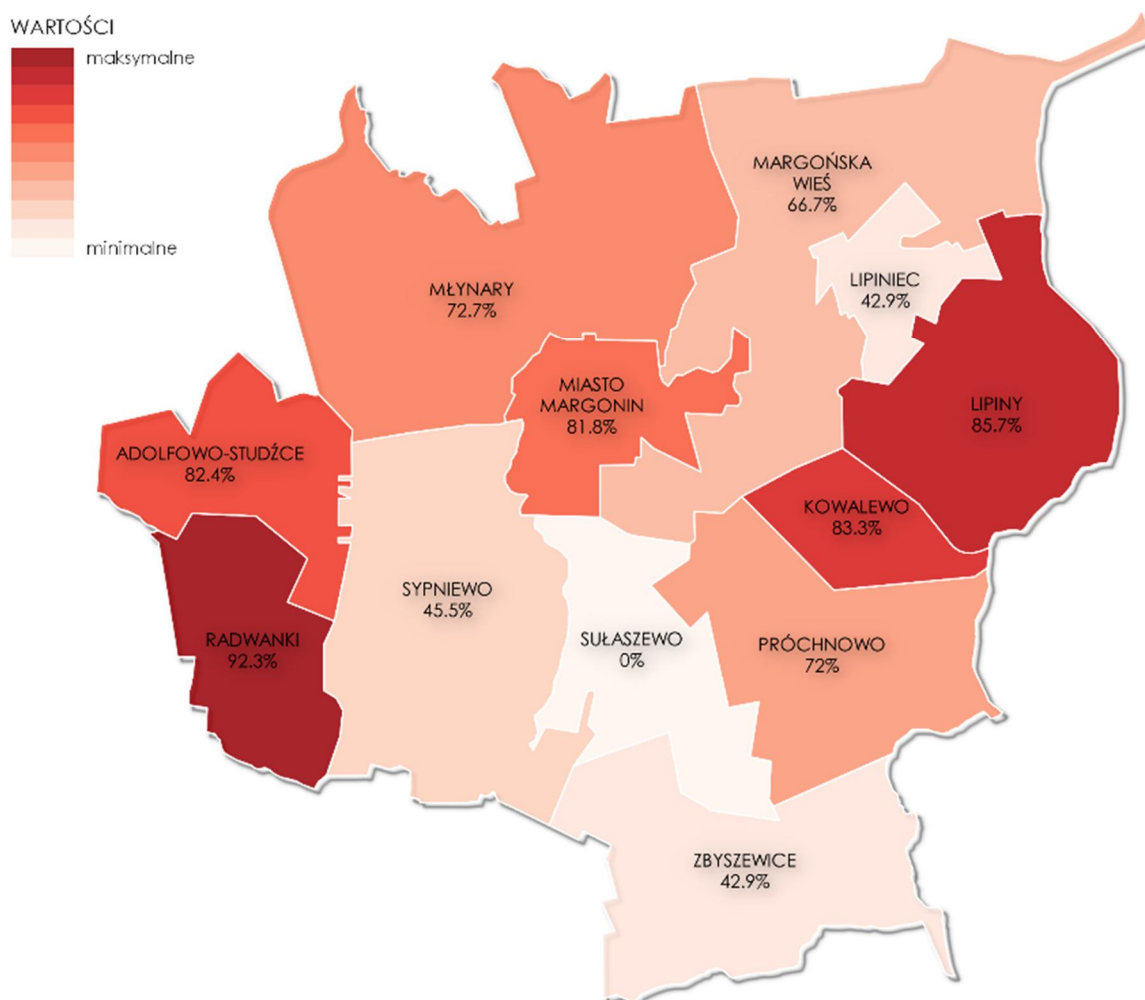
Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Chodzieży oraz danych UMiG

Jakość edukacji i jej poziom przekładają się na rozwój społeczności lokalnej. Wzrost poziomu wiedzy zarówno fachowej jak i podstawowej pozwala na podejmowanie racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu, podnoszenia jakości życia. Inwestycja w edukację na jej różnych poziomach jest docelowo inwestycją, nie tylko w rozwój społeczności lokalnej, ale także w rozwój gospodarczy gminy, miasta i poszczególnych sołectw.

W6. Odsetek dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym

Przedszkole to pierwszy etap wczesnej edukacji, choć obowiązkowy tylko dla sześciolatków. Zapewnienie opieki instytucjonalnej nad dziećmi stanowi element wspierający zwiększenie aktywności kobiet na rynku pracy¹⁶. W gminie Margonin wychowaniem przedszkolnym w 2016 roku objętych zostało 75% dzieci w wieku przedszkolnym. Z analizy danych udostępnionych przez UMiG Margonin wynika, że z opieki przedszkolnej nie korzysta żadne dziecko z sołectwa Sułaszewo. Niski odsetek odnotowano także w sołectwach Zbyszewice (42,9%), Lipiniec (42,9%) i Syniewo (45,5%). W pozostałych jednostkach analitycznych wskaźnik przyjmuje wartości od 66,7% w Margońskiej Wsi do 92,3% w Radwankach.

Rysunek 7. Odsetek dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym

¹⁶ A. Sobotka, *Edukacja przedszkolna w wybranych krajach europejskich*. Warszawa 2011.

W7. Poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji

Obecnie obowiązkowym etapem edukacji jest nauka w gimnazjum, dlatego też poniższy wskaźnik obrazuje poziom edukacji w gminie Margonin na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych. Rok 2017 jest przełomowy dla szkolnictwa obowiązkowego w Polsce ze względu na planowane wdrożenie od września br. nowego systemu edukacji (likwidacja szkół gimnazjalnych). W związku z powyższym przy prowadzeniu monitoringu rezultatów realizacji niniejszego dokumentu oraz podczas aktualizacji dokumentu należy uwzględnić zmiany w systemie edukacji. Oznacza to, że:

- w 2018 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych,
- w 2019 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych oraz wyników egzaminów ósmych klas szkoły podstawowej,
- w 2020 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów ósmych klas szkoły podstawowej.

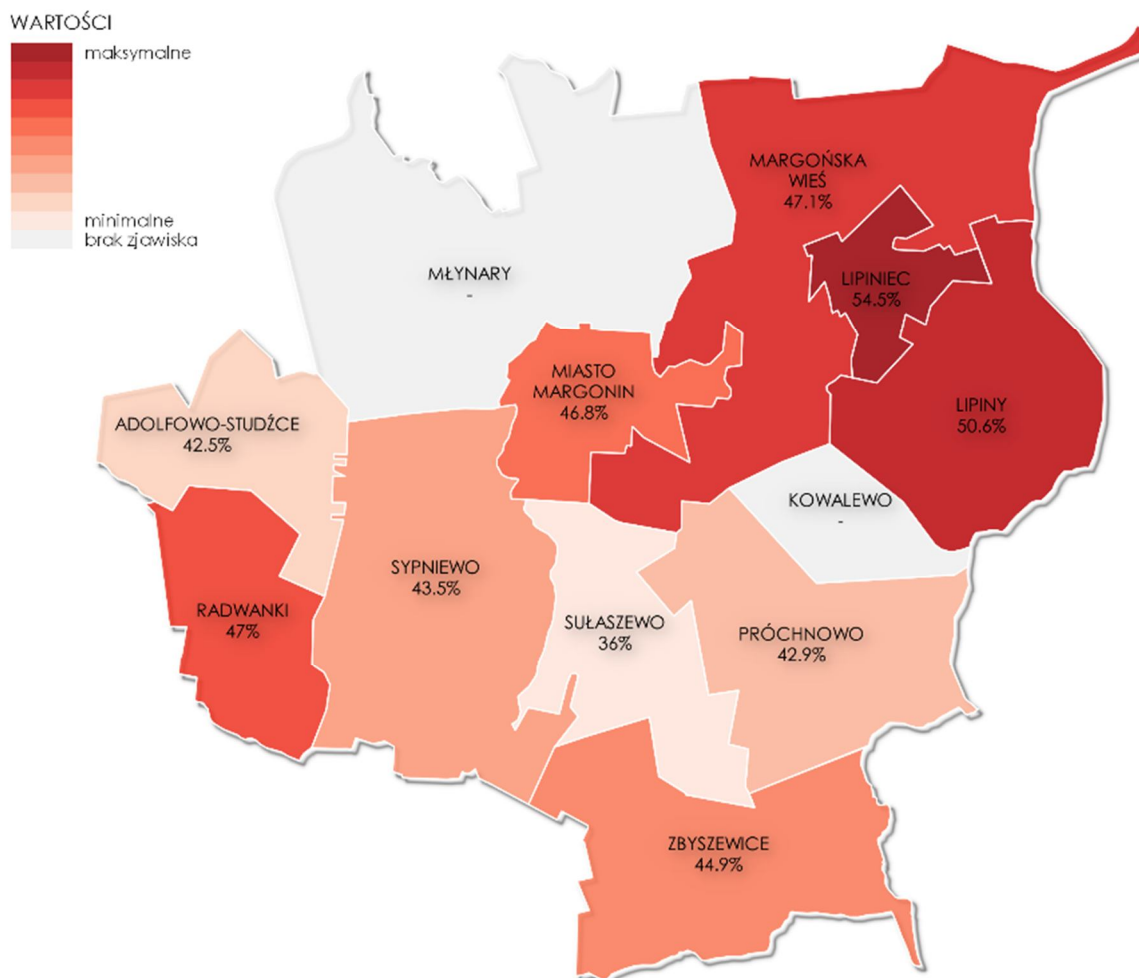
Średni poziom zdawalności egzaminów gimnazjalnych w gminie Margonin w 2016 roku wyniósł 46,3%. Wyniki z poszczególnych części egzaminu wypadły niekorzystnie w stosunku do średniej dla powiatu chodzieskiego i średniej dla województwa. Wyjątek stanowiły wyniki egzaminu z języka polskiego oraz egzaminu z historii i wiedzy o społeczeństwie, które oscylowały koło średnich wyników dla powiatu chodzieskiego.

Najgorsze średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego osiągnęli uczniowie mieszkających w sołectwach: Sułaszewo (36%), Adolfowo-Studźce (42,5%), Próchnowo (42,9%), Sypniewo (43,5%) i Zbyszewice (44,9%). W sołectwie Młynary i Kowalewo nikt nie przystąpił do egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji. Najlepsze wyniki na tle gminy uzyskali uczniowie z sołectwa Lipiniec (54,5%) i Lipiny (50,6%).

Analizy dostępne na stronie OKE Poznań¹⁷, określające tendencje rozwojową szkół gimnazjalnych uwzględniające perspektywę trzech lat z okresu 2014-2016, wskazują na niekorzystne wyniki standaryzowane dla poszczególnych lat. Ponadto linia trendu w badanym okresie cechuje się stałym spadkiem dla wszystkich części egzaminu za wyjątkiem niewielkiego wzrostu w zakresie wyników dotyczących egzaminu z historii i wiedzy o społeczeństwie.

¹⁷https://www.oke.poznan.pl/cms,4645,komunikowanie_wynikow_egzaminu_gimnazjalnego_tendencja_rozwojowa_szkoly_2016.htm

Rysunek 8. Poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

W8. Wskaźnik obciążenia demograficznego

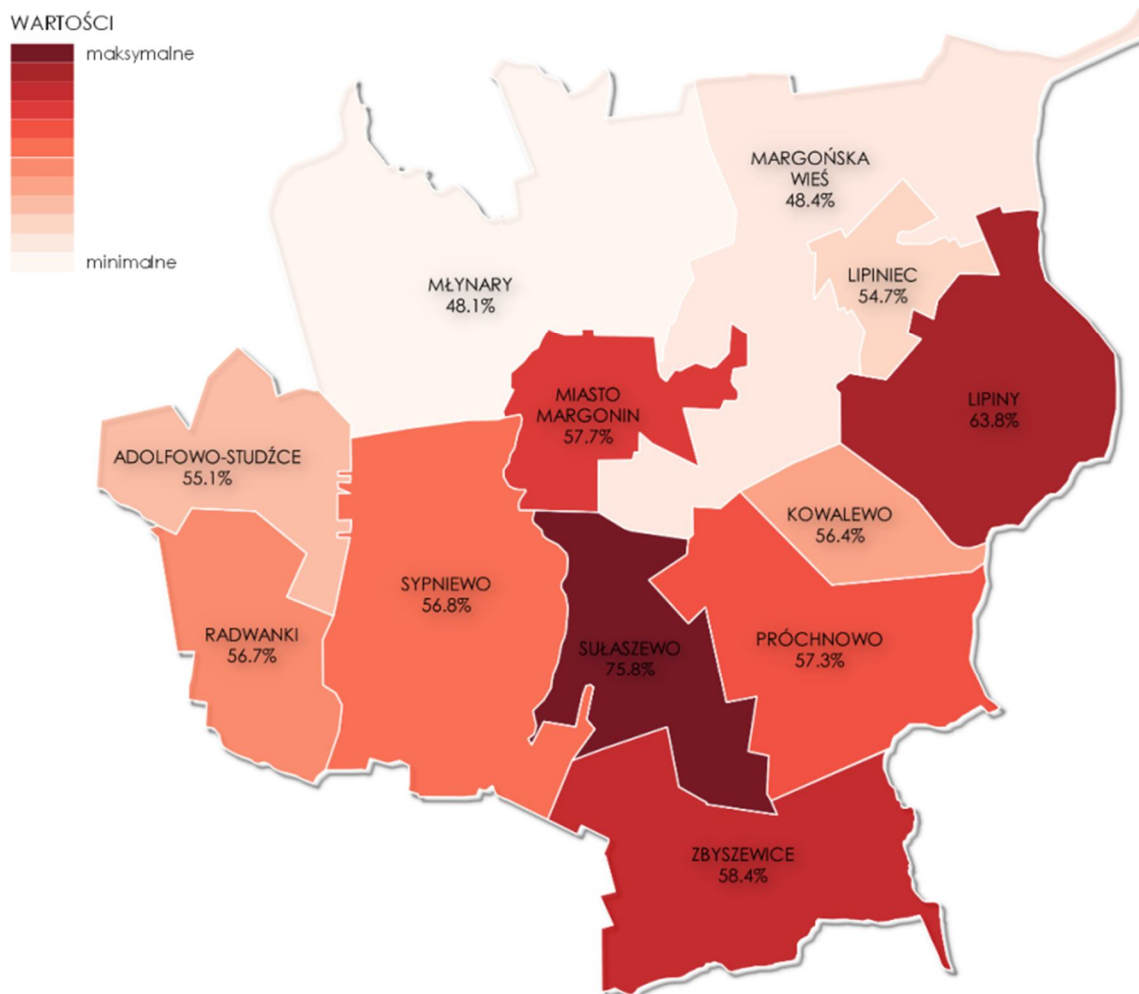
Istotne znaczenie dla diagnozowania problemów społecznych ma liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadająca na liczbę osób w wieku produkcyjnym wyrażona za pomocą wskaźnika obciążenia demograficznego w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.

W gminie Margonin w 2016 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 57. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w tym czasie w sołectwach: Sułaszewo (76), Lipiny (64) oraz Zbyszewice i miasto Margonin (58). Natomiast najlepiej przedstawia się sytuacja w sołectwach Młynary i Margońska Wieś (48).

W porównaniu do roku 2007 sytuacja obciążenia demograficznego uległa pogorszeniu.

W 2007 roku wskaźnik osiągał wartość 53. Jednak analiza przestrzenna zjawiska wykazała, że w połowie jednostek badawczych (sołectwach) sytuacja uległa poprawie. Najbardziej zauważalne zmiany nastąpiły w sołectwach Lipiniec, Młynary i Sułaszewo. Należy zauważyć, że pomimo poprawy sytuacji demograficznej sołectwo Sułaszewo nadal boryka się z największym problemem związanym z obciążeniem demograficznym.

Rysunek 9. Wskaźnik obciążenia demograficznego w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM

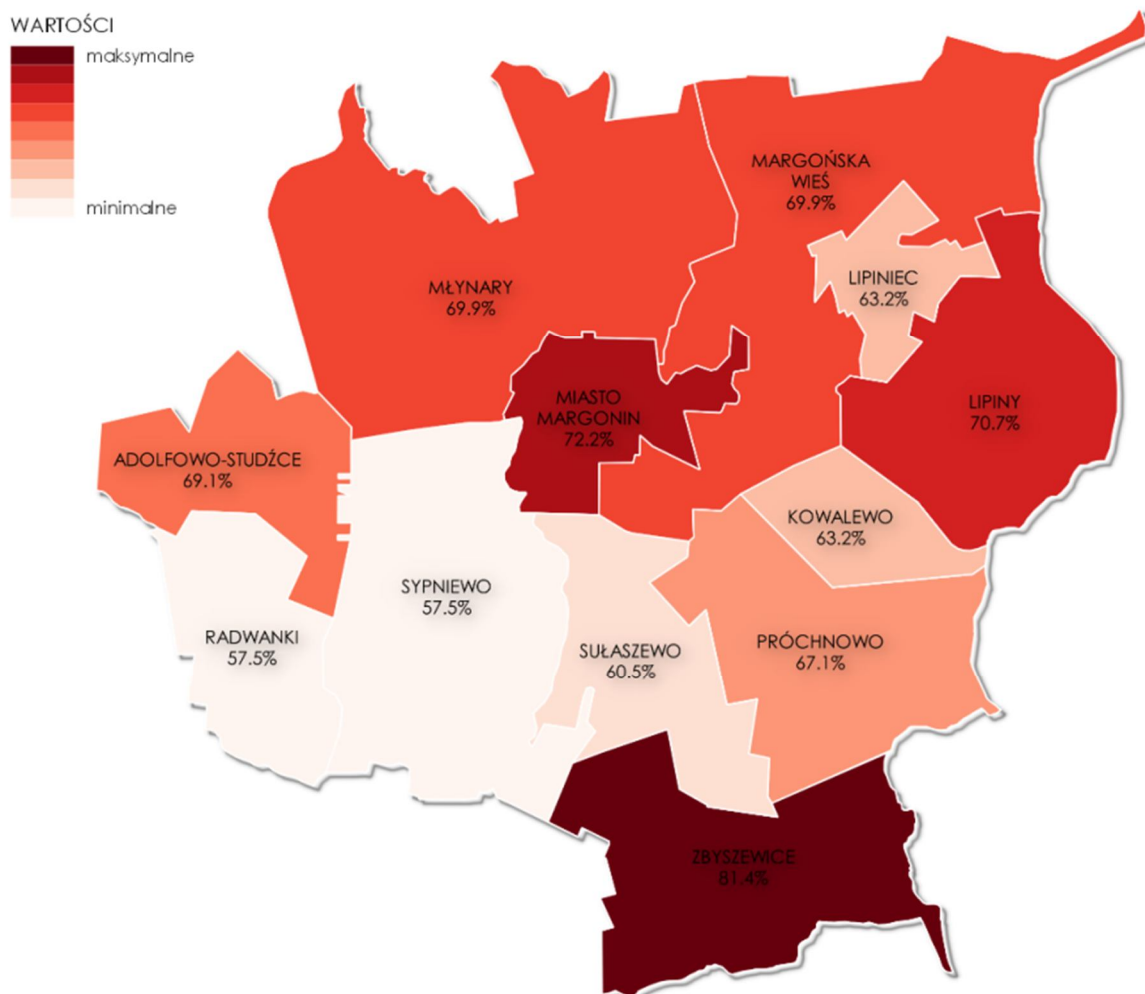
Wszelkie działania podejmowane w ramach realizacji programu rewitalizacji, nie przyniosą korzyści bez aktywnego udziału mieszkańców w różnego typu inicjatywach i projektach, które w perspektywie mają doprowadzić do poprawy kondycji obszaru rewitalizacji. Niezwykle istotne jest więc zaangażowanie społeczne, budowanie poczucia więzi grupowych, czy zdolność do samoorganizowania się. Badanie poziomu uczestnictwa w życiu publicznym pozwoli na wytypowanie obszarów, w których aktywność lokalnej społeczności należy wykorzystać, bądź wzmocnić dla osiągnięcia wyznaczonych celów rewitalizacji.

W9. Frekwencja w wyborach samorządowych

Zaangażowanie lokalnej społeczności w życie publiczne zbadano biorąc pod uwagę m.in. wysokość frekwencji w wyborach samorządowych w roku 2010 i 2014. Według danych Państwowej Komisji Wyborczej frekwencja w wyborach do rady miasta i gminy Margonin w 2014 r. wyniosła 69,5% i była ona nieznacznie wyższa niż w 2010 r. (66,7%). Frekwencja niższa niż średnia wartość dla gminy Margonin w 2014 roku wystąpiła w sołectwach: Radwanki i Sypniewo (57,5%), Sułaszewo (60,5%), Kowalewo i Lipiniec (63,2%), Próchnowo (67,1%) oraz Adolfowo-Studźce (69,1%). W pozostałych sołectwach wartość wskaźnika kształtowała się między 69,9% a 81,4%.

Pomiędzy wyborami w 2010 i 2014 roku frekwencja wyborcza nieznacznie pogorszyła się w sołectwach Kowalewo, Lipiniec i mieście Margonin. Znamienny wzrost aktywności wyborczej mieszkańców nastąpił w sołectwie Adolfowo-Studźce (z 55,9% do 69,1%).

Rysunek 10. Frekwencja wyborcza w wyborach do rady miasta i gminy Margonin w 2014 roku

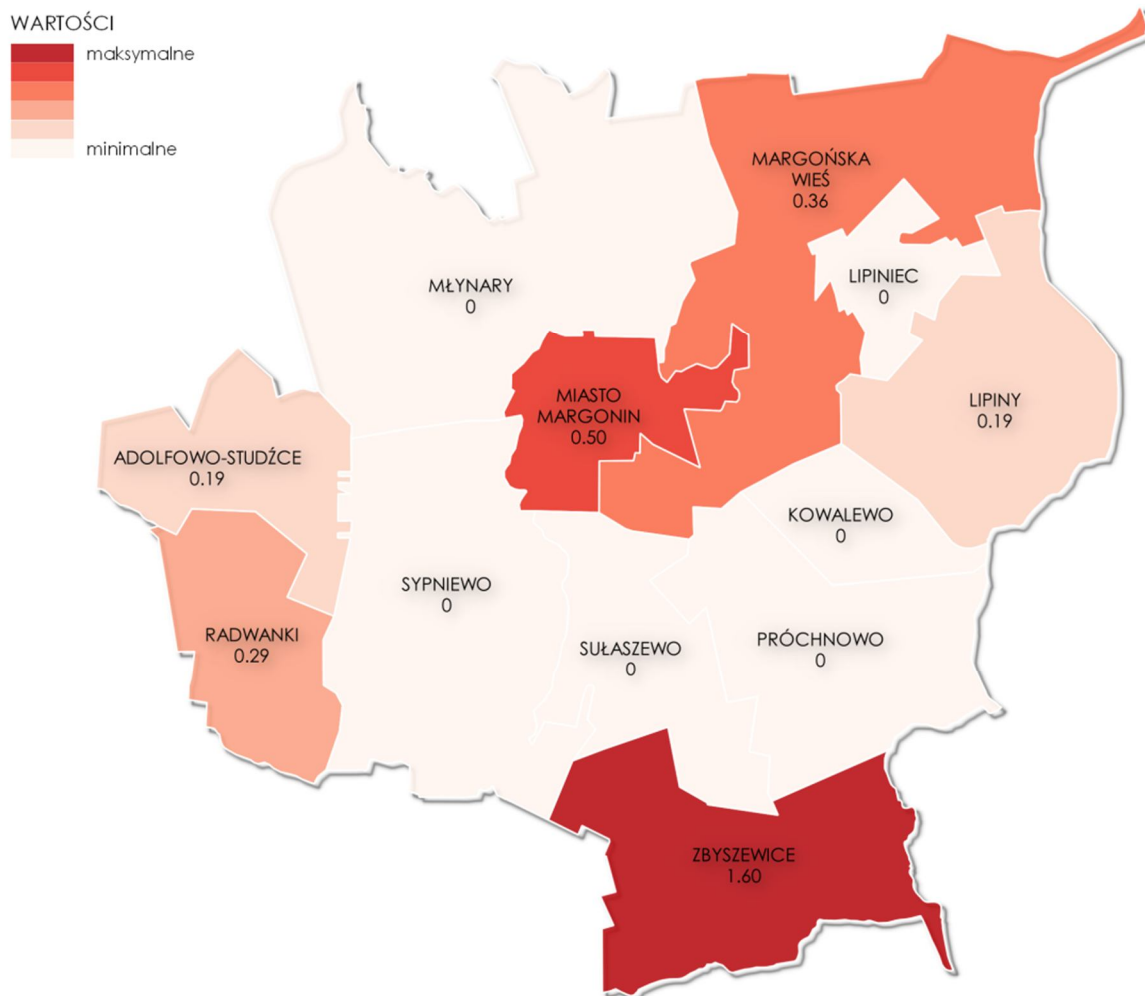
Opracowanie własne na podstawie danych PKW

W10. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców

Jednym ze wskaźników określających poziom aktywności społecznej jest podejmowanie oddolnych inicjatyw obywatelskich. Przejawem zaangażowania obywateli jest m.in. formalizowanie działalności organizacji takich jak stowarzyszenia, czy fundacje.

W gminie zarejestrowanych jest 24 organizacji pozarządowych, przy czym najwięcej w mieście Margonin (15) i Zbyszewicach (5). Wskaźnik liczby organizacji pozarządowych w gminie w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,38. Żadnych podmiotów tego typu nie zarejestrowano w sołectwie Kowalewo, Lipiniec, Młynary, Próchnowo, Sułaszewo oraz Sypniewo. Wskaźnik przyjmuje wartości poniżej średniej dla gminy także w sołectwach: Adolfowo-Studźce, Lipiny, Radwanki i Margońska Wieś.

Rysunek 11. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie www.bazy.ngo.pl oraz danych UMiG

5.2. SFERA GOSPODARCZA

STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Dobrze rozwijająca się sfera działalności gospodarczej jest wypadkową wielu czynników takich jak walory miejsca lokalizacji czy wsparcie samorządu gminnego. Pośrednio wiąże się także z potencjałem lokalnej społeczności, jej aktywnością zawodową, poziomem wykształcenia itp. Tak więc niski poziom przedsiębiorczości może informować o stanie kryzysowym badanego obszaru.

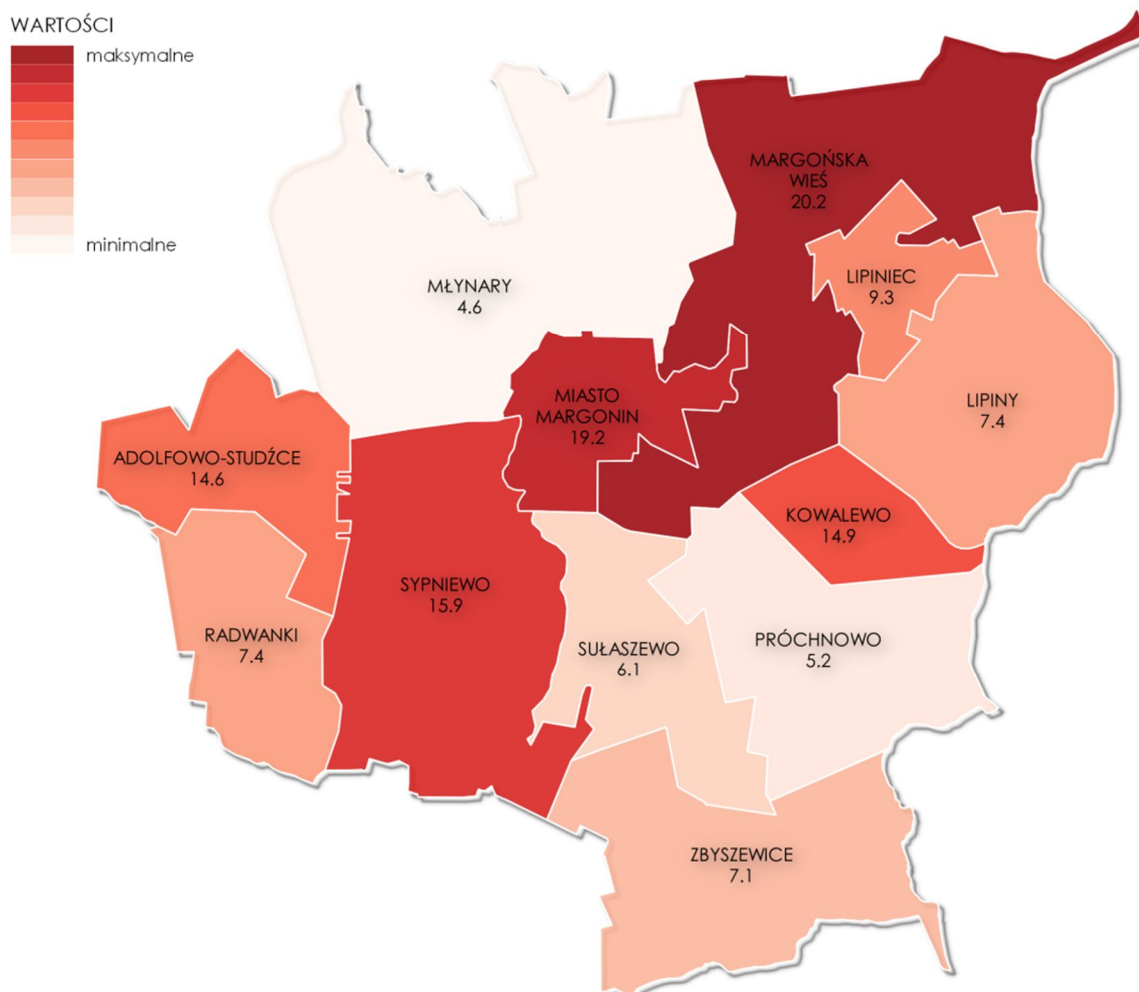
W11. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym

Poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2016 roku na terenie gminy Margonin wynosił 14,5. Jest on zróżnicowany przestrzennie. Najwyższą przedsiębiorczością charakteryzowały się jednostki: Margońska Wieś (20,2), miasto Margonin (19,2) oraz Sypniewo (15,9). Natomiast najniższe wartości odnotowano w sołectwach Młynary (4,6), Próchnowo (5,2) oraz Sułaszewo (6,1).

W wyznaczonym okresie badawczym, czyli w latach 2007 – 2016, poziom przedsiębiorczości na terenie gminy wzrósł z 12,7 do 14,5. Jednak lista sołectw o najwyższym poziomie wskaźnika na początku okresu badawczego przedstawiała się podobnie jak w 2016. Co oznacza, że

najbardziej przedsiębiorczy byli w tym czasie mieszkańcy miasta Margonin (17,5) oraz sołectw Margońska Wieś (15,3), a także Sypniewo (14). Natomiast najniższy poziom przedsiębiorczości w 2007 roku odnotowano w sołectwach Próchnowo (4,5), Młynary (4,9) oraz Lipiny (5,7).

Rysunek 12. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

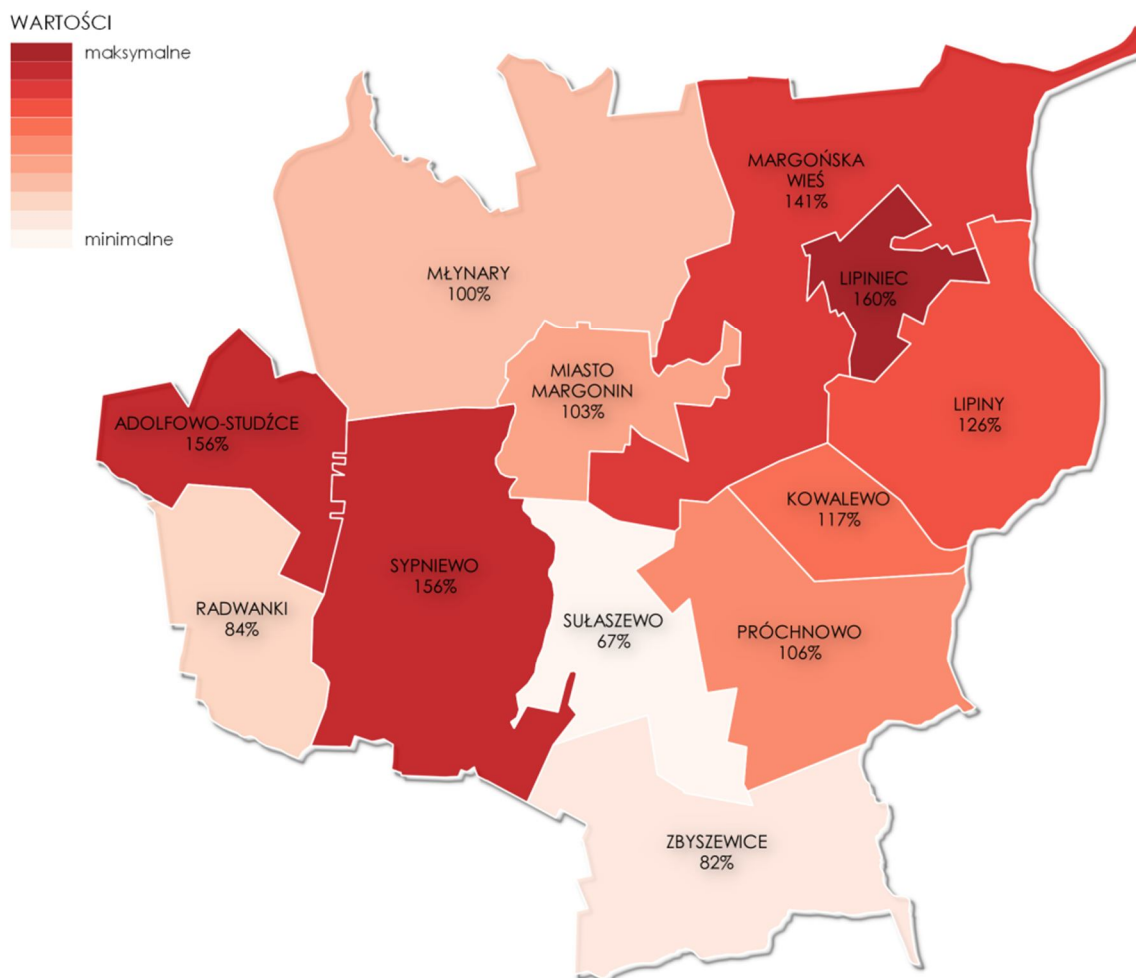
KONDYCJA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

Zmiany zachodzące w liczebności podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat, świadczą o dynamice lokalnej gospodarki i mają istotne znaczenie dla stymulowania całego systemu społeczno-ekonomicznego gminy. Najbardziej pożądaną funkcją związaną z przedsiębiorczością jest zdolność do tworzenia nowych miejsc pracy, a co za tym idzie spadku poziomu bezrobocia.

W12. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2007-2016

Na terenie całej gminy Margonin liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 10%. Natomiast analiza danych rejestru REGON dla poszczególnych jednostek przestrzennych wykazała, że w ośmiu sołectwach liczba podmiotów w przyjętym okresie badawczym również wzrosła. Spadki liczby podmiotów odnotowano w sołectwach: Sułaszewo, Zbyszewice oraz Radvanki. Najwyższe wyniki odnotowano natomiast w jednostkach: Lipiniec, Adolfowo-Studźce i Sypniewo. Wyjątek na tle gminy stanowi sołectwo Młynary, gdzie w przeciągu ostatnich 10 lat liczba podmiotów nie uległa zmianie.

Rysunek 13. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2007-2016

Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz danych UMIG

5.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Jednym z czynników wpływających na jakość życia mieszkańców jest stan środowiska przyrodniczego. Ze względu na brak danych szczegółowych, dla poszczególnych sołectw i miasta, ocenę jakości powietrza, wód oraz uciążliwości akustycznych określono na podstawie dostępnych informacji dla całej gminy Margonin. Natomiast szczegółową diagnozę sytuacji środowiskowej w jednostkach analitycznych określono na podstawie wskaźników obrazujących nagromadzenie wyrobów zawierających azbest oraz stopień skanalizowania. Zgodnie z przepisami prawa azbest jest substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska, natomiast brak kanalizacji może w znacznym stopniu przyczynić się do degradacji środowiska.

Monitoring jakości powietrza

Ocenę jakości powietrza w województwie wykonuje się zgodnie z podziałem na strefy. Margonin należący do powiatu chodzieskiego jest składową strefy wielkopolskiej.

Z oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia wynika, że gmina zakwalifikowana została do klasy:

- A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu PM_{2,5} oraz metali oznaczanych w pyłe PM₁₀.
- C – dla pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM₁₀. W przypadku pyłu PM₁₀ podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin.

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Z oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wynika, że otrzymane wartości SO₂, NO_x i O₃ w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu chodzieskiego a tym samym Margonina, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Monitoring hałasu

Jednym z podstawowych źródeł uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. Na klimat akustyczny ma wpływ średnia dobowa liczba pojazdów samochodowych zaobserwowanych w punktach pomiarowych. Spośród dróg przebiegających przez gminę Margonin przeprowadzono pomiar dla drogi wojewódzkiej 193. Badanie w roku 2010 wykazało zrównoważony poziom hałasu w porze dziennej wynoszący 62,6 dB, a w porze nocnej 56,4 dB, co wskazuje na przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu dla różnego typu zabudowy mieszkaniowej i zabudowy związanej ze statym lub czasowym pobylem dzieci.

W kolejnych latach nie przeprowadzano pomiarów hałasu na drogach dla powiatu chodzieskiego. Jednak z badania pomiaru ruchu w 2015 roku wynika, że średni dobowy ruch roczny w punktach pomiarowych na drodze wojewódzkiej 193 osiągnął wartość powyżej średniej dla województwa. Można więc pośrednio przyjąć, że nadal przekroczony jest dopuszczalny poziom hałasu na tej drodze.

Monitoring wód

W gminie Margonin przebadano jakość wód dla dwóch cieków wodnych Margoninki i Boleмки¹⁸. W JCW Boleмка stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. W JCW Margoninka stwierdzono dobry stan ekologiczny. Ze względu na brak oceny stanu chemicznego nie przeprowadzono jednak oceny stanu wód.

W JCW Jezioro Margonińskie stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym zły stan wód. Stan wód określono jako zły gdyż nie spełniał on wymagań dla obszarów chronionych.

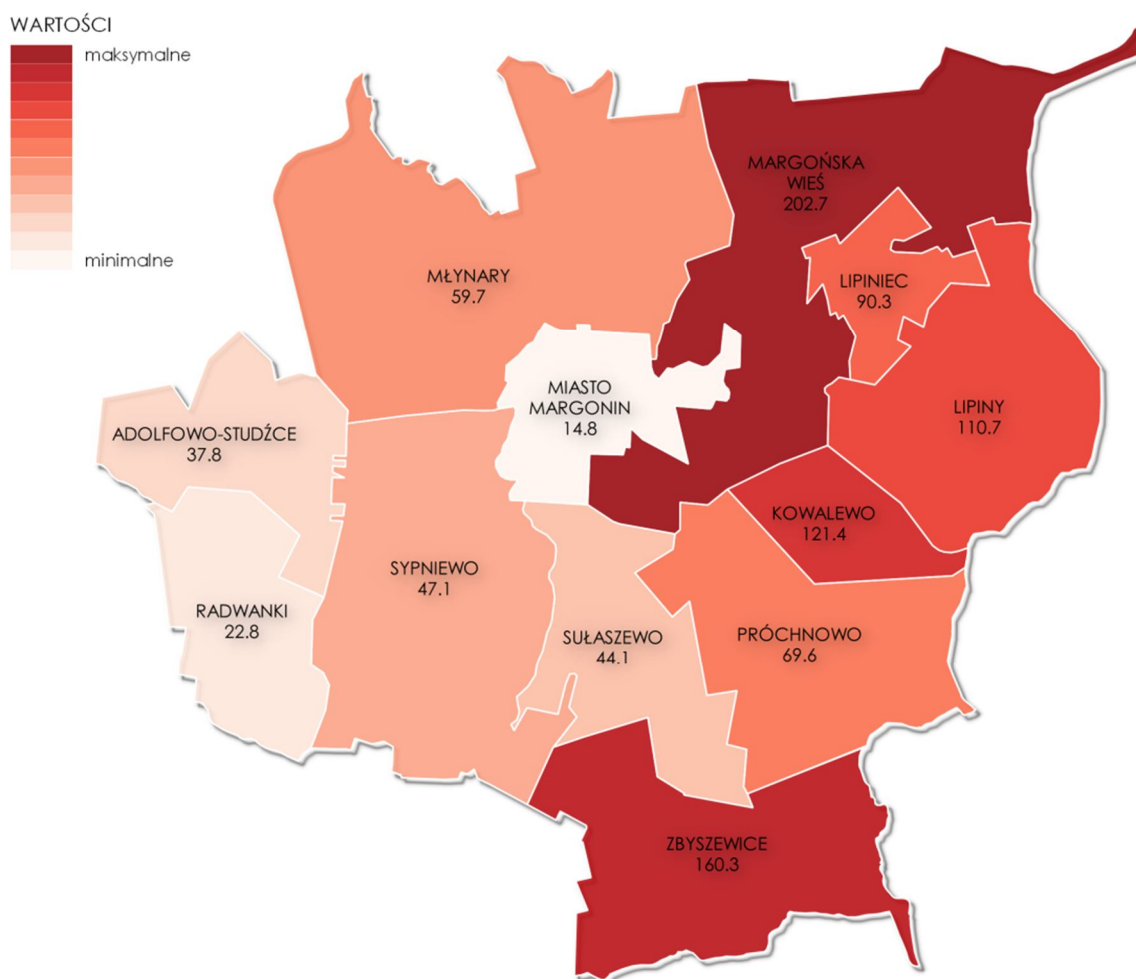
¹⁸ Raport 2013 bo w 2014 nie badano

W13. Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Diagnozę sfery środowiskowej przeprowadzono na podstawie nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa. Łącznie w gminie występuje około 4000 ton tego typu wyrobów, głównie są to płyty azbestowo-cementowe¹⁹. Zgodnie z inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest w budynkach najliczniejszą grupę stanowiły budynki inwentarskie i mieszkalne.

Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w sołectwach: Margońska Wieś, Zbyszewice, Kowalewo i Lipiny a najniższą w mieście Margonin. Przy czym w samym mieście Margonin mimo niskiego wskaźnika, nagromadzenie wyrobów zawierających azbest jest znaczne.

Rysunek 14. Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest [Mg] na 100 mieszkańców

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

W14. Odsetek budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków

Istotnym elementem sfery środowiskowej na poziomie lokalnym, szczególnie w kontekście zagrożeń dla środowiska naturalnego, jest wyposażenie budynków w kanalizację sanitarną. Brak sieci kanalizacyjnej oznacza, że mieszkańcy korzystają z bezodpływowych zbiorników,

¹⁹Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Margonin, załącznik do uchwały Nr XXXI/373/2009 z dnia 24 czerwca 2009 r.

Rysunek 15. Liczba budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków w 2016 roku

POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MARGONIN NA LATA 2017-2023 | 35

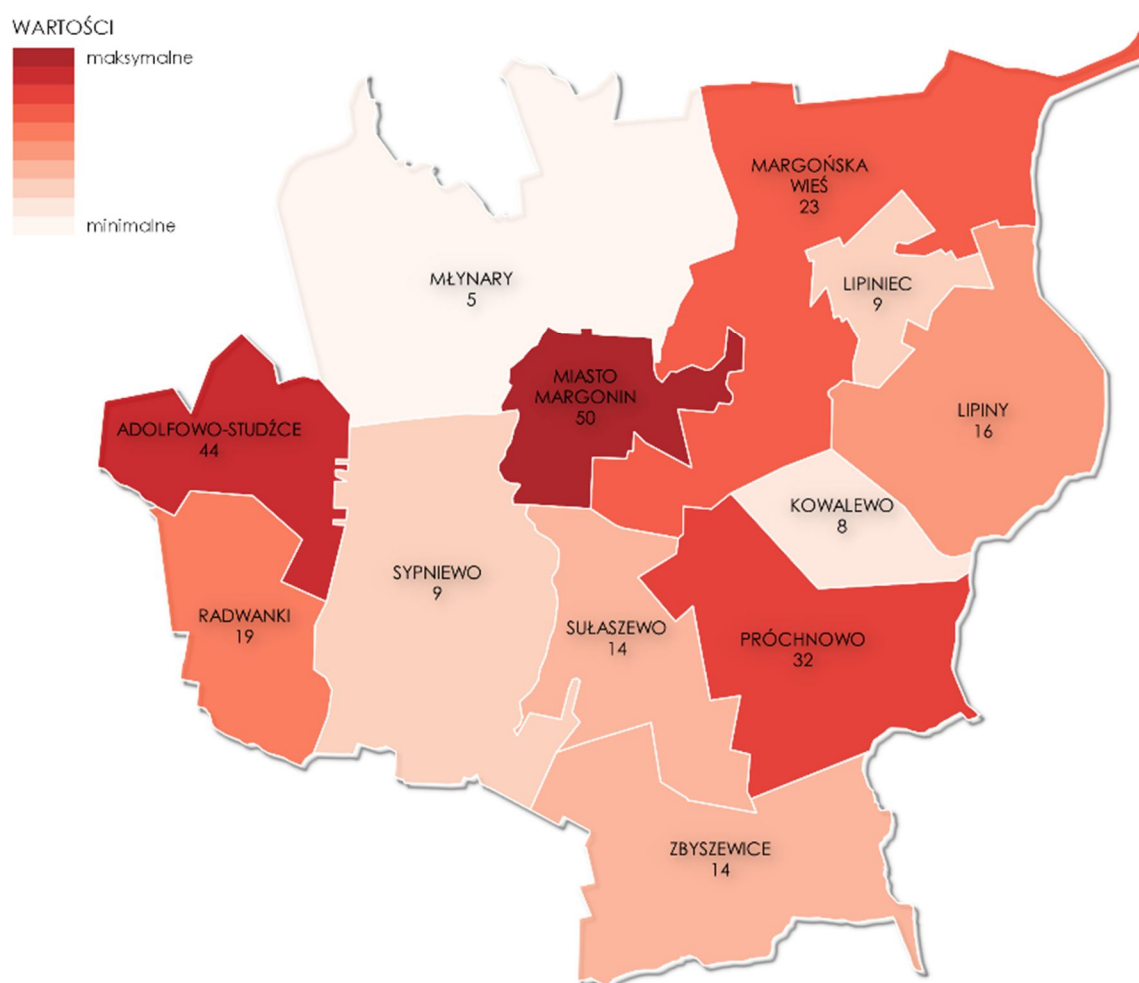
o wykluczeniu społecznym ze względu na utrudniony dostęp na przykład do różnego typu usług, które ze względu na ich skalę zlokalizowane są tylko w mieście.

W15. Liczba połączeń autobusowych na dobę

Analizie poddano liczbę połączeń autobusowych na dobę. W gminie Margonin na podstawie rozkładu jazdy autobusów obsługiwanych przez PKS Piła odnotowano 243 połączenia autobusowe we wszystkich sołectwach. Najwyższa liczba połączeń autobusowych na dobę, obrazująca wysoką dostępność do komunikacji zbiorowej charakterystyczna jest dla miasta Margonin (50) oraz sołectw Adolfowo-Studźce (44) oraz Próchnowo (32). Są to przede wszystkim połączenia autobusowe w kierunku miasta gminnego oraz miasta powiatowego Chodzież oraz miasta subregionalnego Piła. Natomiast najniższą liczbę połączeń na dobę odnotowano w sołectwach Młynary (5), Kowalewo (8) i Lipiniec (9).

Istotną sprawą podczas analizy dostępności do komunikacji zbiorowej jest fakt, że przedstawiony wskaźnik dotyczy liczby połączeń w trakcie roku szkolnego. W miesiącach wakacyjnych lub w weekendy i święta liczba połączeń diametralnie spada, co z pewnością stanowi znaczne utrudnienie w życiu mieszkańców. Ponadto warto podkreślić, że gmina Margonin nie posiada bezpośredniego połączenia komunikacją zbiorową z miastem wojewódzkim.

Rysunek 16. Liczba połączeń autobusowych na dobę.

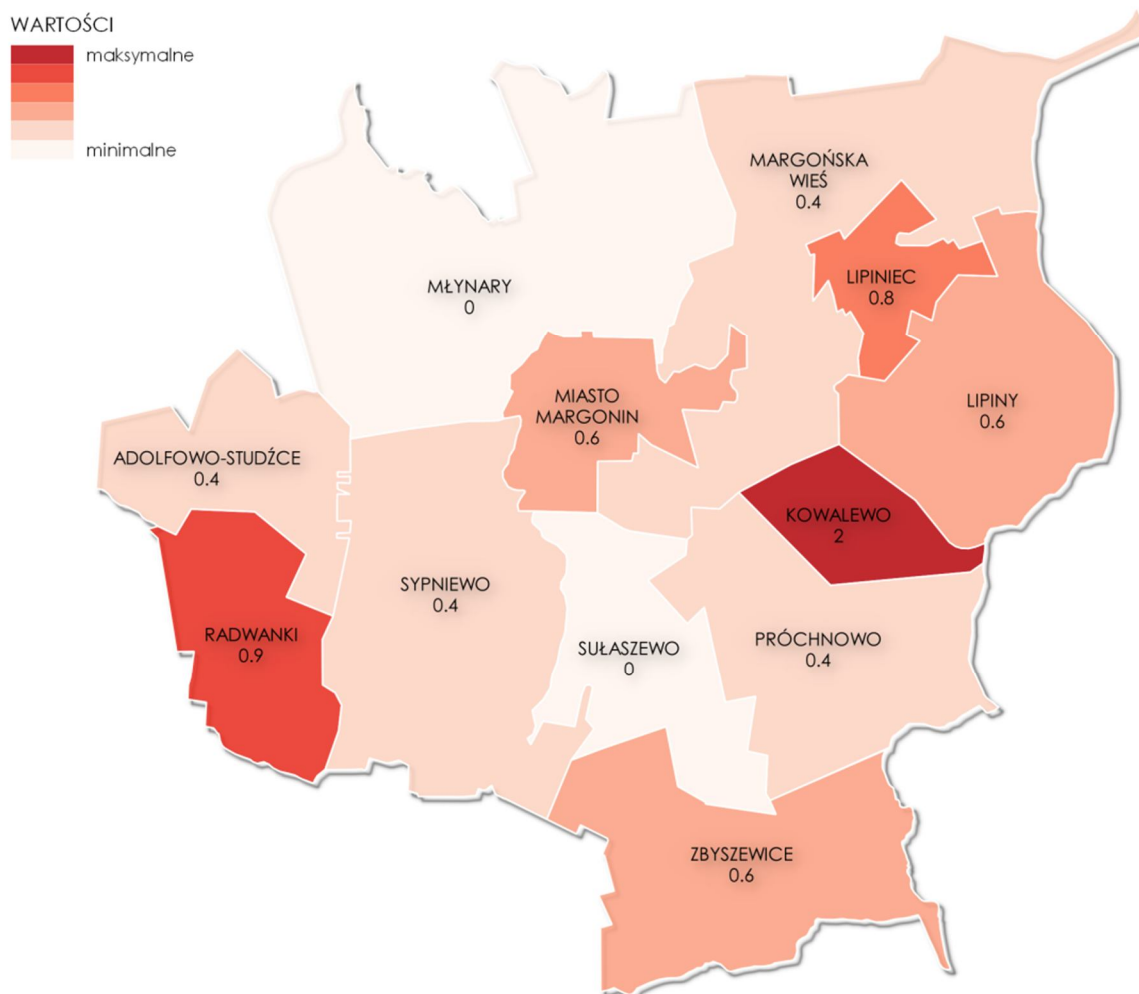
Opracowanie własne na podstawie rozkładu jazdy PKS Sp. z o.o. w Pile

Obowiązkiem gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej w zakresie zadań o charakterze publicznym, w tym w szczególności dotyczących oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury i sportu. W gminie Margonin ten typ usług kumuluje się w mieście, co jest zrozumiałe ze względu na rozkład przestrzenny gminy. Miasto jest więc centrum obsługi administracyjnej i usługowej. Mając jednak na uwadze komfort życia mieszkańców istotne jest, żeby w poszczególnych sołectwach dostępne były usługi typu podstawowego. Dlatego przy wykorzystaniu danych dotyczących liczby sklepów w poszczególnych jednostkach analitycznych przeanalizowano wyposażenie sołectw w tego typu usługi.

W16. Liczba sklepów z podstawowymi artykułami spożywczymi na 100 mieszkańców

Dla zbadania wyposażenia poszczególnych sołectw w usługi podstawowe przebadano liczbę sklepów spożywczych przypadających na 100 mieszkańców. W gminie w 2016 r. było 36 sklepów spożywczych. Dwa sołectwa nie posiadały tego typu obiektów były to Młynary i Sułaszewo. Najwięcej sklepów zlokalizowano w mieście Margonin (18). Najniższe wartości badanego wskaźnika odnotowano w czterech sołectwach: Margońska Wieś, Sypniewo, Adolfowo-Studźce i Próchnowo.

Rysunek 17. Liczba sklepów spożywczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2016 roku

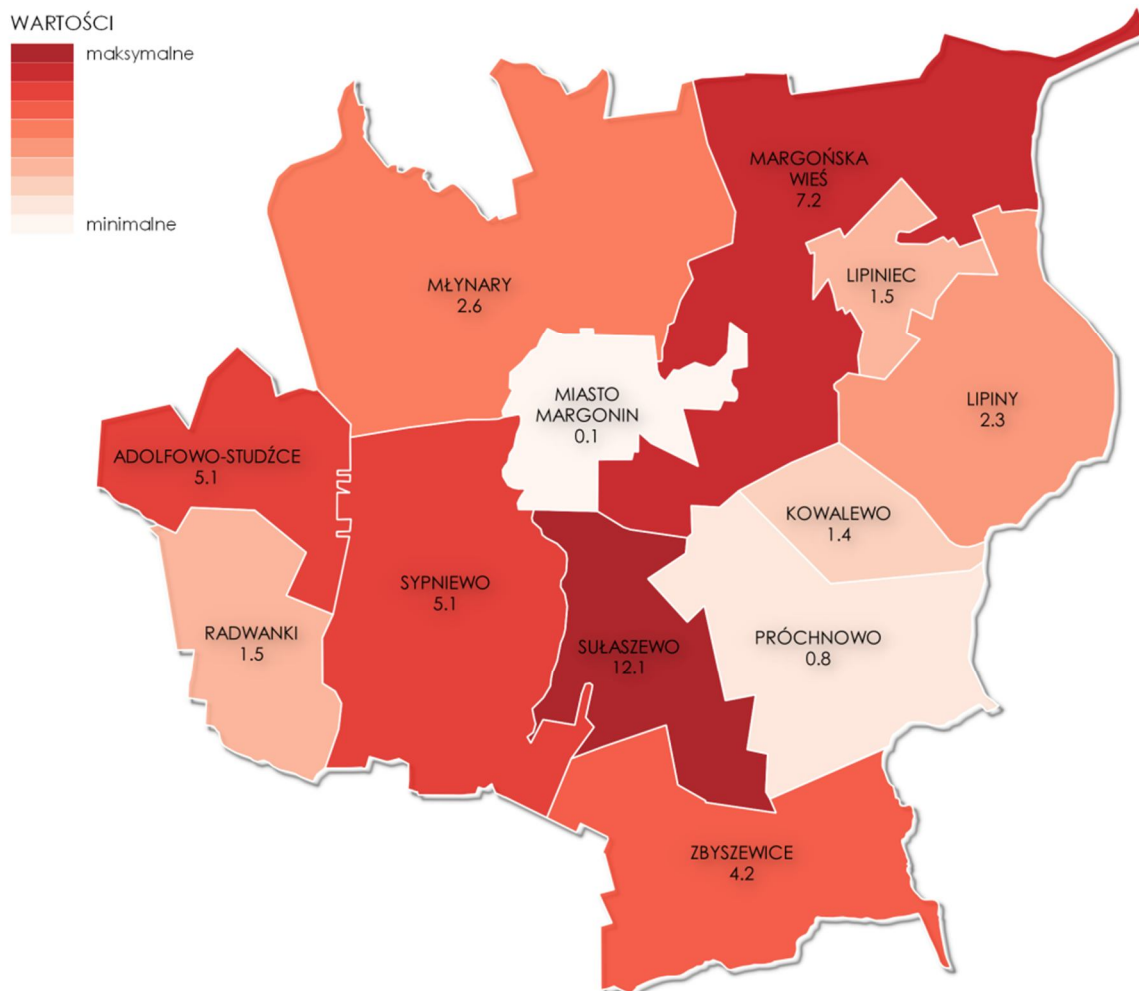
Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

Na rozwój przestrzenny gminy składa się szereg czynników i uwarunkowań. Efektywne wykorzystanie i zarządzanie przestrzenią jest realizowane przez samorząd lokalny przy pomocy różnych instrumentów. Dla skutecznego uporządkowania przestrzeni i przestrzegania zasad ładu przestrzennego gmina powinna sporządzać dokumenty planistyczne, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Uzyskane dane z gminy Margonin wskazują, że w latach 1995-2016 realizowano 28 tego typu dokumentów i dotyczyły one głównie obszaru miasta oraz miejscowości Klotyldzin i Sypniewo, dlatego stanowiły niereprezentacyjny wskaźniki dla całego badanego obszaru. Ponadto w 2016 roku uchwalono jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy przemysłowej, usługowej w mieście Margonin. Instrumentem równie istotnym, który wpływa na rozwój przestrzenny jest decyzja o warunkach zabudowy, wydawana w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W roku 2016 wydano 114 takich decyzji i zlokalizowane były one we wszystkich sołectwach. Należy więc stwierdzić, że specyfiką polityki przestrzennej gminy Margonin jest prowadzenie jej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Znaczna liczba decyzji może zmienić strukturę funkcjonalno-przestrzenną poszczególnych jednostek analitycznych i wpłynąć stymulująco na rozwój poszczególnych sołectw. Pomimo utartej opinii o negatywnym oddziaływaniu na rozwój przestrzenny decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, należy stwierdzić, że w gminie Margonin wydawane są one w sposób rozważny zatem wpływają pozytywnie na podwyższanie konkurencyjności gminy i nie stanowią bariery rozwoju ani nie przyczyniają się do chaotycznego rozwoju przestrzennego.

W17. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców

W związku z tym, że w 2016 roku uchwalono tylko jeden miejscowych plan zagospodarowania przestrzennego gminy planowany rozwój przestrzenny gminy prześlędzono na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy. W 2016 roku wydano ich 114 czyli aż o 74 więcej w porównaniu do roku 2007. Na potrzeby analizy wykorzystano wskaźnik liczby decyzji przypadających na 100 mieszkańców danej jednostki analitycznej. Najniższymi wartościami wskaźnika charakteryzują się miasto Margonin oraz sołectwa: Próchnowo, Kowalewo, Radwanki i Lipiniec. Najwyższy udział decyzji odnotowano natomiast w Sułaszewie i Margońskiej Wsi.

Rysunek 18. Liczba decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizowano także liczbę zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. W gminie znajduje się 17 obiektów zabytkowych. Zlokalizowane są one w mieście Margonin (22), w sołectwach Margońska Wieś(2) i Zbyszewice (3). Najważniejsze zabytki to kościół parafialny pw. Św. Wojciecha w Margoninie, kościół pw. Św. Marcina w Żoniu oraz zespół pałacowy w Margońskiej Wsi. Do rejestru wpisany jest także historyczny układ urbanistyczny miasta.

5.5. SFERA TECHNICZNA

STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Nieodpowiedni stan techniczny budynków zagraża życiu i zdrowiu ludzi oraz bezpieczeństwu mienia. Stan techniczny związany jest często z datą budowy budynków. Im obiekty budowlane są starsze tym większe prawdopodobieństwo, że zastosowane rozwiązania techniczne uniemożliwiają efektywne korzystanie z obiektów, w szczególności w zakresie energooszczędności. Często trzeba ponieść wysokie nakłady finansowe na utrzymanie takich obiektów budowlanych w dobrym stanie technicznym.

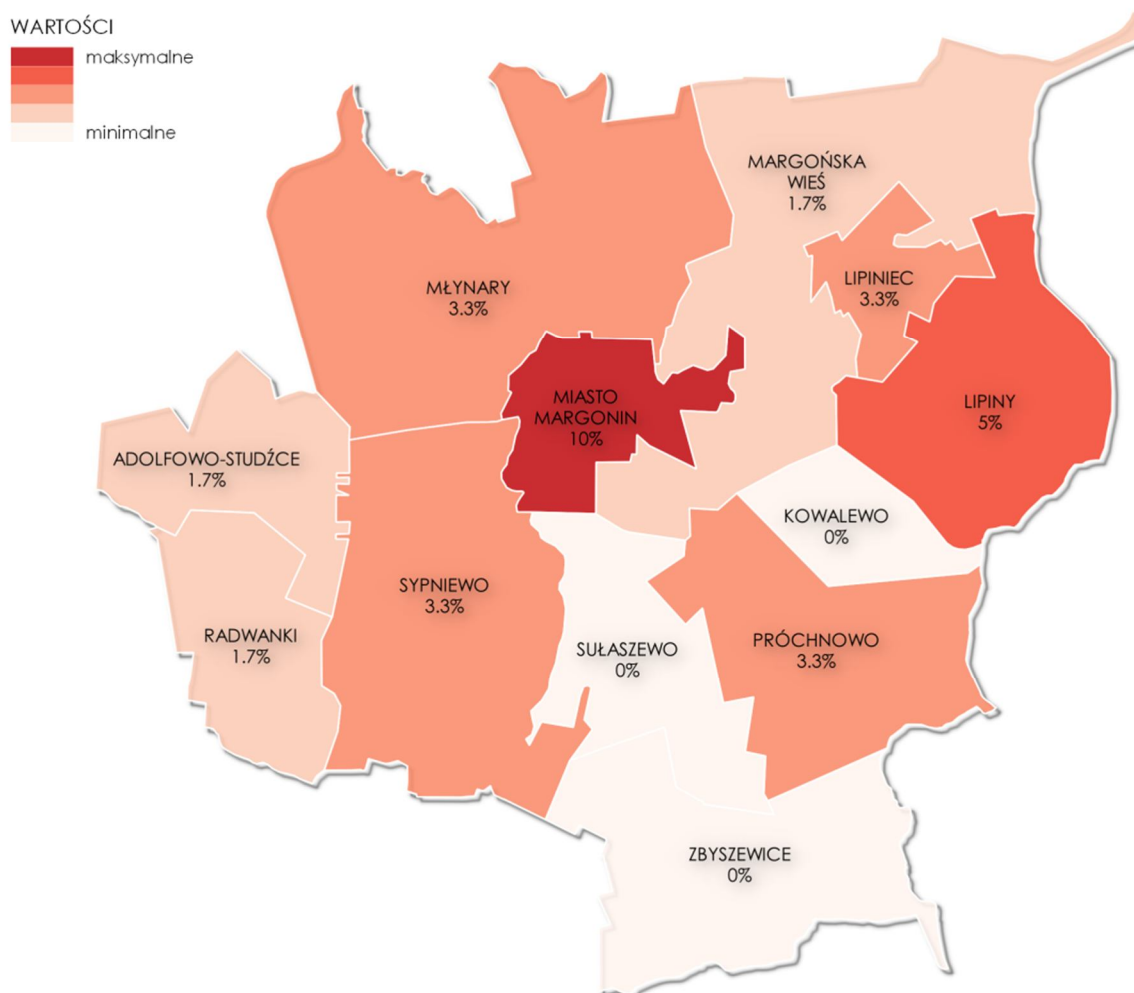
Postępująca degradacja obiektów komunalnych, a tym samym często zmniejszenie ich zasobów, może wpływać na ograniczenie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

W18. Udział obiektów komunalnych sprzed 1945 roku będących w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem

W gminie zlokalizowanych było w 2016 r. 60 budynków komunalnych. W tym ponad 70% stanowiły budynki sprzed 1945 roku, 18,1% wybudowane pomiędzy rokiem 1945 a 1989, jedynie 8,3% te które powstały po 1989 roku.

Spośród 60 budynków komunalnych aż 44 pochodzą sprzed 1945 roku, a ponad 30% tych budynków charakteryzuje się złym stanem technicznym. W związku z tym na potrzeby diagnozy przyjęto wskaźnik udziału obiektów w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w mieście Margonin (10,0%) oraz sołectwie Lipiny (5,0%). W Kowalewie i Sułaszewie nie występują budynki komunalne sprzed 1945, a w Zbyszewicach jedyny tego typu budynek jest w dobrym stanie.

Rysunek 19. Udział obiektów komunalnych sprzed 1945 roku będących w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem w 2016 roku

Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Margonin

5.6. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Diagnoza przeprowadzona dla wyznaczonych jednostek analitycznych wskazuje na znaczne zróżnicowanie przestrzenne badanych zjawisk.

W tabeli nr 5 zaprezentowano jednostki analityczne, w których wartości badanych wskaźników były niekorzystne względem średniej dla gminy Margonin. Na jej podstawie można prześledzić, które sołectwa na tle gminy wypadają źle w poszczególnych analizowanych sferach i wskazać obszar, na którym koncentrują się negatywne zjawiska.

Tabela 5. Podsumowanie diagnozy statystycznej

SFERA	ZJAWISKO	WSKAŹNIK	JEDNOSTKI ANALITYCZNE O NIEKORZYSTNYCH WARTOŚCIACH WSKAŹNIKA W BADANYM ROKU
SPOŁECZNA	POZIOM UBÓSTWA	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	MŁYNARY (14,43%), SUŁASZEWO (13,79%), LIPINY (13,04%).
		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności	MŁYNARY (7,2%), SUŁASZEWO (6,9%), PRÓCHNOWO I LIPINY (6,0%)
SPOŁECZNA	POZIOM BEZROBOCIA	Stopa bezrobocia	MARGOŃSKA WIEŚ (15,4%), KOWALEWO (14,9%), MŁYNARY (14,5%)
		Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	MARGOŃSKA WIEŚ (11,2%), ZBYSZEWICE (8,6%), LIPINY (8,0%).
	POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI	Liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców	LIPINIEC (2,3), SUŁASZEWO (1,7), MARGOŃSKA WIEŚ (1,4)
	POZIOM EDUKACJI I JAKOŚĆ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	Odsetek dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym	ZBYSZEWICE (42,9%), LIPINIEC (42,9%) I SYPNIEWO (45,5%), SUŁASZEWO (0%)
		Poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji	SUŁASZEWO (36%), ADOLFOWO-STUDŹCE (42,5%), MŁYNARY (42,9%),
		Wskaźnik obciążenia demograficznego	SUŁASZEWO (76), LIPINY (64) ORAZ ZBYSZEWICE, MIASTO MARGONIN (58)
	POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Frekwencja w wyborach samorządowych	RADWANKI I SYPNIEWO (57,5%), SUŁASZEWO (60,5%),
		Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	KOWALEWO (0), LIPINIEC (0), MŁYNARY (0), PRÓCHNOWO (0), SUŁASZEWO (0).
GOSPODARCZA	STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym	MŁYNARY (4,6), PRÓCHNOWO (5,2), SUŁASZEWO (6,1)
	KONDYCJA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORSTW	Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2007-2016	SUŁASZEWO (67%), ZBYSZEWICE (82%), RADWANKI (84%).
ŚRODOWISKOWA	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA	Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest [mg] na 100 mieszkańców	MARGOŃSKA WIEŚ (202,7), ZBYSZEWICE (160,3), KOWALEWO (121,4)
		Odsetek budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków	KOWALEWO (0%), LIPINIEC (0%), MŁYNARY (0%), SUŁASZEWO (0%), ZBYSZEWICE (0%).

PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ	Liczba połączeń autobusowych na dobę	MŁYNARY (5), KOWALEWO (8) I LIPINIEC (9)
	DOSTĘPNOŚĆ DO USŁUG PODSTAWOWYCH	Liczba sklepów z podstawowymi artykułami spożywczymi na 100 mieszkańców	SUŁASZEWO (0) , MŁYNARY (0)
	PLANOWANY ROZWÓJ PRZESTRZENNY	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	MIASTO MARGONIN (0,1), PRÓCHNOWO (0,8), KOWALEWO (1,4)
TECHNICZNA	STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW BUDOWLANYCH	Udziału obiektów komunalnych sprzed 1945 roku będących w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem w 2016 roku	MIASTO MARGONIN (10,0%), LIPINY (5,0%)

Opracowanie własne

6 DELIMITACJA OBSZARÓW ZJAWISK KRYZYSOWYCH I OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Najistotniejszym elementem kompleksowej rewitalizacji jest jej kontekst społeczny. Dostrzegalne efekty rewitalizacji infrastrukturalnej, choć łatwiejsze do wdrożenia, to bez działań prowadzących do ożywienia życia społecznego nie spowodują wyjścia z kryzysu rewitalizowanego obszaru. Ujęcie to zakłada długotrwały, ciągły proces poprawy jakości życia oraz autentyczne zaangażowania obywateli w działania rewitalizacyjne. Incydentalna pomoc grupom defaworyzowanym nie doprowadzi bowiem do trwałych efektów w postaci aktywizacji i integracji lokalnej społeczności. Dopiero systematycznie udzielane wsparcie, szczególnie pomoc niematerialna, łączące oba powyższe aspekty daje wymierne rezultaty.

Wskazanie obszaru o znacznym natężeniu problemów społecznych w przestrzeni gminy stanowi zatem zasadniczy etap delimitacji obszaru zdegradowanego i wskazania obszaru rewitalizacji. Identyfikacja obszarów zjawisk kryzysowych w aspekcie społecznym oparta jest m.in. na ocenie zagadnień poziomu bezrobocia, ubóstwa, edukacji i jakości kapitału społecznego, przestępczości oraz niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Wskazanie obszaru dysfunkcyjnego w przestrzeni gminy Margonin pod względem nawarstwiających się problemów społecznych zbadano na podstawie 10 wskaźników:

1. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności (W1.)
2. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności (W2.)
3. Stopa bezrobocia (W3.)
4. Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (W4.)
5. Liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców (W5.)
6. Odsetek dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym (W6.)
7. Poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji (W7.)
8. Wskaźnik obciążenia demograficznego (W8.)
9. Frekwencja w wyborach samorządowych (W9.)
10. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców (W10.)

W tabeli nr 6 znajdują się znormalizowane wartości przedmiotowych wskaźników, które stanowiły dane wyjściowe do obliczenia wskaźnika syntetycznego Perkala w sferze społecznej.

Jednostką analityczną podlegającą zdecydowanie negatywnym zjawiskom w sferze społecznej jest Sułaszewo. Niekorzystną sytuację zdiagnozowano w 7 z 10 wskaźników, przy czym w 4 z nich sołectwo osiągnęło najgorsze wyniki spośród analizowanych jednostek.

Równie niekorzystnie kształtowały się wartości wskaźników dla sołectwa Lipiny i Lipiniec, gdzie podobnie 7 z 10 wskaźników osiągnęło wartości poniżej średniej dla gminy.

Tabela 6. Znormalizowane wartości wskaźników oraz wskaźnik syntetyczny – sfera społeczna

LP.	Jednostka analityczna	W1 Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	W2 Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności	W3 Stopa bezrobocia	W4 Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	W5 Liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców	W6 odsetek dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym	W7 Wyniki egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji	W8 Wskaźnik obciążenia demograficznego	W9 Frekwencja w wyborach samorządowych	W10 Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY PERKALA WP
1	Adolfowo-Studźce	0,79	0,81	1,31	1,62	-1,19	0,69	-0,62	0,32	0,33	-0,16	0,39
2	Kowalewo	0,51	0,31	-1,06	-0,26	-1,51	0,73	-	0,15	-0,53	-0,57	-0,25
3	Miasto Margonin	1,02	0,92	1,11	0,62	0,68	0,67	0,24	-0,04	0,78	0,53	0,65
4	Lipiniec	-0,37	-0,68	-0,85	-0,07	0,64	-0,80	1,79	0,39	-0,53	-0,57	-0,11
5	Lipiny	-1,01	-0,56	-0,44	-0,83	-1,19	0,82	1,00	-0,89	0,56	-0,16	-0,27
6	Margońska Wieś	-0,31	-0,18	-1,17	-1,90	0,67	0,10	0,31	1,26	0,44	0,22	-0,06
7	Młynary	-1,52	-1,63	-0,97	-0,17	0,68	0,33	-	1,31	0,44	-0,57	-0,23
8	Próchnowo	-0,78	-0,67	0,00	-0,48	0,67	0,30	-0,53	0,01	0,04	-0,57	-0,20
9	Radwanki	0,62	0,59	0,39	0,50	0,68	1,06	0,28	0,10	-1,36	0,06	0,29
10	Sułaszewo	-1,29	-1,38	1,54	0,88	0,66	-2,41	-1,92	-2,57	-0,93	-0,57	-0,80
11	Sypniewo	0,96	0,93	0,83	1,14	-1,51	-0,70	-0,42	0,08	-1,36	-0,57	-0,06
12	Zbyszewice	1,39	1,54	-0,69	-1,03	0,71	-0,80	-0,13	-0,13	2,12	2,94	0,59
S _{WP}												0,42
M̄												0

WP - wartość miernika syntetycznego; $\bar{M}$ – średnia wartości zmiennej syntetycznej; S_{ms} – odchylenie standardowe wartości zmiennej syntetycznej

Opracowanie własne

Zgodnie z przyjętą metodą syntetyczny wskaźnik Perkala (WP) posłużył do uporządkowania badanych jednostek analitycznych pod względem poziomu rozwoju w sferze społecznej. Wyższa wartość wskaźnika syntetycznego oznacza korzystniejszą sytuację jednostki analitycznej pod względem poziomu jej potencjału. W celu klasyfikacji wyodrębniono 4 grupy: o bardzo dobrym poziomie rozwoju, o dobrym poziomie rozwoju oraz dostatecznym i niedostatecznym poziomie rozwoju. Granice przedziałów między grupami wyznaczono w oparciu o obliczone wartości średniej arytmetycznej i odchylenia standardowego miernika syntetycznego dla gminy Margonin.

Grupa I $WP_i > 0,42$

W grupie o bardzo dobrym poziomie rozwoju na tle gminy Margonin znalazły się dwie jednostki analityczne: Miasto Margonin ($WP=0,65$) i sołectwo Zbyszewice ($WP=0,59$).

Grupa II $0 < WP_i \leq 0,42$

Do grupy o dobrym poziomie rozwoju zaliczono dwie jednostki analityczne: Adolfowo-Studźce ($WP=0,39$) i Radwanki ($WP=0,29$).

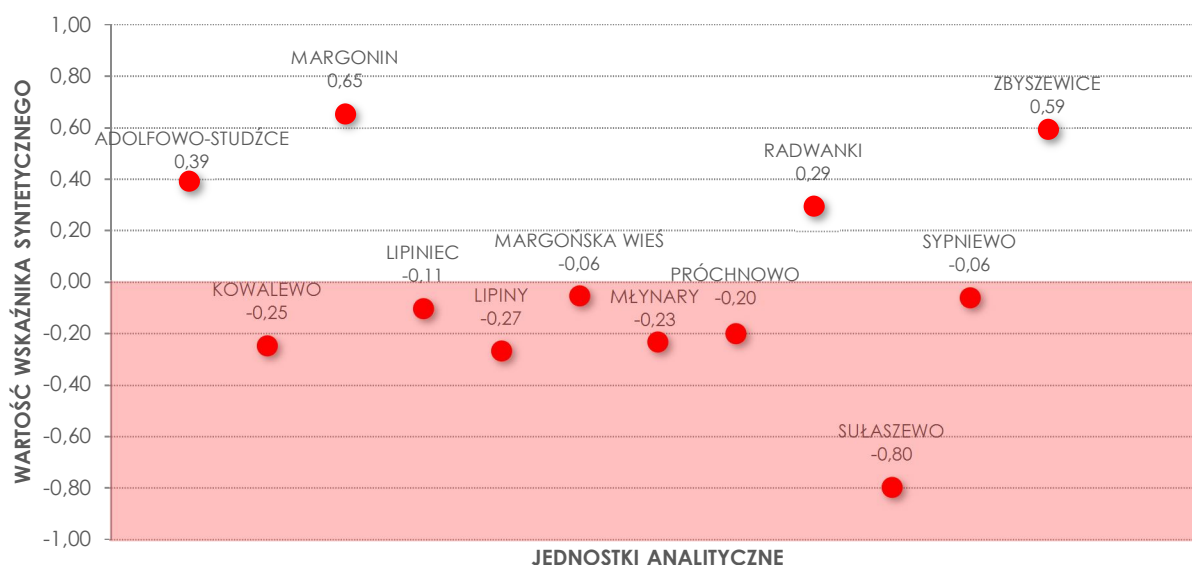
Grupa III $-0,42 < WP_i \leq 0$

W grupie jednostek analitycznych o dostatecznym poziomie rozwoju znalazło się: Sypniewo (WP=-0,06), Margońska Wieś (WP=-0,06), Lipiniec (WP=-0,11), Próchnowo (WP=-0,20), Młynary (WP=-0,23), Kowalewo (WP=-0,25) i Lipiny (WP=-0,27).

Grupa IV $WP_i \leq -0,42$

Na tle gminy niedostatecznym poziomem rozwoju w sferze społecznej cechuje się sołectwo Sułaszewo (WP=-0,80).

Wykres 1. Grupowanie jednostek analitycznych na podstawie wskaźnika syntetycznego Perkala w 2016 roku – sfera społeczna

Przedziały:

Grupa I (bardzo dobry poziom rozwoju) $WP_i > 0,42$; Grupa II (dobry poziom rozwoju) $0 < WP_i \leq 0,42$; Grupa III (dostateczny poziom rozwoju) $-0,42 < WP_i \leq 0$; Grupa IV (niedostateczny poziom rozwoju) $WP_i \leq -0,42$

Opracowanie własne

Ujemne wartości wskaźnika syntetycznego odzwierciedlają sytuację kryzysową w sferze społecznej. Im wyższa wartość ujemna, tym większe natężenie problemów społecznych w jednostkach analitycznych gminy.

Jednostką analityczną podlegającą zdecydowanie niekorzystnym zjawiskom w sferze społecznej i wymagającą oceny natężenia negatywnych zjawisk w pozostałych sferach jest Sułaszewo. Równie niepokojący jest fakt, że aż 7 z 12 jednostek analitycznych wskazano jedynie jako dostatecznie rozwinięte (grupa III). Świadczy to o niekorzystnej sytuacji w sferze społecznej na przeważającym terenie gminy Margonin.

W związku z powyższym za obszary będące w stanie kryzysu zostały uznane wszystkie sołectwa, w których wartość wskaźnika syntetycznego jest niższa niż przeciętnie w gminie Margonin. Są to jednostki analityczne zaklasyfikowane w procesie delimitacji do grupy III i IV i są to: Sułaszewo, Lipiny, Lipiniec, Kowalewo, Młynary, Próchnowo, Margońska Wieś oraz Sypniewo.

Rysunek 21. Jednostki analityczne będące w stanie kryzysu

Opracowanie własne

Aby uznać wskazaną przestrzeń gminy za obszar zdegradowany konieczne jest stwierdzenie występowania problemów w pozostałych sferach. Oceny sytuacji w jednostkach analitycznych w aspekcie gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym dokonano przy pomocy 8 wskaźników:

1. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym (W11.)
2. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2007-2016 (W12.)
3. Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest[mg]na 100 mieszkańców (W13.)
4. Odsetek budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków (W14.)
5. Liczba połączeń autobusowych na dobę (W15.)
6. Liczba sklepów z podstawowymi artykułami spożywczymi na 100 mieszkańców (W16.)
7. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców (W17.)
8. Udziału obiektów komunalnych sprzed 1945 roku będących w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem w 2016 roku (W18.)

W tabeli nr 7 znajdują się znormalizowane wartości przedmiotowych wskaźników, które stanowiły dane wyjściowe do obliczenia wskaźnika syntetycznego Perkala w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

Tabela 7. Znormalizowane wartości wskaźników oraz wskaźniki syntetyczne – pozostałe sfery

WSKAŹNIK	LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM				DYNAMIKA ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W LATACH 2007-2016	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY PERKALA SFERA GOSPODARCZA	NAGROMADZENIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST [MG] NA 100 MIESZKAŃCÓW		ODSETEK BUDYNKÓW POSIADAJĄCYCH PRZYŁĄCZE KANALIZACYJNE W OGÓLNEJ LICZBIE BUDYNKÓW	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY PERKALA SFERA ŚRODOWISKOWA	LICZBA POŁĄCZEŃ AUTOBUSOWYCH NA DOBĘ			LICZBA SKLEPÓW Z PODSTAWOWYMI ARTYKUŁAMI SPOŻYWCZYMI NA 100 MIESZKAŃCÓW	LICZBA WYDANYCH DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY NA 100 MIESZKAŃCÓW	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY PERKALA SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	UDZIAŁU OBIEKTÓW KOMUNALNYCH SPRZED 1945 ROKU BĘDĄCYCH W ZŁYM STANIE TECHNICZNYM W STOSUNKU DO BUDYNKÓW KOMUNALNYCH OGÓŁEM W 2016 ROKU	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY PERKALA SFERA TECHNICZNA			
	GOSPODARCZA						ŚRODOWISKOWA				PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA								TECHNICZNA		
LP.	JEDNOSTKA ANALITYCZNA	W11	W12	WP _G	W13	W14	WP _S	W15	W16	W17	WP _{PF}	W18	WP _T								
1	ADOLFOWO-STUDŹCE	0,64	1,26	0,95	0,76	0,71	0,74	1,63	-0,39	0,43	0,56	0,4	0,40								
2	KOWALEWO	0,69	0,00	0,35	-0,69	-1,12	-0,90	-0,84	2,75	-0,67	0,41	1,0	1,00								
3	MIASTO MARGONIN	1,47	-0,42	0,52	1,16	0,94	1,05	2,04	0,04	-1,04	0,35	-2,6	-2,60								
4	LIPINIEC	-0,30	1,38	0,54	-0,15	-1,12	-0,63	-0,77	0,32	-0,63	-0,36	-0,2	-0,20								
5	LIPINY	-0,63	0,31	-0,16	-0,50	0,34	-0,08	-0,29	-0,03	-0,40	-0,24	-0,8	-0,80								
6	MARGOŃSKA WIEŚ	1,64	0,77	1,20	-2,10	0,94	-0,58	0,19	-0,42	1,04	0,27	0,4	0,40								
7	MŁYNARY	-1,14	-0,52	-0,83	0,38	-1,12	-0,37	-1,05	-1,09	-0,31	-0,82	-0,2	-0,20								
8	PRÓCHNOWO	-1,03	-0,33	-0,68	0,21	0,79	0,50	0,81	-0,36	-0,84	-0,13	-0,2	-0,20								
9	RADWANKI	-0,64	-1,02	-0,83	1,03	0,94	0,98	-0,09	0,57	-0,64	-0,05	0,4	0,40								
10	SUŁASZEWO	-0,88	-1,58	-1,23	0,65	-1,12	-0,23	-0,43	-1,09	2,49	0,32	1,0	1,00								
11	SYPNIEWO	0,87	1,24	1,06	0,60	0,94	0,77	-0,77	-0,41	0,42	-0,25	-0,2	-0,20								
12	ZBYSZEWICE	-0,69	-1,08	-0,89	-1,36	-1,12	-1,24	-0,43	0,11	0,16	-0,05	1,0	1,00								
				S _{WP}	0,87				S _{WP}	0,78				S _{WP}	0,40				S _{WP}	0,33	
				M̄	0				M̄	0				M̄	0				M̄	0	

Opracowanie własne

Zgodnie z definicją obszar zdegradowany wyznaczony został na obszarach, na których zdiagnozowano stan kryzysowy z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z czterech pozostałych badanych sfer. Efekty przeprowadzonej oceny przedstawia tabel nr 8.

Tabela 8. Obszary w stanie kryzysowym i współwystępowanie negatywnych zjawisk w pozostałych sferach – delimitacja obszaru zdegradowanego

LP.	JEDNOSTKA ANALITYCZNA	SFERA					OBSZAR ZDEGRADOWANY
		SPOŁECZNA	GOSPODARCZA	ŚRODOWISKOWA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	TECHNICZNA	
1	KOWALEWO	TAK	-	TAK	-	-	TAK
2	LIPINIEC	TAK	-	TAK	TAK	TAK	TAK
3	LIPINY	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
4	MARGOŃSKA WIEŚ	TAK	-	TAK	-	-	TAK
5	MŁYNARY	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
6	PRÓCHNOWO	TAK	TAK	-	TAK	TAK	TAK
7	SUŁASZEWO	TAK	TAK	TAK	-	-	TAK
8	SYPNIEWO	TAK	-	-	TAK	TAK	TAK

Opracowanie własne

Wszystkie analizowane sołectwa będące w stanie kryzysu społecznego cechują się występowaniem negatywnych zjawisk w co najmniej jednym z pozostałych wymiarów tj. gospodarczym, środowiskowy, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w związku z powyższym zostają wskazane jako obszar zdegradowany.

Rysunek 22. Obszar zdegradowany na tle gminy Margonin

Opracowanie własne

7 USPOŁECZNIE

Fundamentem procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna, rozumiana jako czynny udział wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji na każdym jego etapie. Interesariuszami w procesie rewitalizacji jest samorząd lokalny, mieszkańcy, przedsiębiorcy, lokalni działacze itd., czyli każdy kto mieszka lub pracuje w danej jednostce terytorialnej (gminie), dla której sporządzany jest program rewitalizacji.

Według ustawy o rewitalizacji partycypacja społeczna oznacza aktywny udział interesariuszy podczas przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji. Według ustawodawcy działania te w szczególności polegają na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.²⁰

Pierwszym elementem partycypacji społecznej było poinformowanie społeczności lokalnej o przystąpieniu do sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin oraz poinformowaniu o możliwości składania uwag za pomocą formularza konsultacyjnego.

Następnie Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017 – 2023 został opracowany przez samorząd lokalny w oparciu o diagnozę stanu sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Już na etapie diagnozy problemów włączono do dyskusji społeczność lokalną. W pierwszej kolejności w ramach konsultacji społecznych sporządzono ankietę, dzięki której mieszkańcy mogli wskazać zakres lokalnych problemów.

Urząd Miasta i Gminy Margonin realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich: Opracowanie Programu Rewitalizacji dla gminy Margonin

Celem projektu jest opracowanie Lokalnego Planu Rewitalizacji dla gminy Margonin w oparciu o przeprowadzone diagnozy obszarów zdegradowanych przy udziale mieszkańców gminy.

Czas realizacji projektu: styczeń - czerwiec 2017 rok.

Dofinansowanie projektu z UE: 56 430,00 zł
Wkład własny: 6 270,00 zł

www.margonin.pl

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

NAJWYŻSZA RADA
GOSPODARSTWA
NARODOWEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

www.mapadotacji.gov.pl

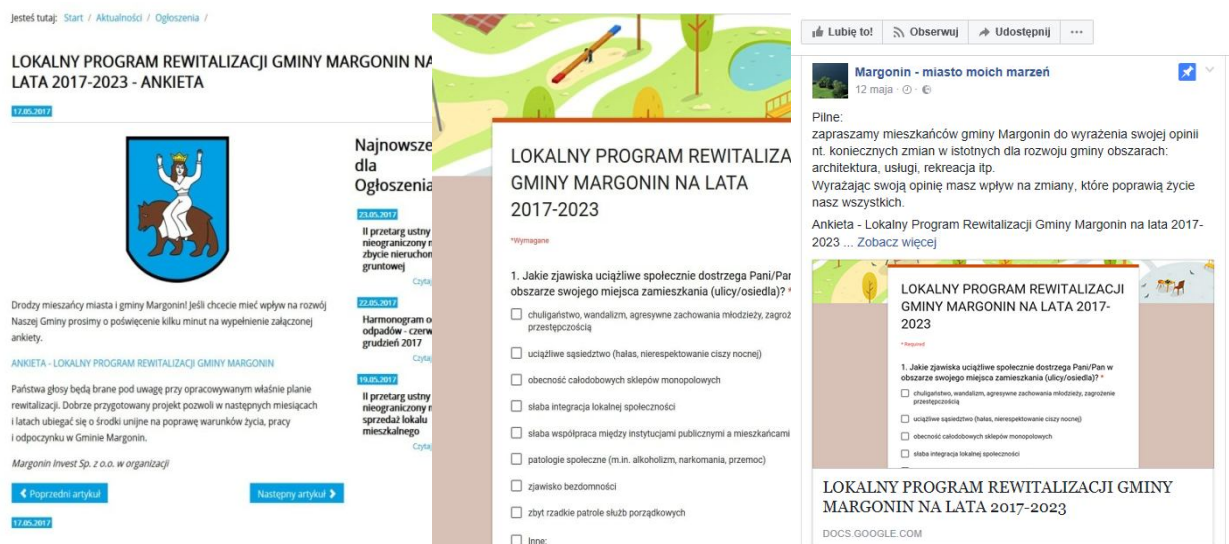
²⁰ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015.1777 z późn. zm.)

Ankieta dostępna była od 12 do 25 maja na stronie internetowej www.margonin.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Margonin.

W ankiecie poproszono o wskazanie:

- zjawisk uciążliwych społecznie,
- grup społecznych wymagających największego wsparcia,
- oceny oferty rekreacyjnej i sportowej w obszarze miejsca zamieszkania,
- elementów małej architektury, których niedostatek w miejscu zamieszkania jest najbardziej odczuwalny,
- rodzaju obiektów usługowych, których brakuje w miejscu zamieszkania,
- najbardziej atrakcyjnego miejsca w gminie,
- najbardziej zaniedbanego miejsca w gminie.

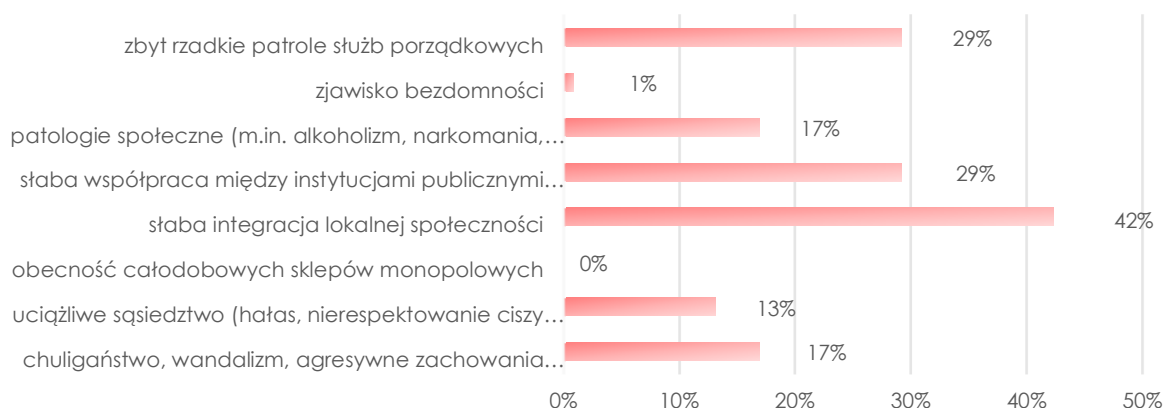
Ankieta dostępna była w formie elektronicznej i papierowej. Mieszkańcy Margonina wybrali w 100% formę elektroniczną, która z pewnością gwarantuje wysoki stopień anonimowości. Na etapie diagnozy problemów wpłynęło 130 ankiet.

Respondenci to w ponad 62% kobiety. Większość ankietowanych to mieszkańcy miasta Margonina, natomiast ponad połowa ankietowanych znajduje się w przedziale wiekowym od 30 do 50 lat.

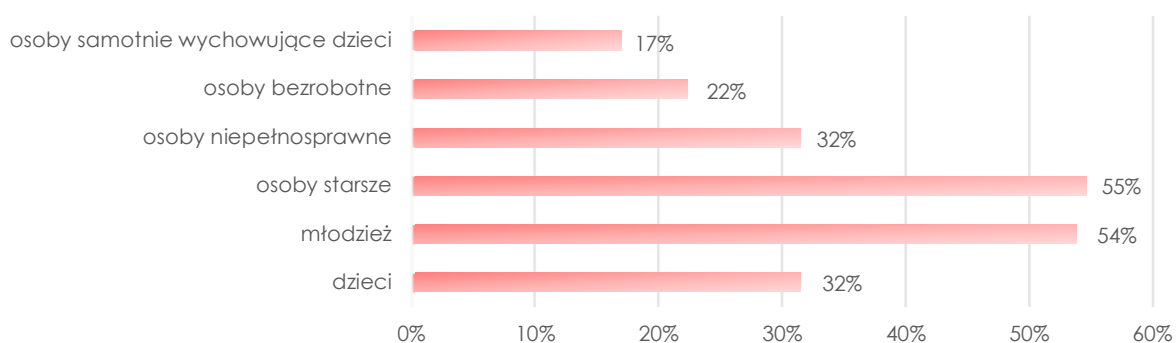
Za najbardziej uciążliwe zjawisko społeczne ankietowani uznali słabą integrację lokalnej społeczności (42,3%). W drugiej kolejności mieszkańcy wskazywali na słabą współpracę między instytucjami publicznymi a mieszkańcami oraz zbyt rzadkie patrole służb porządkowych. Natomiast wśród innych zjawisk respondenci najczęściej wskazywali na wysokie zanieczyszczenie powietrza w sezonie grzewczym i palenie śmieci w indywidualnych piecach grzewczych.

Zjawiska uciążliwe społecznie

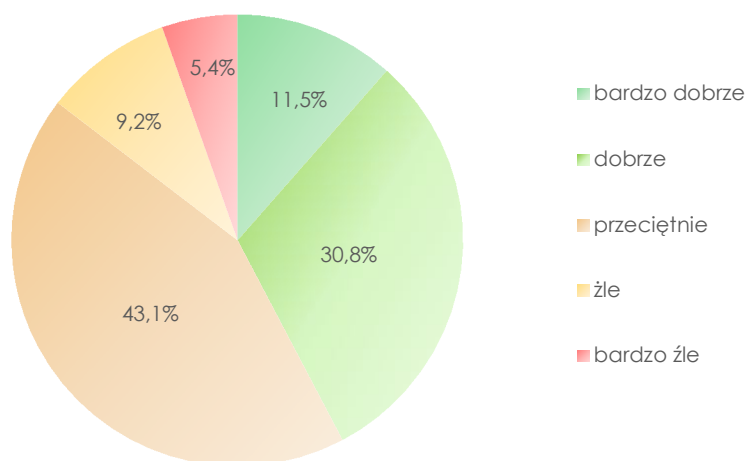
Na pytanie o grupie społecznej wymagającej największego wsparcia ankietowani wskazywali przede wszystkim osoby starsze (54,6%) oraz młodzież (53,8%). Kolejną liczną grupą były dzieci i osoby niepełnosprawne (31,5%).

Jakie grupy społeczne wymagają największego wsparcia

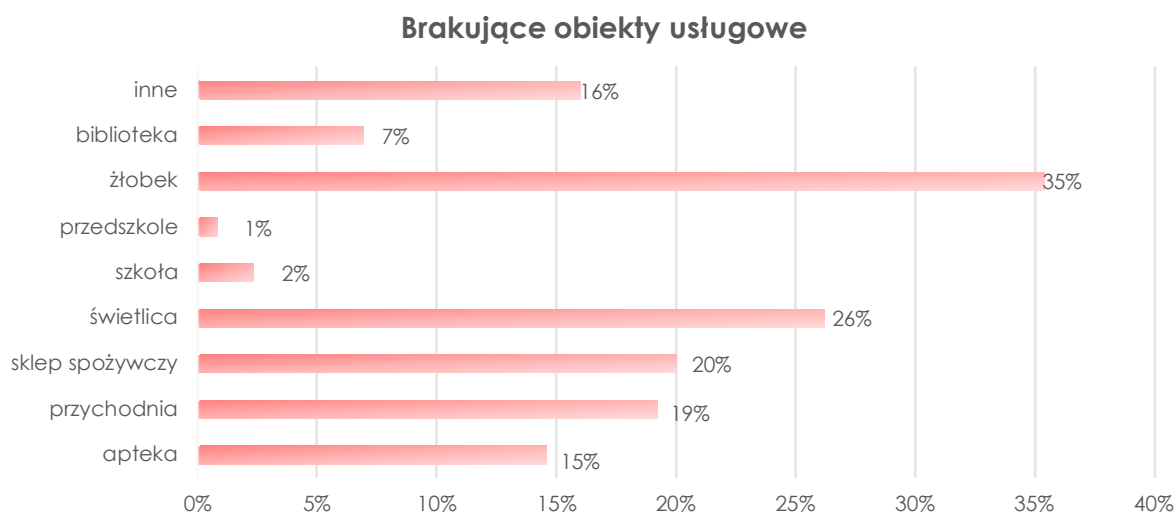

Mieszkańcy gminy Margonin w 43% oceniają ofertę rekreacyjną i sportową w obszarze swojego miejsca zamieszkania jako przeciętną. Dobrze ocenia 30,8 % ankietowanych, a bardzo dobrze jedynie 11,5%. Natomiast bardzo źle infrastrukturę sportowo – rekreacyjną w swoim miejscu zamieszkania ocenia 5,4% ankietowanych.

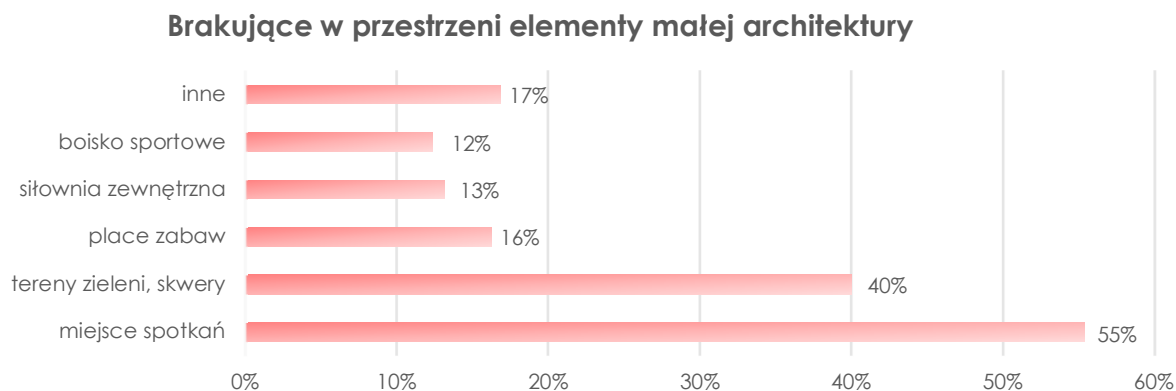
Ocena oferty sportowej i rekreacyjnej w miejscu zamieszkania

Obiekty usługowe, których brak jest odczuwalny przez ankietowanych to w pierwszej kolejności żłobek (35,4%), a następnie świetlica (26,2%) i sklep spożywczy (20%). Wśród innych, nie wymienionych przez autorów ankiety, obiektów usługowych mieszkańcy najczęściej wskazywali kawiarnie i obiekty rozrywkowe.

Wśród elementów małej architektury, których brak odczuwalny jest najbardziej ankietowani wymienili w pierwszej kolejności miejsca spotkań (55,4%) rozumianych między innymi jako miejsce na ognisko, zadaszona wiata itd. W drugiej kolejności mieszkańcy zauważają brak zorganizowanych terenów zieleni takich jak parki i skwery (40%). Natomiast na trzecim miejscu wymieniano place zabaw dla dzieci (16,2%). Wśród innych odpowiedzi mieszkańcy wskazywali brak sali wiejskiej w Lipinach, czy ogólnodostępnej sali na imprezy okolicznościowe.

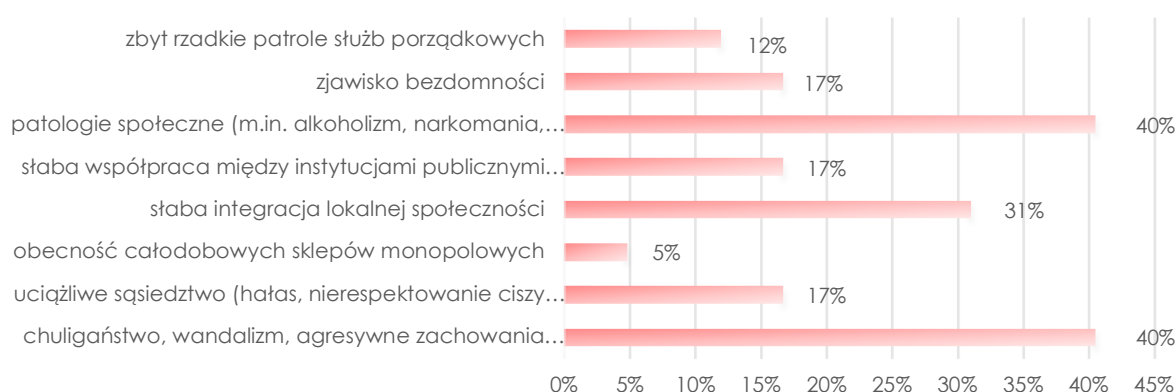

Ostatnie dwa pytania ankiety pozostawiono jako pytania otwarte w celu umożliwienia swobodnej wypowiedzi ankietowanych oraz możliwości oceny przestrzeni w jakiej żyją. Mieszkańcy gminy Margonin za miejsce najbardziej atrakcyjne/najładniejsze uznali plażę oraz rynek w Margoninie. Natomiast jako najbardziej zaniedbane lub najmniej atrakcyjne miejsce wskazywano stary cmentarz oraz plac za remizą strażacką w Margoninie, a także deptak wzdłuż jeziora. Wskazywano również budynek przedszkola oraz staw w Lipinach.

Ankiety wypełniali również uczniowie Publicznego Gimnazjum w Margoninie podczas lekcji szkolnej pod tytułem „Nasz Margonin – oczekiwania i potrzeby młodzieży” przeprowadzonej w ramach partycypacji społecznej. Ankieta została wypełniona przez 42 uczniów. Połowę respondentów stanowiły kobiety. Ponad 80% udzielających odpowiedzi to osoby w wieku 16 lat. Uczestnicy ankiety to młodzież mieszkająca w następujących miejscowościach: Adolfowo, Kowalewo, Lipiniec, Lipiny, Margonin, Margońska Wieś, Młynary, Próchnowo, Radwanki, Studźce, Sułaszewo, Zbyszewice oraz Żoń.

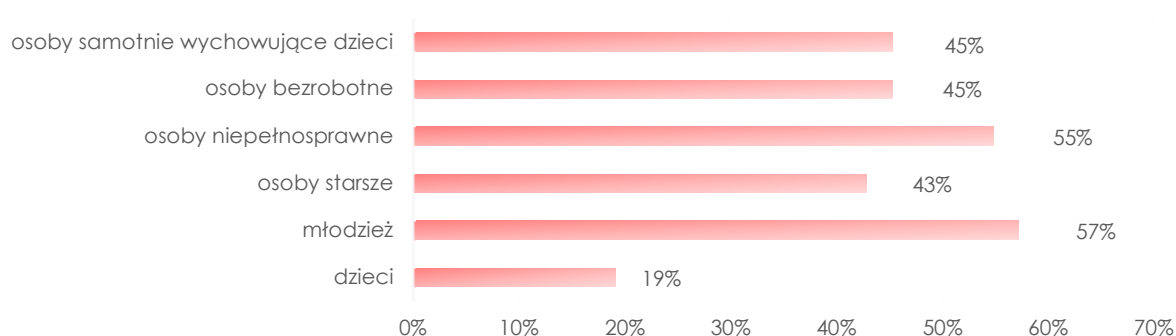
Z badania ankietowego wynika, że najbardziej uciążliwym zjawiskiem społecznym dla młodych Margoninian jest chuligaństwo, wandalizm i agresywne zachowania młodzieży oraz patologie społeczne, w tym m.in. zjawiska alkoholizmu, narkomanii i przemocy. Jest to wynik zasadniczo różniący się od wyników ankiety wypełnionej przez osoby dorosłe.

Zjawiska uciążliwe społecznie

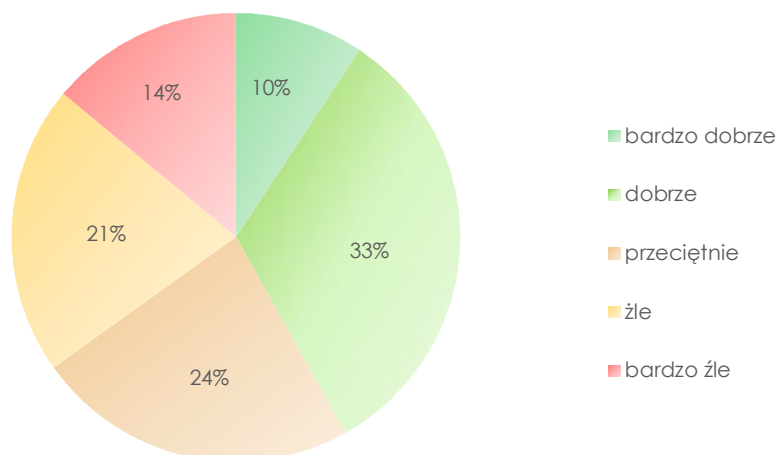
Na pytanie o grupie społecznej wymagającej największego wsparcia uczniowie wskazywali przede wszystkim swoją grupę społeczną, czyli młodzież oraz osoby niepełnosprawne.

Jakie grupy społeczne wymagają największego wsparcia

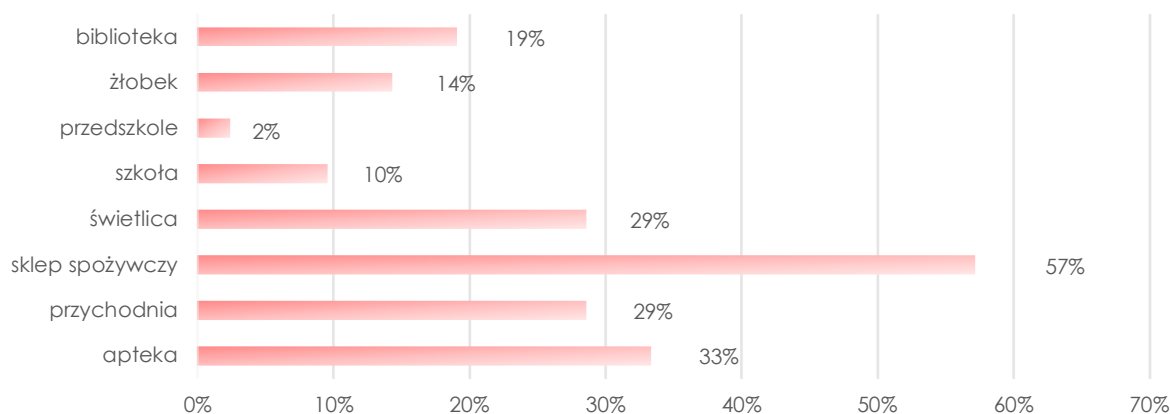
Gimnazjaliści mieli również możliwość oceny oferty sportowej i rekreacyjnej w miejscu swojego zamieszkania. Spośród wszystkich odpowiedzi aż 33% ankietowanych ocenia istniejącą infrastrukturę jako dobrą, a 24% jako przeciętną. Natomiast odpowiedź bardzo dobrze wskazało jedynie 10% respondentów. Skrajną odpowiedź, czyli bardzo źle zaznaczyło 14% uczniów.

Ocena oferty sportowej i rekreacyjnej w miejscu zamieszkania

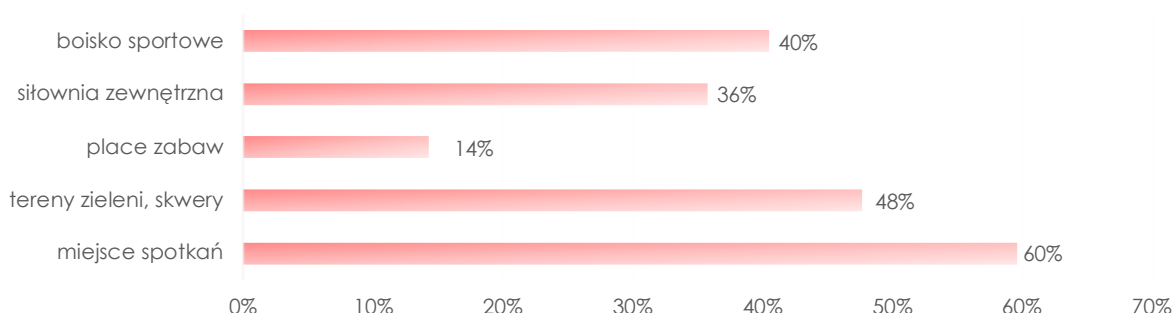
Obiekty usługowe, których brak jest odczuwalny przez uczniów to w pierwszej kolejności sklep spożywczy (57%), a następnie apteka (33%) oraz przychodnia i świetlica (29%). Wśród innych, nie wymienionych przez autorów ankiety, obiektów usługowych mieszkańcy najczęściej wskazywali kawiarnie i kino i miejsca spotkań takie jak kluby.

Brakujące obiekty usługowe

Wśród elementów małej architektury, których brak odczuwalny jest najbardziej ankietowani wymienili w pierwszej kolejności miejsca spotkań (60%) rozumianych między innymi jako miejsce na ognisko, zadaszona wiata itd. W drugiej kolejności mieszkańcy zauważają brak zorganizowanych terenów zieleni takich jak parki i skwery (48%). Natomiast na trzecim miejscu wymieniano boisko sportowe (40%).

Brakujące w przestrzeni elementy małej architektury

Ostatnie dwa pytania otwarte umożliwiły swobodną wypowiedź ankietowanych oraz ocenę przestrzeni w jakiej żyją. Margonińska młodzież za miejsce najbardziej atrakcyjne/najładniejsze uznała plażę, rynek w Margoninie oraz samą miejscowość Margonin. Natomiast jako najbardziej zaniedbane lub najmniej atrakcyjne miejsce wskazywano miejscowości Kowalewo i Sułaszewo.

W ramach partycypacji społecznej przeprowadzono również następujące działania:

1. Szkolenie dla pracowników administracji publicznej i pracowników oświaty z zakresu rewitalizacji.
2. Powołanie Forum Partycypacyjnego ds. Rewitalizacji Gminy Margonin oraz przeprowadzenie pierwszego posiedzenia zespołu.
3. Przeprowadzenie lekcji szkolnej pt „Nasz Margonin – oczekiwania i potrzeby młodzieży”.
4. Przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami różnych grup interesariuszy (przedstawiciele oświaty, młodzieży, urzędników, służby zdrowia, mieszkańców, przedsiębiorców).

Szkolenie dla pracowników administracji publicznej i pracowników oświaty.

24 maja 2017 roku w urzędzie Miasta i Gminy Margonin, w ramach działań partycypacyjnych, zorganizowano spotkanie dla pracowników administracji publicznej i pracowników oświaty z zakresu rewitalizacji.

Pierwsza część spotkania miała charakter szkoleniowy. Tematem przewodnim była problematyka rewitalizacji. Podczas prezentacji wyjaśniono podstawowe definicje związane z rewitalizacją oraz Programem Rewitalizacji, który jest sporządzany dla gminy Margonin. Następnie zaprezentowano wyniki diagnozy sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Kolejnym krokiem było zaprezentowanie granic obszaru wskazanego do rewitalizacji w gminie Margonin. Następnie przedstawiono strukturę Programu Rewitalizacji gminy Margonin oraz poinformowano na jakim etapie jest niniejszy dokument.

Druga część spotkania miała charakter informacyjno- dyskusyjny. Na wstępie przedstawiono wyniki ankiety dotyczącej diagnozy problemów lokalnych. A następnie rozpoczęto

dyskusję na temat lokalnych problemów z punktu widzenia zarówno pracowników administracji publicznej, jak i mieszkańców, ponieważ większość urzędników mieszka na terenie gminy Margonin.

Pierwsze spotkanie Forum Partycypacyjnego ds. Rewitalizacji Gminy Margonin.

Dnia 8 czerwca 2017 roku w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Margonin odbyło się pierwsze posiedzenie Forum Partycypacyjnego ds. Rewitalizacji. Zasadniczą część spotkania stanowiła dyskusję na temat zadań oraz przedsięwzięć, które zawierać będzie dokument strategiczny Gminy Margonin, jakim jest Lokalny Program Rewitalizacji. Szczegółowo omówione zostały propozycje projektów rewitalizacyjnych zawartych w ankiecie sporządzonej w ramach drugiego etapu konsultacji społecznych LPR.

Ponadto dyskutowano również na temat wskazania grupy społecznej wymagającej największego wsparcia.

Lekcja w szkole

Partycypacja społeczna powinna obejmować nie tylko dorosłych mieszkańców gminy, w której prowadzony jest proces rewitalizacji, ale również dzieci i młodzież. Edukowanie dzieci i młodzieży z zakresu rewitalizacji jest istotne z punktu widzenia najważniejszej cechy programu rewitalizacji, a mianowicie długookresowości niniejszego dokumentu. Należy mieć na uwadze fakt, że działania, które rozpoczęte zostaną obecnie, kontynuowane będą przez następne pokolenia. Ponadto istotne znaczenie dla procesu rewitalizacji jest także diagnozowanie potrzeb i problemów przez młodych ludzi. W związku z powyższym 12 czerwca 2017 roku w Publicznym Gimnazjum w Margoninie przeprowadzono lekcje szkolną pod tytułem „Nasz Margonin – oczekiwania i potrzeby młodzieży”.

Podczas spotkania przedstawiono młodzieży problematykę rewitalizacji, wskazano na możliwości jakie daje proces rewitalizacji, w szczególności dla młodych ludzi. Podkreślono rolę społeczeństwa w tym procesie i poproszono o aktywne uczestnictwo. Poinformowano również, że margonińska młodzież będzie miała swój prawomocny głos w procesie rewitalizacji w postaci młodzieżowego zespołu ds. rewitalizacji, który będzie działał pod hasłem „Duża zmiana małymi rękami”.

Podczas lekcji przeprowadzono także dyskusję na temat potrzeb i problemów, jakie dostrzega młodzież w gminie Margonin. Ponadto gimnazjaliści wypełnili ankietę dotyczącą zakresu problemów lokalnych. Wyniki ankiety w niektórych aspektach zasadniczo różnią się od wyników ankiety przeprowadzonej wśród dorosłych mieszkańców Margonina, co świadczy o różnym postrzeganiu otaczającej nas przestrzeni, problemów i potrzeb.

Wywiady pogłębione

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono liczne wywiady pogłębione z różnymi grupami interesariuszy. Wśród nich wymienić należy przedstawicieli:

- pracowników oświaty,
- pracowników samorządowych,
- przedsiębiorców,
- młodzieży,
- pracowników służby zdrowia,
- radnych samorządu lokalnego,
- mieszkańców.

Podczas wywiadów pogłębionych respondenci wskazywali na następujące problemy:

- brak nowych miejsc pracy,
- niski poziom realizacji nowych inwestycji na terenie gminy generujących nowe miejsca pracy,
- wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet,
- ograniczona oferta zatrudnienia i rozwoju dla młodych ludzi,
- wysoki poziom dziedziczenia biedy i negatywnych wzorców społecznych
- duży odsetek osób żyjących z zasiłków wypłacanych przez MGOPS,
- niskie dotacje dla lokalnych stowarzyszeń,
- niedostateczny poziom wiedzy rodziców w zakresie zdrowego odżywiania dzieci i młodzieży,
- niski poziom higieny jamy ustnej wśród dzieci szkolnych i przedszkolnych,
- problemy wychowawcze wśród młodzieży,
- zbyt małe wsparcie dla osób starszych i chorych,
- zjawisko depopulacji,
- zbyt małe wsparcie dzieci i młodzieży,
- niski poziom wyposażenia w infrastrukturę sportowo -rekreacyjną pozwalającą na aktywne spędzanie wolnego czasu (boiska, place zabaw itp.).

W drugim etapie konsultacji społecznych w ramach prac nad Programem Rewitalizacji gminy Margonin, mieszkańcy oceniali zaproponowane projekty, czyli działania rewitalizacyjne oraz trafność wskazanego obszaru do działań rewitalizacyjnych, czyli sołectw Kowalewo, Lipiny i Sułaszewo.

Ankieta dostępna była od 26 maja do 17 czerwca 2017 roku w formie elektronicznej i papierowej. Forma elektroniczna zamieszczona została na stronie www.margonin.pl. Natomiast forma papierowa dostępna była w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Margonin oraz dystrybuowana była wśród słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, członków Zrzeszenia Emerytów i Rencistów, członków Koła Gospodyń Wiejskich, członków Ochotniczej Straży Pożarnej, uczestników pikniku z Okazji Dnia Dziecka pod hasłem „Święto Rodziny” w Zbyszewicach oraz mieszkańców Lipin poprzez członków Stowarzyszenia na rzecz Lipin. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

Mieszkańcy Margonina, w przeciwieństwie do pierwszego etapu konsultacji społecznych, wybrali zarówno formę tradycyjną, czyli papierową, jak i elektroniczną. W formie tradycyjnej otrzymano 240 odpowiedzi. Natomiast na stronie Urzędu Gminy wypełniono 83 ankiety. Respondenci to w ponad 66% kobiety. Większość ankietowanych to mieszkańcy miasta Margonina, oraz miejscowości Kowalewo, Lipiny i Zbyszewice. Według informacji zawartych przez ankietowanych 65% wypełniających ankiet znajduje się w przedziale wiekowym od 30 do 50 lat.

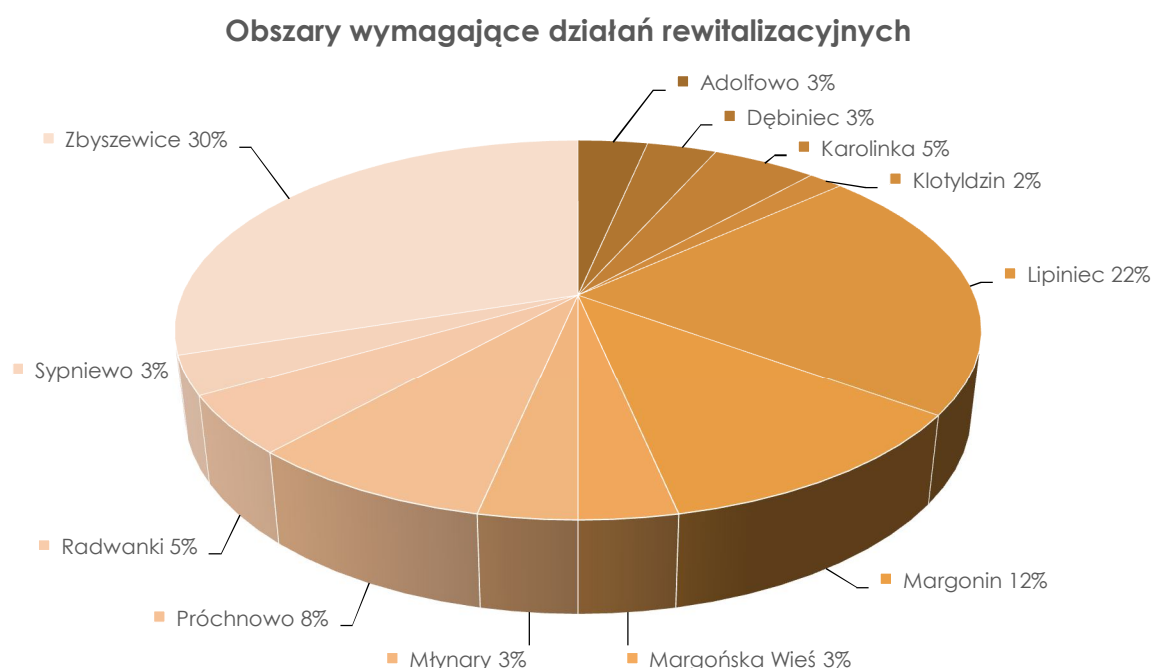
W pierwszej części wywiadu mieszkańcy mieli możliwość oceny projektów i działań rewitalizacyjnych, zaproponowanych do wdrożenia w pierwszej kolejności na obszarze rewitalizacji. Ogólna ocena wszystkich projektów wypadła bardzo dobrze. Wszystkie projekty otrzymały od mieszkańców pozytywną opinię, co oznacza, że zarówno diagnoza problemów na obszarze rewitalizacji oraz zaproponowany system wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego, zostały poprawnie opracowane, co w dłuższej perspektywie czasu oznacza duże prawdopodobieństwo sukcesu Programu Rewitalizacji oraz społeczne poparcie dla ww. dokumentu.

Respondenci mieli również możliwość proponowania własnych pomysłów na projekty. Najczęściej pojawiały się działania, których realizacja proponowana jest poza obszarem

rewitalizacji. Najpopularniejsze z nich to budowa świetlicy, boiska sportowego, chodników oraz ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości.

Natomiast na obszarze rewitalizacji mieszkańcy gminy w wywiadach wskazywali najczęściej na potrzebę odnowienia cmentarza ewangelickiego w Lipinach oraz budowę chodników w Sułaszewie i Kowalewie, a także połączenie ścieżkami pieszo-rowerowymi Sułaszewa z innymi miejscowościami.

W drugiej części ankiety respondenci oceniali trafność wyboru obszaru do działań rewitalizacyjnych. 81 % ankietowanych uznało, że obszar rewitalizacji został prawidłowo zdiagnozowany. Następnie mieszkańcy mieli możliwość wskazania innych miejscowości lub sołectw, które ich zdaniem wymagają rewitalizacji w drugiej kolejności.

Według ankietowanych w drugiej kolejności działania rewitalizacyjne powinny być przeprowadzone przede wszystkim w Zbyszewicach (30%), Lipińcu (22%) oraz w mieście Margonin (12%).

W ramach partycypacji społecznej, podczas sporządzania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin wykorzystano następujące formy uspołecznienia:

- zbieranie wniosków i uwag w postaci elektronicznej i papierowej,
- spotkania szkoleniowe,
- lekcja szkolna,
- ankiety w formie elektronicznej i papierowej,
- wywiady pogłębione,
- współpracę z różnymi grupami interesariuszy,
- powołanie Forum Partycypacyjnego ds. Rewitalizacji Gminy Margonin oraz organizacja spotkań,
- utworzenie elektronicznego adresu kontaktowego rewitalizacja.margonin@gmail.com.

8.1. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Obszar zdegradowany zidentyfikowany w wyniku przeprowadzonej diagnozy stanowi najbardziej problemową część gminy. Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, *obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy*. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego.

Przeprowadzone analizy wykazały, że wszystkie jednostki będące w stanie kryzysu społecznego, posiadają także niekorzystny potencjał w przynajmniej jednym z badanych aspektów (gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym).

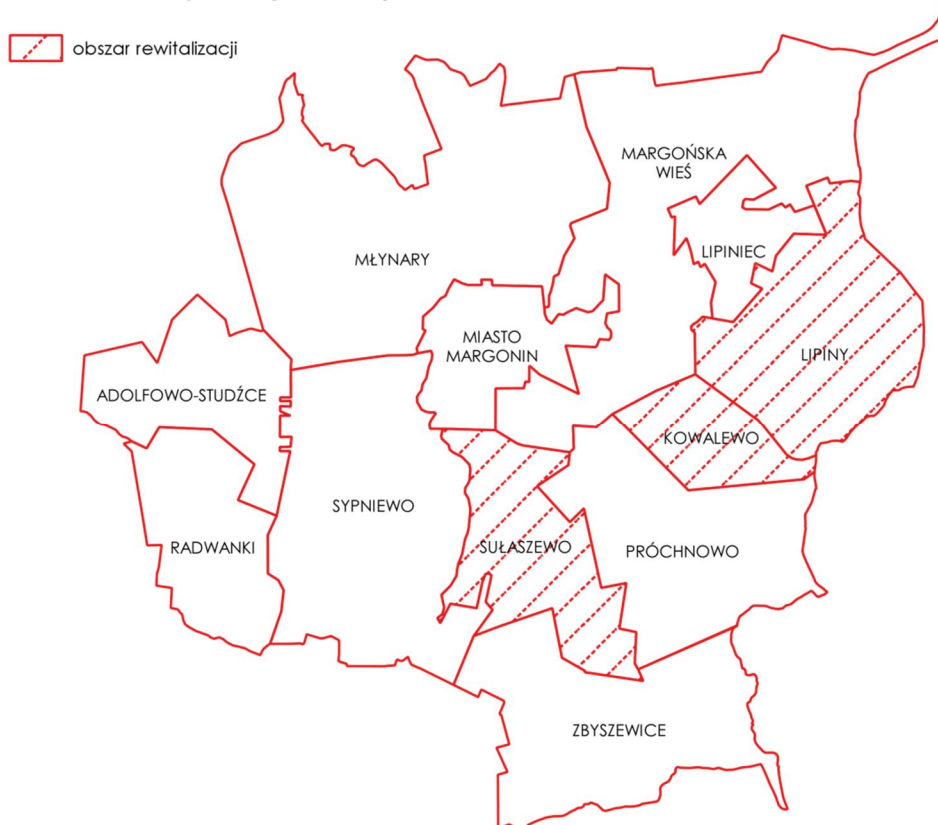
Wyznaczony obszar zdegradowany obejmuje powierzchnię 8 929 ha, co stanowi 73,8% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 33,8% mieszkańców gminy. W świetle przytoczonych powyżej Wytycznych tak obszerny i licznie zamieszkały obszar zdegradowany nie może być tożsamy z obszarem rewitalizacji.

W celu wskazania obszaru wymagającego w pierwszej kolejności przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych za zasadne uznano skoncentrowanie się na wynikach wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej. Decyzja ta podyktowana była wskazaniami wynikającymi z Ustawy o rewitalizacji, w której w art. 10 zawarto przesłanki do wyznaczania obszaru rewitalizacji. Ustawodawca wskazuje koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, jako szczególnie istotny i nadrzędny dla wyznaczania obszarów rewitalizacji.

Zgodnie z przyjętą metodą delimitacji obszaru zdegradowanego jednostką będącą w najmniej korzystnej sytuacji w sferze społecznej, znajdującą się w grupie o niedostatecznym poziomie rozwoju na tle gminy Margonin jest sołectwo Sułaszewo. Kolejne jednostki analityczne odznaczające się niewystarczającym potencjałem społecznym na tle gminy to kolejno: Lipiny, Kowalewo, Młynary, Próchnowo, Lipiniec, Margońska Wieś oraz Sypniewo. Kierując się zapisami Wytycznych i Ustawy o rewitalizacji nie jest możliwe uwzględnienie wszystkich zdegradowanych jednostek w ramach obszaru rewitalizacji. Dlatego mając na uwadze wyniki przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji w gminie Margonin, który obejmuje jednostki analityczne o najniższym potencjale społecznym i są to: Sułaszewo, Lipiny oraz Kowalewo. Wyznaczony obszar, o łącznej powierzchni 2 235ha, stanowi 18,5 % powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 734 osoby, co stanowi 11,2% ogółu mieszkańców gminy spełnia tym samym założenia Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Obszar zidentyfikowany w wyniku przeprowadzonej analizy stanowi obszar pierwszej interwencji, w granicach którego podejmowane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Składa się on z trzech podobszarów, na których gmina zamierza prowadzić działania rewitalizacyjne na podstawie jednego programu rewitalizacji. Pozostała część obszaru zdegradowanego będzie sukcesywnie włączana w proces rewitalizacji po osiągnięciu założonych celów w jednostkach analitycznych Sułaszewo, Kowalewo i Lipiny. Podstawę stanowić będzie cykliczna aktualizacja programu rewitalizacji oraz prowadzony monitoring założonych w Programie celów.

Rysunek 23. Obszar rewitalizacji na tle gminy Margonin

Opracowanie własne

W tabeli nr 9 dla wskazanego do rewitalizacji obszaru zamieszczono podsumowanie kluczowych problemów zdiagnozowanych na podstawie wstępnej diagnozy. Stanowią one będą punkt wyjścia dla prowadzenia pogłębionej analizy przedmiotowego obszaru.

Tabela 9. Kluczowe problemy zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji na podstawie przeprowadzonej diagnozy

	SUŁASZEWO	LIPINY	KOWALEWO
SFERA SPOŁECZNA	- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności - wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności - mała liczba dzieci w wieku przedszkolnym objętych wychowaniem przedszkolnym - niski poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego - niska frekwencja w wyborach samorządowych - mała liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	- wysoka stopa bezrobocia - wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym - wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności - wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w ogólnej liczbie ludności - znaczna liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców - wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego - mała liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	- wysoka stopa bezrobocia - znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym - znaczna liczba popełnionych przestępstw na 100 mieszkańców - niska frekwencja w wyborach samorządowych - mała liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców
SFERA GOSPODARCZA	- mała liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym - mała dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2007-2016	mała liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym	
SFERA ŚRODOWISKOWA	niski odsetek budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków	znaczne nagromadzenie wyrobów zawierających azbest [mg] na 100 mieszkańców	- znaczne nagromadzenie wyrobów zawierających azbest [mg] na 100 mieszkańców - niski odsetek budynków posiadających przyłącze kanalizacyjne w ogólnej liczbie budynków
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	brak sklepów z podstawowymi artykułami spożywczymi	- mała liczba sklepów z podstawowymi artykułami spożywczymi na 100 mieszkańców - mała liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców	- mała liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na 100 mieszkańców - mała liczba połączeń autobusowych na dobę
SFERA TECHNICZNA		znaczny udział obiektów komunalnych sprzed 1945 roku będących w złym stanie technicznym w stosunku do budynków komunalnych ogółem w 2016 roku	

8.2. **POGŁĘBIONA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI**

Dokonano pogłębionej analizy wyznaczonego obszaru rewitalizacji i na jej podstawie zdefiniowano kluczowe problemy lokalne oraz potencjały delimitowanych sołectw.

SOŁECTWO SUŁASZEWO

Sołectwo położone jest w południowej części gminy Margonin. Zajmuje ono obszar 757,1 ha co stanowi 6,3% powierzchni gminy. Obejmuje swym zasięgiem wieś Sułaszewo i część wsi Próchnowo. Jest to jednostka o typowo rolniczym krajobrazie z nielicznymi zadrzewieniami i siedliskami rolniczymi położonymi w znacznych odległościach od siebie. Wieś Sułaszewo oddalona jest około 3 km od drogi wojewódzkiej nr 190 Margonin – Wągrowiec.

Przeprowadzona wizja lokalna miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Sołectwo charakteryzuje brak wyraźnie wykształconego centrum co jest efektem dużych odległości pomiędzy poszczególnymi zabudowaniami. We wsi Sułaszewo znajduje się staw, ale ukształtowanie terenu wokół utrudnia wykorzystanie go do celów rekreacyjnych. Prawdopodobnie ze względu na niewielką liczbę mieszkańców sołectwo nie jest wyposażone w usługi podstawowe, nie posiada ścieżki pieszo-rowerowej, co utrudnia korzystanie z tego typu usług zlokalizowanych w Margoninie. W sołectwie zlokalizowane jest boisko trawiaste oraz plac zabaw, który posiada nowe urządzenia do zabawy, ale wymaga uporządkowania przestrzeni i wyposażenia w elementy małej architektury. Są to w chwili obecnej jedyne miejsca w sołectwie, które mogą służyć integracji społecznej mieszkańców, która ze względu na układ przestrzenny sołectwa i wsi jest generalnie utrudniona. Sołectwo wyposażone jest w sieć wodociągową, nie posiada jednak kanalizacji.

Zdjęcia: widok od strony Margonina (u góry po prawej), plac zabaw (po lewej), centrum miejscowości Sułaszewo (po prawej).

W 2016 roku mieszkało w Sułaszewie 58 osób czyli zaledwie 0,9 % ludności gminy. Wśród mieszkańców jedynie 8 osób to dzieci w wieku od 0-15 lat. Sołectwo ma najwyższy w gminie udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadający na 100 osób w wieku produkcyjnym (prawie 76%). Obszar charakteryzuje się także ujemną dynamiką zmiany liczby ludności na tle gminy. W latach 2007-2016 wyniosła ona -12,1%, przy średniej dla gminy wynoszącej -0,7 %. Sułaszewo jest więc miejscem znacznego odpływu mieszkańców, a potencjał demograficzny tego sołectwa z roku na rok jest coraz niższy.

Wysoki na tle gminy jest także odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w 2016 roku wyniósł 13,8% i był wyższy niż średnia wartość tego wskaźnika dla całej gminy 8,9%. Obszar rewitalizacji był miejscem koncentracji beneficjentów pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałą i ciężką chorobę. Wśród osób korzystających z pomocy społecznej 50% to osoby ubogie. Stanowią oni 6,9% mieszkańców obszaru rewitalizacji przy średniej dla całej gminy wynoszącej 4,6%.

Należy stwierdzić, że problem bezrobocia właściwie w sołectwie nie istnieje ponieważ odnotowano tam tylko jedną osobę bezrobotną jest to jednak osoba trwale bezrobotna. W miejscowości zlokalizowana jest palarnia kawy firmy I Jacobs Douwe Egberts PL Sp. z o.o., poza tym działają tutaj jeszcze dwa podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 pracowników. Ludność tego obszaru utrzymuje się głównie z rolnictwa, a znaczna część żyje z rent i emerytur.

Tabela 10. Problemy i potencjały sołectwo Sułaszewo

PROBLEMY	POTENCJAŁY
• zmniejszający się z roku na rok potencjał ludnościowy • najwyższy w gminie wskaźnik obciążenia demograficznego • duży odsetek korzystających z pomocy społecznej • mała aktywność lokalnej społeczności • niski poziom przedsiębiorczości • brak możliwości wykształcenia centrum miejscowości • niezadowalająca jakość infrastruktury społecznej • brak kanalizacji	• znikomy poziom bezrobocia • niewielka odległość od miejsca rekreacji (Jezioro Margonińskie) • plac zabaw i boisko trawiaste, które stać się mogą miejscem integracji lokalnej społeczności • brak przemysłu szkodliwego dla środowiska. • wysoki poziom zwodociągowania

Opracowanie własne

SOŁECTWO KOWALEWO

Sołectwo położone jest w południowo-wschodniej części gminy Margonin. To jedno z najmniejszych jej obszarów (391,4 ha), stanowiące 3,2% powierzchni jednostki administracyjnej. Sołectwo Kowalewo składa się z jednej wsi o takiej samej nazwie jak sołectwo.

Przeprowadzona wizja lokalna miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Sołectwo charakteryzuje się typowo rolniczym krajobrazem, w którym zaznaczają się wypowo rozmieszczone zadrzewienia, aleje drzew oraz oczka wodne. Krajobraz ulega jednak stopniowemu przekształceniu głównie za sprawą zlokalizowanych wiatraków prądotwórczych. Układ przestrzenny wsi ma charakter ulicówki. Budynki mieszkalne wraz z zabudową gospodarczą rozlokowane są po północnej i południowej stronie drogi gminnej, która nie posiada chodnika. Dojazd do miejscowości jest możliwy od strony Margońskiej Wsi, leżącej przy drodze nr 193 relacji Margonin – Gołańcz, oraz od strony Lipin zlokalizowanych przy drodze nr 190 relacji Margonin – Wągrowiec. Około 19 zabudowań w sołectwie pochodzi sprzed 1945 roku, co może w perspektywie przełożyć się na pogorszenie ich stanu technicznego i konieczność prowadzenia remontów. We wsi zlokalizowane są dwa przystanki autobusowe, jest to bardzo korzystne ze względu na układ przestrzenny wsi. Jednak poziom obsługi komunikacją publiczną jest niezadawalający. Wieś jest dobrze wyposażona w usługi podstawowe, w Kowalewie znajdują się 3 sklepy spożywcze. Ponadto we wsi mieści się świetlica wiejska i boisko sportowe. Wymagane jest podniesienie standardu jakości wyżej wymienionej infrastruktury społecznej, w tym uzupełnienie wyposażenia świetlicy wiejskiej, unowocześnienie boiska sportowego i wyposażenie go w elementy sprzyjające integracji mieszkańców całego sołectwa. Wieś posiada infrastrukturę wodociągową i gazową. Przy czym mimo możliwości podłączenia do sieci gazowej korzysta z niej niewiele osób ze względu na koszty przyłącza i późniejszej eksploatacji.

Zdjęcia: krajobraz wsi Kowalewo, świetlica wiejska w Kowalewie, teren przy świetlicy wiejskiej.

Zdjęcia: boisko w Kowalewie, wiata na ognisko przy terenie boiska.

Zdjęcia: Krajobraz wsi Kowalewo.

W 2016 roku mieszkało w Kowalewie 147 osób co stanowi 2,3 % ludności Margonina. Wśród mieszkańców, 28 stanowią osoby poniżej 18 roku życia w tym 9 dzieci w wieku od 0-3 lat. Znaczną grupę stanowią także osoby starsze, powyżej 60 roku życia (25 osób). Większość tj. 63,9% całej populacji sołectwa stanowią jednak osoby w wieku produkcyjnym.

Obszar charakteryzuje się, w przeciwieństwie do gminy, dodatnią dynamiką zmian liczby ludności. W latach 2007-2016 wyniosła ona 2,8%, przy średniej dla gminy wynoszącej -0,7%. Potencjał demograficzny tego sołectwa z roku na rok nieznacznie wzrasta.

Sołectwo wyróżnia się minimalnie niższym w stosunku do gminy odsetkiem osób korzystających z usług pomocy społecznej. Wskaźnik liczby osób korzystających z tego typu świadczeń na 100 mieszkańców w 2016 roku wyniósł 8,8%, natomiast w gminie 8,9%. Obszar ten był miejscem koncentracji beneficjentów pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałą i ciężką chorobę. Wśród osób korzystających z pomocy

społecznej prawie 54% to osoby ubogie. Stanowią oni 4,8% mieszkańców obszaru rewitalizacji przy średniej dla całej gminy wynoszącej 4,6%. Znaczną grupą (31%) beneficjentów pomocy społecznej są osoby niepełnosprawne.

Jednym z najistotniejszych problemów rozwojowych obszaru rewitalizacji jest bezrobocie. Udział osób bezrobotnych na terenie Kowalewa na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku wynosił 14,9%, i był jednym z najwyższych w całym Margoninie. Średnia wartość tego wskaźnika dla gminy wynosiła natomiast 7,7%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych prawie 50% stanowią osoby długotrwale pozostające bez pracy, co jest zjawiskiem niepokojącym. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zawodowym. Osoby nieposiadające pracy to głównie młodzi mieszkańcy Kowalewa (w wieku do 45 lat). Stanowią oni ponad 64% ogółu bezrobotnych obszaru rewitalizacji. Są to w przeważającej grupie kobiety.

Ludność utrzymuje się tutaj przeważnie z rolnictwa. W sołectwie zlokalizowanych jest także 14 podmiotów gospodarczych głównie z zakresu usługi i handlu. Są to firmy małe zatrudniające do 9 pracowników. Poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2016 roku 14,9% i jest zbliżony do średniej wartości dla gminy wynoszącej 14,5%.

Tabela 11. Problemy i potencjały sołectwo Kowalewo

PROBLEMY	POTENCJAŁY
• duży odsetek korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo • wysoki udział osób bezrobotnych • niezadawalająca jakość infrastruktury społecznej • słabe wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury społecznej • brak możliwości wykształcenia centrum miejscowości ze względu na charakter przestrzenny wsi • brak kanalizacji • niezadawalający poziom obsługi komunikacją publiczną	• zwiększająca się z roku na rok liczba mieszkańców • aktywna społeczność lokalna • istniejąca świetlica wiejska i boisko sportowe • relatywnie do liczby mieszkańców duża liczba podmiotów gospodarczych. • wysoki poziom zwodociągowania

Opracowanie własne

Sołectwo położone jest we wschodniej części gminy Margonin. Jego powierzchnia to 1087,4 ha co stanowi 9,0% powierzchni gminy. Do sołectwa Lipiny należą dwie wsie Lipiny i Dębiniec. Sołectwo charakteryzuje się rolniczym krajobrazem z nielicznymi zadrzewieniami i zakrzewieniami. Istotnym elementem krajobrazu jest niewielkie jezioro rynnowe o powierzchni 14,7 ha, które ze względu na swoje ukształtowanie przypomina raczej dolinę rzeczny.

Przeprowadzona wizja lokalna miała na celu zdiagnozowanie występujących w terenie problemów przede wszystkim w sferze przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej. Układ przestrzenny wsi Lipiny ma formę owalnicy, której osią centralną jest przepływający ciek wodny ze stawem i zielenią, który zasila rzekę Margoninkę. Natomiast wieś Dębiniec jest niewielką jednostką z zabudową o charakterze rozproszonym bez czytelnie zdefiniowanego centrum. Lipiny leżą przy drodze wojewódzkiej nr 193 łączącej Chodzież z Gołańczą, w odległości 6 km od Margonina w kierunku wschodnim. Natomiast dojazd do miejscowości Dębiniec umożliwia droga gminna, która łączy się z wyżej wymienioną drogą wojewódzką. Przez sołectwo przebiega nieczynna linia kolejowa. Mieszkańcy mogą korzystać z autobusowego transportu publicznego. Na obszarze sołectwa zlokalizowanych jest 5 przystanków autobusowych.

Zdjęcia: staw w Lipinach, główna ulica w Lipinach.

Zdjęcia: szkoła w Lipinach, przedszkole w Lipinach, boisko w Lipinach, plac zabaw w Lipinach.

Cała infrastruktura społeczna i usługowa sołectwa zlokalizowana jest we wsi Lipiny. Znajdują się tutaj trzy sklepy, szkoła podstawowa, oddział przedszkola samorządowego w Margoninie. Ze względu na brak miejsca integracji społeczności lokalnej, szkoła podstawowa w Lipinach spełnia nie tylko funkcje dydaktyczno-wychowawcze, jest również miejscem spotkań okolicznej młodzieży, miejscem zajęć terapeutycznych i wykorzystywana jest na imprezy okazjonalne oraz zebrania wiejskie.

We wsi Lipiny znajdują się obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Jest to zespół folwarczny, były dworzec kolejowy oraz 5 domów mieszkalnych. Około 78 zabudowań w sołectwie pochodzi sprzed 1945 roku, co może w perspektywie przełożyć się na pogorszenie ich stanu technicznego i konieczność prowadzenia remontów. Sołectwo Lipiny jest jednym z miejsc w gminie o największym nagromadzeniu wyrobów zawierających azbest. Szczególnie dotyczy to obiektów mieszkalnych i inwentarskich. Wieś Lipiny wyposażona jest w każdego rodzaju infrastrukturę techniczną. Na obszarze wsi zlokalizowane jest ujęcie wody, które dostarcza wodę do miejscowości: Lipiny, Dębiniec, Bugaj, Karolinka, Kowalewo, Lipiniec, Próchnowo, Tereska. Wieś Dębiniec nie posiada sieci kanalizacyjnej.

W 2016 roku mieszkało w Lipinach 485 osób co stanowi 7,7 % ludności gminy. Wśród mieszkańców, dużą grupę stanowią młodzi ludzie, w tym ponad 35% dzieci w przedziale 0-3 lat i 7-16. Znaczną grupę stanowią także osoby starsze, powyżej 60 roku życia (59 osób). Sołectwo ma wysoki na tle gminy udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadający na 100 osób w wieku produkcyjnym wynoszący ponad 63%. Większość tj. 60,2% całej populacji sołectwa stanowią jednak osoby w wieku produkcyjnym. Obszar charakteryzuje się, w przeciwieństwie do gminy, dodatnią dynamiką zmian liczby ludności. W latach 2007-2016 wyniosła ona 0,2%, przy średniej dla gminy wynoszącej -0,7%. Potencjał demograficzny tego sołectwa z roku na rok minimalnie wzrasta.

Wysoki na tle gminy jest odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w 2016 roku wyniósł 13,0% i był wyższy niż średnia wartość tego wskaźnika dla całej gminy 8,9% i jednym z najwyższych w gminie. Lipiny są miejscem koncentracji beneficjentów pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałą i ciężką chorobę. Wśród osób korzystających z pomocy społecznej prawie 45% to osoby ubogie. Stanowią oni 6,4% mieszkańców obszaru rewitalizacji przy średniej dla całej gminy wynoszącej 4,6%. Znaczną grupą (20%) beneficjentów pomocy społecznej są osoby niepełnosprawne. Wśród mieszkańców 11 osób zameldowanych jest w lokalach socjalnych.

Obok zagadnień związanych z pomocą społeczną jednym z najistotniejszych problemów rozwojowych obszaru rewitalizacji jest bezrobocie. Udział osób bezrobotnych na terenie sołectwa na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2016 roku wynosił 12,1% przy średniej wartości tego wskaźnika dla gminy 7,7%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych prawie 67% stanowią osoby długotrwale pozostające bez pracy, co jest zjawiskiem bardzo niepokojącym. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zawodowym. Osoby nieposiadające pracy to głównie młodzi mieszkańcy Lipin (w wieku do 45 lat). Stanowią oni ponad 64% ogółu bezrobotnych obszaru rewitalizacji. Są to w nieznacznej przewadze kobiety.

W sołectwie zlokalizowane są 24 podmioty gospodarcze wszystkie we wsi Lipiny. Są to mikroprzedsiębiorstwa i firmy prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, głównie z zakresu usługi i handlu. Poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2016 roku 7,4%% był zdecydowanie niższy niż średnia wartości dla gminy wynosząca 14,5%.

Tabela 12. Problemy i potencjały sołectwo Lipiny

PROBLEMY	POTENCJAŁY
• duży odsetek korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo • wysoki udział osób bezrobotnych w tym osób trwale bezrobotnych, ludzi młodych i kobiet • brak miejsca integrującego lokalną społeczność (świetlica wiejska) • niezadawalająca jakość infrastruktury społecznej (np. przedszkole, boisko sportowe) • słabe wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury społecznej • brak odpowiedniego wyposażenia centrum miejscowości Lipiny np. w małą architekturę sprzyjającą zacieśnianiu więzi lokalnych • duże nagromadzenie wyrobów zawierających azbest • niski poziom przedsiębiorczości	• zwiększająca się z roku na rok liczba mieszkańców • duża liczba ludzi młodych, w tym dzieci • aktywna społeczność lokalna (działa stowarzyszenie) • dobre wyposażenie w infrastrukturę usługową • dobra komunikacja publiczna • przestrzennie ukształtowane centrum miejscowości • relatywnie do liczby mieszkańców duża liczba podmiotów gospodarczych. • wysoki poziom zwodociągowania

Opracowanie własne

8.3. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizja to wyobrażenie stanu docelowego obszaru, który poddany zostaje rewitalizacji. Dla zapewnienia spójności pomiędzy dokumentami gminnymi przyjęto, że wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, dla uzyskania w przyszłości efektu synergii, powinna być spójna z wizją rozwoju gminy sformułowaną w Strategii jej rozwoju na lata 2016-2020, która brzmi:

W 2020 roku gmina Margonin w pełni korzysta ze swojego położenia, przyciągając inwestorów do przygotowanych stref aktywności gospodarczej, generujących nowe miejsca pracy. Rozwija się rolnictwo, zarówno w aspekcie nowoczesnej produkcji towarowej, jak i tradycyjnego gospodarowania, dostarczającego produkty lokalne i zdrową żywność do dużych rynków zbytu. Atrakcyjne warunki historyczne i krajobrazowe są bazą dla stopniowego rozwoju infrastruktury i oferty turystyczno-rekreacyjnej oraz kulturalnej, opartej na tradycjach lokalnych. Rozwój infrastruktury technicznej oraz profesjonalny wachlarz usług publicznych przekłada się na wysoki standard życia mieszkańców.

Wizja sformułowana w Strategii gminy odnosi się w głównej mierze do aspektu gospodarczego. Zakładając komplementarność obu dokumentów w wizji sformułowanej dla obszaru rewitalizacji szczególny nacisk położono na zagadnienia społeczne, środowiskowe i przestrzenne. Tak więc obszar rewitalizacji w gminie Margonin obejmujący trzy sołectwa: Kowalewo, Lipiny i Sułaszewo będzie obszarem gdzie:

Dotychczasowe zdiagnozowane problemy społeczne nie będą występowały, albo ich siła znacznie się zmniejszy. Wyraźnie zwiększy się potencjał kapitału ludzkiego. Społeczność lokalna będzie zintegrowana i skłonna do podejmowania wspólnych inicjatyw. Nastąpi wyraźna poprawa w obszarze współpracy z administracją publiczną i mieszkańcami. Zrealizowane przestrzenie publiczne będą sprzyjały wzmocnieniu i budowaniu tożsamości lokalnej, a także będą wspierały integrację wszystkich grup społecznych, w tym w szczególności ludzi młodych i seniorów. Podejmowane działania w zakresie poprawy stanu obiektów użyteczności publicznej i infrastruktury technicznej wykreują wysokiej jakości strukturę przestrzenną i funkcjonalną. W ujęciu kompleksowym wzrośnie poziom i jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Należy przyjąć, że zmiany zachodzące na obszarze rewitalizacji będą wykraczały poza jej granice i wpływały pozytywnie na wszystkich mieszkańców gminy Margonin. Społeczność gminy będzie mogła bezpośrednio lub pośrednio być odbiorcą licznych projektów społecznych, korzystać z powstałych w wyniku działań rewitalizacyjnych przestrzeni publicznych, obszarów zieleni, obiektów sportowych itd.

8.4. CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Generalnym celem jest takie prowadzenie procesu rewitalizacji, które w perspektywie kolejnych lat doprowadzi do zmiany negatywnej sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, co w konsekwencji przełoży się na wyjście z kryzysu wskazanego obszaru rewitalizacji gminy Margonin.

Cele rewitalizacji sformułowano na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, przy wykorzystaniu wniosków i postulatów zebranych w ramach partycypacji społecznej oraz w oparciu o wizyty studyjne. Wyznaczone cele są zgodne z założeniami dokumentów gminnych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Margonin na lata 2016-2020 i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Margonin. Ponadto wskazano je także w oparciu o przesłanki wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz Planów odnowy miejscowości.

Dla poszczególnych celów określono kierunki działań, które odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym i które umożliwią eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk oraz osiągnięcie pożądanych efektów przede wszystkim w sferze społecznej, ale także w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

WSKAZANO CELE, KTÓRE ODNOSZĄ SIĘ W SPOSÓB BEZPOŚREDNI DO
SPOŁECZEŃSTWA, PRZESTRZENI I ŚRODOWISKA.

Nie wyodrębniono wprost celu związanego ze sferą gospodarczą uznając, że aspekt ten w najmniejszym stopniu wprost wiąże się z procesem rewitalizacji. Zakładając jednocześnie, że poprawa sytuacji w obszarze zagadnień społecznych, przestrzennych czy środowiskowych może przyczynić się do poprawy gospodarczej obszaru rewitalizacji.

Tabela 13. Cele i kierunki działań

NAZWA CELU	KIERUNKI DZIAŁAŃ
ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO: • aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych, • poprawa zdolności do zatrudnienia osób nieaktywnych zawodowo i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym w szczególności kobiet i osób z niepełnosprawnościami, • aktywizacja społeczna młodzieży i osób starszych,
	ROZWÓJ KOMPETENCJI ZAWODOWYCH: • podnoszenie umiejętności młodzieży w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych na rynku pracy, • podnoszenie kwalifikacji pracowników oświaty, • podnoszenie kompetencji pracowników administracji samorządowej w zakresie wdrażania i zarządzania programem rewitalizacji, • poprawa warunków dydaktycznych.
	WZMACNIANIE I BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ: • wspieranie działań mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności, • tworzenie miejsc spotkań umożliwiających integrację mieszkańców i wzmocnienie spójności społecznej.
POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA	ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH: • realizacja nowych obiektów użyteczności publicznej i małej architektury, • poprawa stanu technicznego estetyki i wyposażenia obiektów istniejących, uzupełnianie infrastruktury związanej z integracją społeczną, • zwiększenie atrakcyjności terenów zieleni, wykorzystanie ich na potrzeby rekreacji mieszkańców.
	POPRAWA ESTETYKI MIEJSCA ZAMIESZKANIA • włączenie lokalnej społeczności w działania poprawiające stan i jakość przestrzeni.
	WZROST DOSTĘPNOŚCI • realizacja i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej np. dróg pieszko-rowerowych.
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA	POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ • termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.
	PROMOWANIE ZACHOWAŃ EKOLOGICZNYCH • edukacja lokalnej społeczności w zakresie wpływu na zdrowie stanu i jakości powietrza i wód, stosowania materiałów niebezpiecznych.

Opracowanie własne

Cele rewitalizacji stanowią odpowiedź na zidentyfikowane, w procesie analizy zjawiska problemowe i są pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji oraz efektem konsultacji społecznych.

Tabela 14. Cele rewitalizacji i kierunki działań w kontekście zdiagnozowanych problemów

CELE REWITALIZACJI	KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO	• znaczny odsetek osób korzystających z pomocy społecznej • relatywnie wysokie bezrobocie, w tym znaczny udział osób trwale bezrobotnych, ludzi młodych i kobiet • mała liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym • niski poziom przedsiębiorczości
	ROZWÓJ KOMPETENCJI ZAWODOWYCH	• słabe wyniki egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji, • relatywnie wysokie bezrobocie, w tym znaczny udział osób trwale bezrobotnych, ludzi młodych i kobiet • niski poziom przedsiębiorczości
	WZMACNIANIE I BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ	• słabo rozwinięte społeczeństwo obywatelskie, • mała aktywność lokalnej społeczności • niedostateczna liczba miejsc integrujących lokalną społeczność • nisko oceniana estetyka przestrzeni publicznych • niedostateczne wykorzystanie istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA	ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH	• niezadawalający stan techniczny obiektów komunalnych w tym też obiektów użyteczności publicznej, • nisko oceniana estetyka przestrzeni publicznych • niezadawalający poziom i jakość wyposażenia w infrastrukturę społeczną • niedostateczne wykorzystanie istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
	POPRAWA ESTETYKI MIEJSCA ZAMIESZKANIA	• niezadawalający poziom i jakość wyposażenia w infrastrukturę społeczną
	WZROST DOSTĘPNOŚCI	• niezadawalający poziom obsługi komunikacją publiczną • ograniczone możliwości korzystania z usług podstawowych
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA	POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ	• niezadawalający stan techniczny obiektów komunalnych w tym też obiektów użyteczności publicznej
	PROMOWANIE ZACHOWAŃ EKOLOGICZNYCH	• niezadawalająca jakość powietrza • znaczne nagromadzenie wyrobów zawierających azbest

Opracowanie własne

9 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są odpowiedzią na zidentyfikowane w ramach Programu sytuacje kryzysowe obszaru wskazanego do rewitalizacji oraz na uwagi wniesione w trakcie procesu uspołecznienia. Realizacja projektów jest niezbędnym elementem służącym osiągnięciu założonych w dokumencie celów i przybliżenia się do wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia mają charakter komplementarny. W ramach przedsięwzięć znalazły się również Zgodnie z Wytycznymi²¹ projekty zintegrowane czyli pewnego typu projekty komplementarne, które cechuje świadome zaplanowanie uzupełnianie się projektów, dla których powiązanie jest zakładane przed rozpoczęciem ich realizacji. Projekt zintegrowany to co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji.

9.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

PRZEDSIĘWZIĘCIE 1

NAZWA PROJEKTU	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
KIERUNEK DZIAŁAŃ	Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin, MGOPS w Margoninie
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO, MARGONIN
ZAKRES PROJEKTU	Projekt zakłada: 1. Aktywizację zawodową osób nieaktywnych zawodowo, w tym osób młodych i osób po 50 roku życia, 2. Aktywizację społeczno-zawodową osób wykluczonych, niepełnosprawnych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, 3. Ułatwienie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3, 4. Utworzenie oddziału żłobkowego. W ramach realizacji poszczególnych zadań prowadzone będą następujące działania: 1. W zakresie aktywizacji zawodowej osób nieaktywnych zawodowo, w tym osób młodych i osób po 50. roku życia: a. kursy i szkolenia, mające na celu podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, b. pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez organizację m.in. staży oraz praktyk zawodowych, c. doradztwo zawodowe, d. wspieranie samozatrudnienia oraz powstawania nowych miejsc pracy. 2. W zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym: a. diagnostyka indywidualnych potrzeb i potencjałów poszczególnych beneficjentów, b. kursy i szkolenia mające za zadanie podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, c. poradnictwo psychologiczne, prawne i obywatelskie, d. usługi asystenckie. 3. W zakresie ułatwienia powrotu do aktywności zawodowej osób

²¹ Zasady programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, Uchwała Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 2718/2016 z dnia 6 października 2016 r.

	sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 a. kursy i szkolenia oraz doradztwo zawodowe skierowane do nieaktywnych zawodowo osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz aktywnego powrotu beneficjentów projektu na rynek pracy. 4. W zakresie utworzenie oddziału żłobkowego: a. rozbudowa istniejącego przedszkola w Margoninie o dodatkowe pomieszczenia umożliwiające utworzenie oddziału żłobkowego, b. wyposażenie i dostosowanie pomieszczeń na miejsce opieki nad dzieckiem oraz sprzęt i pomoce dydaktyczne, c. prowadzenie zajęć zwiększających szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowanie w celu wyrównywania stwierdzonych deficytów, d. utworzenie nowych miejsc pracy (zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3, minimum 1 opiekun na 8 dzieci) UZASADNIENIE DLA REALIZACJI OBIEKTU POZA OBSZAREM REWITALIZACJI: Miasto Margonin jest zlokalizowane w centrum gminy tak więc dostępność dla mieszkańców całego obszaru rewitalizacji będzie korzystniejsza niż gdyby oddział żłobkowy został stworzony, w którymś z sołectw. Należy podkreślić, że w podczas rekrutacji do żłobka preferencję będą miały dzieci, których opiekunowie zamieszkują obszar rewitalizacji oraz wykażą się zaświadczeniem od pracodawcy potwierdzającym, że opiekun jest osobą pracującą lub powracającą na rynek pracy po okresie urlopu macierzyńskiego lub bezrobocia. Warto zwrócić uwagę, że będzie to też pierwsza i jedyna placówka tego typu w gminie. Ponadto w Margoninie można wykorzystać istniejącą infrastrukturę i uzupełnić ją tym samym ponosząc mniejsze koszty inwestycji. Taka lokalizacja żłobka będzie efektywniejsza z punktu widzenia rozwoju całej gminy. W ramach prowadzenia szkoleń, kursów oraz doradztwa zawodowego przewiduje się współpracę przy realizacji projektu Powiatowego Urzędu pracy w Chodzieży.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację projektu infrastrukturalnego – utworzenie oddziału żłobkowego, który stanowi element niezbędny dla realizacji projektów społecznych z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w tym w szczególności osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	Projekt aktywizujący jednorazowo ok 50 uczestników, koszt ok. 1 700 000,00 zł Utworzenie oddziału żłobkowego wraz z wyposażeniem, przy istniejącym przedszkolu w Margoninie – 700 000, 00 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WRPO 2014+, Program POWER, EFS, Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch Plus”, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Widocznym efektem realizacji projektu będzie ograniczenie skali zjawiska bezrobocia po pierwsze na terenie obszaru rewitalizacji, ale także na obszarze całej gminy, ponieważ z projektu mogą też korzystać wszyscy pozostający bez pracy mieszkańcy Margonina, w tym w szczególności kobiety, których poziom bezrobocia na terenie gminy jest znaczący. Ponadto realizacja projektu pozwoli na podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników kursów i szkoleń, co pozwoli na powrót na rynek pracy osób bezrobotnych oraz wzmocnienie konkurencyjności mieszkańców gminy Margonin. Wychodząc z założenia, że poziom bezrobocia jest ściśle związany z poziomem ubóstwa, pożądanym efektem będzie ograniczenie także skali ubóstwa. Działania w zakresie aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pozwoli beneficjentom na powrót do normalnego życia społecznego i zawodowego, a także w dłuższej perspektywie umożliwi podniesienie standardu życia. Utworzenie oddziału żłobkowego w mieście Margonin zapewni opiekę instytucjonalną dzieci do lat 3, umożliwi powrót do aktywności zawodowej

	kobiet, a także wygeneruje nowe miejsca pracy na terenie gminy Margonin. Realizacja oddziału żłobkowego stanowić będzie znaczący element polityki prorodzinnej samorządu lokalnego i stanowić będzie wyjątkowy atut gminy na tle powiatu chodzieskiego. Należy podkreślić, że realizacja oddziału żłobkowego jest uzasadniona zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji w latach 2007-2016 wzrostem liczby dzieci w wieku do lat 3. Wszystkie działania mające za zadanie realizację projektu wpłyną bezpośrednio na podniesienie jakości życia oraz spójności społecznej na terenie gminy. Pośrednim efektem będzie również poprawa wizerunku zarówno obszaru wskazanego do rewitalizacji, jak i całej gminy Margonin.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba zorganizowanych kursów i szkoleń dla osób nieaktywnych zawodowo w tym osób młodych i osób po 50 roku życia - 6 Liczba osób nieaktywnych zawodowo objętych wsparciem w działaniu polegającym na aktywizacji osób bezrobotnych – 40 Liczba osób objętych programem aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym – 30 Liczba utworzonych oddziałów żłobkowych – 1 Liczba dzieci z obszaru rewitalizacji objętych opieką żłobkową – min. 5 Liczba zorganizowanych kursów i szkoleń dla osób nieaktywnych zawodowo sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 - 4 Liczba nieaktywnych zawodowo osób z obszaru rewitalizacji sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 uczestniczących w kursach i szkoleniach – min. 5

PRZEDSIĘWZIĘCIE 2

NAZWA PROJEKTU	TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Rozwój kompetencji zawodowych</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO, MARGONIN
ZAKRES PROJEKTU	Projekt zakłada: 1. Wsparcie uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy (wykraczających poza ramy podstawowego programu edukacyjnego). 2. Podnoszenie kompetencji pracowników oświaty w ramach przygotowania do reformy systemu szkolnictwa. 3. Podnoszenie kompetencji pracowników administracji samorządowej w zakresie wdrażania i zarządzania programem rewitalizacji, W ramach realizacji poszczególnych zadań prowadzone będą następujące działania: 1. W zakresie wsparcia uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy: a. projekty edukacyjne mające na celu poszerzanie wiedzy z zakresu matematyczno-przyrodniczego, ICT, języków obcych. b. projekty edukacyjne z zakresu rozwijania kreatywności, innowacyjności oraz umiejętności pracy zespołowej. c. projekty edukacyjne z zakresu zdrowego odżywiania oraz podstawowej higieny i zdrowia. d. zajęcia dydaktyczne – wyrównawcze służące wyrównaniu różnic edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów wykazujących trudności w osiągnięciu wymagań edukacyjnych ustalonych według podstawy programowej dla danego etapu edukacji.

	e. organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów. 2. W zakresie podnoszenia kompetencji pracowników oświaty w ramach przygotowania do reformy systemu szkolnictwa: 3. kursy i szkolenia oraz programy wsparcia dotyczące podwyższania kompetencji nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć w związku z przewidywanymi zmianami w systemie oświaty. 4. W zakresie aktywizacji podnoszenia kompetencji pracowników administracji samorządowej: a. cykliczne szkolenia pracowników uzupełniające wiedzę w zakresie wdrażania i zarządzania programem rewitalizacji w tym m.in. zmian w przepisach prawa, b. szkolenie z zakresu obsługi klienta. UZASADNIENIE DLA REALIZACJI OBIEKTU POZA OBSZAREM REWITALIZACJI: Przewiduje się realizację projektów w mieście Margonin ze względu na lokalizację obiektów użyteczności publicznej: Urzędu Gminy oraz jednej z dwóch szkół gminnych. Zakłada się, że z efektów wdrożenia oraz samych projektów pośrednio i bezpośrednio skorzystają mieszkańcy obszaru rewitalizacji.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	Powodzenie przedsięwzięcia o charakterze społecznym, wsparcie uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych, uwarunkowana jest realizacją przedsięwzięcia infrastrukturalnego nr 3 Edukacja na poziomie, które przewiduje poprawę warunków dydaktycznych (np. utworzenie pracowni chemicznej, fizycznej, przyrodniczej i geograficznej)
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	90 000 ,00 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WRPO2014+, EFS, Program POWER, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Efektom realizacji projektu będzie przede wszystkim poprawa jakości edukacji oraz zwiększenie konkurencyjności absolwentów margonińskich szkół na dalszym etapie edukacji oraz na rynku pracy. Jest to niezwykle istotne gdyż w obszarze edukacji gmina Margonin, wypada niekorzystnie na tle powiatu chodzieskiego (wyniki egzaminów gimnazjalnych poniżej średniej) oraz województwa. Ważne jest dla skutecznego wdrożenia programu rewitalizacji podnoszenie kompetencji w tym zakresie urzędników administracji publicznej. Należy także położyć nacisk na jakość obsługi klienta w tym szczególnie w zakresie współpracy pomiędzy mieszkańcami a urzędnikami. Problem ten był wskazywany przez mieszkańców gminy podczas konsultacji społecznych. „Ocieplenie” wizerunku pracowników urzędu gminy z pewnością ułatwi realizację niniejszego programu rewitalizacji. W dłuższej perspektywie efektem realizacji projektu będzie zapewne zwiększony poziom przedsiębiorczości na terenie gminy, wyższy poziom życia mieszkańców oraz malejąca stopa bezrobocia, szczególnie wśród młodych mieszkańców.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba projektów edukacyjnych mających na celu poszerzanie wiedzy uczniów - 4 Liczba projektów edukacyjnych z zakresu rozwijania kreatywności, innowacyjności oraz umiejętności pracy zespołowej – 2 Liczba projektów edukacyjnych z zakresu zdrowego odżywiania oraz podstawowej higieny i zdrowia – 6 Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji uczestniczących w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych – 30 Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji uczestniczących w kółkach zainteresowań, warsztatach, laboratoriach dla uczniów – 25 Liczba szkoleń dla pracowników oświaty – 3, Procent przeszkolonych pracowników oświaty z obszaru rewitalizacji - 50% Liczba szkoleń dla pracowników administracji samorządowej – 2

PRZEDSIĘWZIĘCIE 3

NAZWA PROJEKTU	EDUKACJA NA POZIOMIE
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Rozwój kompetencji zawodowych</i>
CEL REWITALIZACJI	Poprawa jakości przestrzeni i jakości życia
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych</i>
CEL REWITALIZACJI	Poprawa jakości środowiska
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Poprawa efektywności energetycznej</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin, Szkoła im. Jana Pawła II w Lipinach
MIEJSCE REALIZACJI	LIPINY
ZAKRES PROJEKTU	Projekt ma za zadanie: - Podniesienie standardów edukacji w szkole podstawowej w Lipinach, W ramach realizacji zadania prowadzone będą następujące działania: - Rozbudowa istniejącego budynku szkoły podstawowej: - dobudowa skrzydła budynku, tak aby uzupełnić go o brakujące 3 klasy o powierzchni odpowiednio: 48, 42, 42 m² i sanitariaty dla chłopców i dziewcząt odpowiednio o pow. 9m², - w dobudowanym skrzydle znajdować się będą ponadto pokój nauczycielski (30 m²), gabinet pedagoga i psychologa (10 m²), gabinet podstawowej opieki medycznej (10 m²), pomieszczenie służbowe dla pracowników obsługi (18 m²), magazyn pomocy dydaktycznych (50 m²), świetlica szkolna (42 m²), biblioteka z czytelnią (42m²), - stworzenie pracowni chemicznej, fizycznej, przyrodniczej i geograficznej (mogą to być te 3 dobudowane klasy) wraz z zapleczem (ok 15m² każda) i niezbędnym wyposażeniem. - Termomodernizacja istniejącego budynku szkoły podstawowej: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej wraz przeprowadzeniem audytu energetycznego, wymianą wyposażenia obiektu na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: ociepleniem obiektu, wymianą okien w sali gimnastycznej, części piwnicznej i łączniku, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudową systemów wentylacji, - remont dachu obejmujący wymianę systemu rynien i opierzenia wokół kominów, - wymiana sieci wodno-kanalizacyjnej - instalacja wewnętrzna, - zagospodarowanie przyległego terenu (przebudowa małej architektury, ogrodzenia), - Wyposażenie pomieszczeń szkolnych w niezbędny sprzęt do prowadzenia lekcji: - zakup sprzętu komputerowego i sprzętu towarzyszącego jak rzutnik, skaner, - wyposażenie w bezprzewodową sieć internetową, - zakup materiałów dydaktycznych.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację projektu infrastrukturalnego – rozbudowa szkoły w Lipinach, który stanowi element niezbędny dla realizacji przedsięwzięcia nr 2 związanego z treningiem kompetencji i umiejętności zawodowych.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	4 000 000,00 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WRPO 2014+, Budżet Ministerstwa Edukacji Narodowej, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy stanu środowiska w zakresie: ograniczenia zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy warunków sanitarnych. Wpłynie także na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych i poprawę estetyki miejsca zamieszkania. Ponadto remont i rozbudowa istniejącego budynku szkoły pozwoli na przygotowanie się do

	wprowadzenia zmian wynikających z reformy szkolnictwa. Dodatkowo realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia przedsięwzięć edukacyjnych, społecznych, kulturalnych. Poprawa warunków dydaktycznych wpłynie na podniesienie jakości edukacji oraz zwiększy konkurencyjność absolwentów margonińskich szkół w dalszym etapie edukacji oraz na rynku pracy.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba budynków szkolnych poddanych termomodernizacji – 1 Liczba budynków szkolnych poddanych rozbudowie - 1

PRZEDSIĘWZIĘCIE 4

NAZWA PROJEKTU	NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego Wzmacnianie i budowanie tożsamości lokalnej</i>
CEL REWITALIZACJI	Poprawa jakości przestrzeni i jakości życia
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO
ZAKRES PROJEKTU	Projekt ma za zadanie: 1. Budowę Centrum Edukacji i Kultury w Lipinach. 2. Organizację cyklicznych spotkań pod hasłem „Odkrywamy swoją tożsamość”. 3. Stworzenie Lokalnego Archiwum Wspomnień LAW. 4. Organizację warsztatów rodzinnych. 5. Organizację cyklicznych imprez pod hasłem „Margonin to my”. W ramach realizacji poszczególnych zadań prowadzone będą następujące działania: 1. W ramach budowy Centrum Edukacji i Kultury w Lipinach proponuje się zapewnienie pomieszczeń z przeznaczeniem na: a. dom kultury, b. przedszkole, c. filie biblioteczną, d. świetlicę. 2. W zakresie organizacji cyklicznych spotkań pod hasłem „Odkrywamy swoją tożsamość” : a. organizacja spotkań mieszkańców polegających na międzypokoleniowych rozmowach na następujące tematy: • pochodzenie i historia poszczególnych rodzin, • jak wyglądała moja miejscowość wczoraj i dziś – wspomnienia seniorów, • ulubione zabawy dawniej i dziś – spotkanie integrujące seniorów i dzieci, • tradycje i obrzędy Ziemi Margonińskiej. 3. W zakresie stworzenia Lokalnego Archiwum Wspomnień: a. stworzenie bazy zdjęć archiwalnych oraz bazy wspomnień dawnych i obecnych mieszkańców na podstawie zdjęć i pamiątek rodzinnych, b. archiwizacja reportaży ze spotkań pod hasłem „Odkrywamy swoją tożsamość”, c. organizowanie cyklicznej wystawy na podstawie materiałów pozostających w zasobach LAW. 4. W zakresie organizacji warsztatów rodzinnych: a. organizacja warsztatów integrujących dzieci i rodziców o tematyce związanej z poszczególnymi wydarzeniami w roku kalendarzowym np. duch bożonarodzeniowy, wielkanocny, zajęcia, walentynki itp. Warsztaty będą polegać na wspólnych zajęciach plastycznych itp.

	5. W zakresie organizacji cyklicznych imprez pod hasłem „Margonin to my”: a. organizacja kulinarnych spotkań koła gospodyń wiejskich połączonych ze wspólnym gotowaniem i degustowaniem potraw regionalnych, b. organizacja okolicznościowych festynów rodzinnych, c. organizacja jarmarków produktów lokalnych i rękodzieła, d. organizacja zawodów Ochotniczej Straży Pożarnej.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	Ze względu na brak infrastruktury społecznej tego typu budowa centrum edukacji i kultury w lipinach jest niezbędna dla powodzenia projektów społecznych przewidzianych w przedsięwzięciu nasze wspólne dziedzictwo tj. Organizacja cyklicznych spotkań pod hasłem „odkrywamy swoją tożsamość”, stworzenie lokalnego archiwum wspomnień law, organizacja warsztatów rodzinnych, organizacja cyklicznych imprez pod hasłem „Margonin to my”.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	1. Budowa Centrum Edukacji i Kultury (stan deweloperski) - 1 100 000,00 zł Wyposażenie – 500 000, 00 zł 2. „Okrywamy swoją tożsamość”: a. Organizacja 1 spotkania w ramach projektu „Okrywamy swoją tożsamość”(zakup materiałów biurowych, podstawowy catering dla uczestników) – 600, 00 zł b. Prelegent ze znajomością historii regionu – 120 zł/h 3. Lokalne Archiwum Wspomnień: a. stworzenie bazy zdjęć/oprawa/wydruki – 2000 zł rocznie, b. organizacja wystawy raz w roku (zakup sztalug i innych materiałów wystawienniczych do późniejszego wykorzystania) – 5 000, 00 zł 4. Warsztaty rodzinne: a. Animator 80 zł/h b. Materiały na warsztaty jedno spotkanie – 300,00 zł 5. „Margonin to My”: a. Warsztaty kulinarne – 800, 00 zł/ 1 spotkanie b. Organizacja festynu – 1000, 00 zł + koszty nagród c. Organizacja jarmarku 1000 zł d. Zawody Ochotniczej Straży Pożarnej – 2000 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	LGD „Dolina Wełny”, LGR – „7 ryb”, Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej – OWES, Budżet Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, WRPO 2014+, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Budowa Centrum Kultury w Lipinach stworzy miejsce integracji społecznej, edukacji oraz centrum tożsamości lokalnej. Stanie się miejscem do realizacji pozostałych działań założonych w projekcie. Filia biblioteczna, która będzie funkcjonowała w Centrum Kultury będzie jednostką odpowiedzialną za stworzenie i prowadzenie Lokalnego Archiwum Wspomnień. Realizacja projektu przyczyni się do budowania tożsamości lokalnej zarówno wśród dorosłych mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i wśród dzieci i młodzieży. Powyższe działania pozwolą na odkrycie zapomnianej lub nieznannej historii zarówno miejscowości, jak i poszczególnych rodzin. Ponadto stworzenie Lokalnego Archiwum Wspomnień ułatwi przechowywanie lokalnych pamiątek i poszerzy wiedzę o własnym miejscu zamieszkania, jego historii i kulturze. Organizacja zaproponowanych w projekcie imprez i warsztatów rodzinnych poprawi poziom integracji społecznej, również tej wielopokoleniowej. Realizacja projektu ułatwi również powrót do życia społecznego seniorom.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba wybudowanych budynków z przeznaczeniem na centrum edukacji i kultury – 1 Liczba uczestników spotkań pod hasłem „Okrywamy swoją tożsamość” – 30 Liczba uczestników warsztatów rodzinnych – 20 Liczba uczestników imprez pod hasłem „Margonin to my” - 100

PRZEDSIĘWZIĘCIE 5

NAZWA PROJEKTU	JESTEŚMY AKTYWNI
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
KIERUNKI DZIAŁANIA	<i>Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego Wzmacnianie i budowanie tożsamości lokalnej</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin, Stowarzyszenia działające na terenie gminy Margonin, szkoły, MGOK
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO
ZAKRES PROJEKTU	Projekt ma za zadanie: 1. Aktywizację dzieci, 2. Aktywizację młodzieży, 3. Aktywizację seniorów. W ramach realizacji poszczególnych zadań prowadzone będą następujące działania: 1. W zakresie aktywizacji dzieci: a. organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych, przy wykorzystaniu istniejącej lub zrealizowanej w ramach Programu Rewitalizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, prowadzonych przez specjalnie zaangażowanego w tym celu animatora, b. organizacja cyklicznych turniejów sportowych i zabaw dla dzieci, przy wykorzystaniu istniejącej lub zrealizowanej w ramach Programu Rewitalizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, angażujących i integrujących społeczność lokalną. 2. W zakresie aktywizacji młodzieży: a. organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, przy wykorzystaniu istniejącej lub zrealizowanej w ramach Programu Rewitalizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, b. organizacja turniejów sportowych o nagrodę Burmistrza Margonina – Młodzieżowy Margonin CUP. 3. W zakresie aktywizacji seniorów: a. organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych, przy wykorzystaniu istniejącej lub zrealizowanej w ramach Programu Rewitalizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, prowadzonych przez specjalnie zaangażowanego w tym celu animatora.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	Godzina pracy animatora czasu wolnego 200 zł/h Trener 150 zł/h
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Ministerstwa Sportu i Turystyki Budżet Lokalnych Stowarzyszeń Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Realizacja projektu przyczyni się do promowania zdrowego i aktywnego trybu życia wśród najmłodszych i najstarszych mieszkańców zarówno obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy Margonin. Ponadto widocznym efektem projektu będzie integracja społeczna zarówno społeczności w poszczególnych kategoriach wiekowych, jak i międzypokoleniowa. Projekt stanowić będzie alternatywną formę spędzania wolnego czasu. Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla seniorów przyczynią się do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym tej grupy mieszkańców.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba dzieci objętych programem aktywizacji – 30 Liczba młodzieży objętych programem aktywizacji – 30 Liczba seniorów objętych programem aktywizacji – 20

PRZEDSIĘWZIĘCIE 6

NAZWA PROJEKTU	MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ
CEL REWITALIZACJI	Rozwój kapitału społecznego
KIERUNEK DZIAŁAŃ	<i>Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego Wzmacnianie i budowanie tożsamości lokalnej</i>
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA
KIERUNEK DZIAŁAŃ	<i>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych Poprawa estetyki miejsca zamieszkania</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin/Lokalne Stowarzyszenia
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO
ZAKRES PROJEKTU	Projekt ma za zadanie: 1. Stworzenie miejsca integracji społecznej w Lipinach (teren przy stawie), 2. Realizację boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Lipiny wraz z uzupełnieniem infrastruktury związanej z integracją społeczną (teren przy budynku szkoły). 3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej do rekreacji i integracji mieszkańców w sołectwie Sułaszewo (teren wokół boiska). 4. Uzupełnienie infrastruktury związanej z integracją społeczną mieszkańców w Kowalewie (teren przy boisku wielofunkcyjnym). 5. Mobilne Kino plenerowe. W ramach realizacji poszczególnych zadań prowadzone będą następujące działania: 1. W zakresie stworzenia miejsca integracji społecznej w Lipinach: a. oczyszczenie stawu i wyposażenie w aerator (pływająca fontanna), b. uzupełnienie zieleni niską i wysoką roślinnością, c. uzupełnienie małej architektury: • budowa balustrady mostku • budowa pomostu z altaną zlokalizowanej częściowo na wodzie, • kamienne stoły do gier w chińczyka, warcaby itp. 2. W zakresie realizacji boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Lipiny wraz z uzupełnieniem infrastruktury związanej z integracją społeczną: a. budowa boiska wielofunkcyjnego, b. zagospodarowanie terenu małą architekturą: • stoliki, ławki • zadaszona wiatra na rowery, • stoły do gier (np. zewnętrzny tenis stołowy), • zorganizowane miejsce na ognisko, c. rozbudowa i modernizacja istniejącego placu sportowo-rekreacyjnego, w celu stworzenia oferty również dla starszych dzieci i młodzieży: • rozbudowa siłowni zewnętrznej, • streetworkaout (drążki treningowe, drabinki pionowe i poziome, drążki typu snake itp.) 3. W zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej do rekreacji i integracji mieszkańców w sołectwie Sułaszewo: a. wyposażenie w elementy małej architektury: • ławki, stoliki, altana, • grill, miejsce na ognisko, • stojak na rowery, b. uzupełnienie roślinnością niską i wysoką. 4. W zakresie uzupełnienia infrastruktury związanej z integracją społeczną mieszkańców w Kowalewie:

	a. wyposażenie w elementy małej architektury • ławki, stoliki, • miejsce na ognisko • stojak na rowery, • kamienne stoły do gier w chińczyka, warcaby itp. • edukacyjny plac zabaw. b. uzupełnienie roślinnością niską i wysoką. 5. W zakresie Mobilnego Kina Plenerowego: a. zakup: • sprzętu elektronicznego: projektor multimedialny, ekran projekcyjny, laptop i niezbędny sprzęt audio (parametry sprzętu muszą być odpowiednie dla wydarzeń odbywających się w otwartej przestrzeni), • koncesji na odtwarzanie filmów, • rozkładanych leżaków i krzeseł, b. organizacja cyklicznych seansów filmowych w plenerze polegająca na: • każdorazowym tworzeniu „przestrzeni kinowej” wykorzystując zakupiony w ramach projektu sprzęt, • opracowaniu terminarza seansów z uwzględnieniem potrzeb dzieci, młodzieży i dorosłych.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację projektu infrastrukturalnego – realizacji boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Lipiny wraz z uzupełnieniem infrastruktury związanej z integracją społeczną (teren przy budynku szkoły), który stanowi element niezbędny dla realizacji projektów społecznych w ramach PRZEDSIĘWZIĘCIA 5 JESTEŚMY AKTYWNI z zakresu aktywizacji dzieci, młodzieży i seniorów.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	2 500 000, zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	EFS, Budżet Ministerstwa Sportu i Turystyki, Budżet Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Budżet Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Program Infrastruktura i Środowisko, PROW, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do: 1. Stworzenia przyjaznej atmosfery miejsca spotkań służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ponadto działania inwestycyjne na terenie stawu przyczynią się do poprawy stanu i jakości wód. Zasadniczo zmieni się również krajobraz przestrzeni publicznej poprzez nasadzenia roślinnością niską i wysoką oraz podniesienie atrakcyjności istniejących elementów małej architektury oraz doposażenie w nowe elementy. 2. Teren przy szkole podstawowej w Lipinach będzie miejscem, gdzie dzieci i młodzież z Lipin i okolic będą mogły aktywnie spędzić czas zarówno w trakcie godzin lekcyjnych, jak i w czasie wolnym. Siłownia zewnętrzna oraz streetworkout będzie przyczynkiem do propagowania zdrowego stylu życia zarówno wśród młodzieży, ale również wśród osób dorosłych i seniorów. Będzie to również miejsce spotkań towarzyskich, często wielopokoleniowych, pozwalających na poprawę integracji społecznej, której niski poziom stanowi poważny problem (jak wynika z konsultacji społecznych) dla lokalnej społeczności. 3. Teren przy boisku w sołectwie Sułaszewo w sposób naturalny jest miejscem spotkań i integracji społecznej. Realizacja projektu pozwoli na podwyższenie atrakcyjności miejsca i krajobrazu. Elementy małej architektury ułatwią organizację wielopokoleniowych spotkań okolicznościowych i integracyjnych lokalnej społeczności. 4. Teren przy boisku w miejscowości Kowalewo w sposób naturalny będzie miejscem spotkań i integracji społecznej. Realizacja projektu pozwoli na podwyższenie atrakcyjności miejsca i krajobrazu. Elementy małej architektury ułatwią organizację

	wielopokoleniowych spotkań okolicznościowych i integracyjnych lokalnej społeczności. Miejsce to będzie stanowić doskonałą alternatywę dla tradycyjnego spędzania wolnego czasu. 5. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie dostępu mieszkańców do szeroko rozumianej kultury filmowej. Spotkania filmowe będą przyczynkiem do spotkań i integracji społeczności lokalnej w różnych grupach wiekowych i o różnych kierunkach zainteresowań. Mobilność projektu sprawi, że wydarzenia te będą organizowane zarówno na terenie obszaru rewitalizacji, ale również w innych miejscowościach gminy Margonin.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba miejsc integracji społecznej – 4 Liczba uczestników seansów Mobilnego Kina plenerowego – 100

PRZEDSIĘWZIĘCIE 7

NAZWA PROJEKTU	PO SĄSIEDZKU
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Wzrost dostępności</i>
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Promowanie zachowań ekologicznych</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin
MIEJSCE REALIZACJI	SOŁECTWA SUŁASZEWO, KOWALEWO I LIPINY
ZAKRES PROJEKTU	Projekt zakłada wzrost dostępności komunikacyjnej i zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów poprzez budowę ścieżek pieszo-rowerowych oraz włączenie ich w istniejący gminny system ścieżek pieszo-rowerowych. Przedsięwzięcie obejmuje budowę ścieżek na obszarze sołectw: Sułaszewo, Kowalewo i Lipiny wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zakupem niezbędnego wyposażenia i uporządkowaniem przestrzeni publicznej.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	2 500 000 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WRPO 2014+ , Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Przedsięwzięcia wpłyną przede wszystkim na poprawę dostępności komunikacyjnej sołectwa Kowalewo i Sułaszewo. Planowane ścieżki pieszo-rowerowe będą korzystnie oddziaływać na powiązania przestrzenno-funkcjonalne przedmiotowych sołectw, wpłyną na poprawę dostępności do usług świadczonych w Lipinach i Margoninie zmniejszając poziom marginalizacji społecznej i zawodowej. Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wpłynie na poprawę bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów oraz przyczyni się do promowania alternatywnego dla transportu samochodowego środka komunikacji i . Doprowadzi również do zwiększenia atrakcyjności przestrzeni publicznych i poprawy estetyki miejsca zamieszkania.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych - 2

PRZEDSIĘWZIĘCIE 8

NAZWA PROJEKTU	TERMOMODERNIZACJA
CEL REWITALIZACJI	ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO
KIERUNEK DZIAŁAŃ	<i>Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego Wzmacnianie i budowanie tożsamości lokalnej</i>
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA
KIERUNEK DZIAŁAŃ	<i>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych</i>
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA
KIERUNEK DZIAŁAŃ	<i>Poprawa efektywności energetycznej</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO
ZAKRES PROJEKTU	Projekt przewiduje kontynuację działań prowadzonych w latach 2007-2013 obejmujących budowę schodów zewnętrznych na poddasze budynku świetlicy wiejskiej w Kowalewie oraz remont poddasza w zakresie wymiany podłogi, montażu oświetlenia i drzwi wejściowych ze schodów zewnętrznych. Obecnie zakłada się kompleksową modernizację budynku świetlicy wiejskiej w Kowalewie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu oraz adaptację obiektu w celu przywrócenia funkcji społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Planowane działania obejmują: - kompleksową modernizację energetyczną budynku użyteczności publicznej wraz przeprowadzeniem audytu energetycznego, wymianą wyposażenia obiektu na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: ociepleniem obiektu, wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudową systemów wentylacji, - remontu dachu obejmującego wymianę więźby dachowej i pokrycia dachowego, - wymianę sieci wodno-kanalizacyjnej - instalacja wewnętrzna, - wymianę zbiornika bezodpływowego lub budowę oczyszczalni przydomowej, - remont pomieszczeń w tym: remont, przebudowa instalacji: grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodno-kanalizacyjnych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu (budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzenia), - adaptacja poddasza na cele edukacyjne, społeczne (zakup niezbędnego sprzętu), - adaptacja, przebudowa przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjne, społeczne i rekreacyjne.
PRZEDSIĘWZIĘCIE ZINTEGROWANE	Ze względu na niedostateczną jakość infrastruktury społecznej realizacja PRZEDSIĘWZIĘCIA 8 TERMOMODERNIZACJA budynku świetlicy wiejskiej w Kowalewie, w szczególności adaptacja poddasza na cele edukacyjne, społeczne (zakup niezbędnego sprzętu), jest niezbędna dla powodzenia projektów społecznych przewidzianych w PRZEDSIĘWZIĘCIU 3 NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO tj. organizacja cyklicznych spotkań pod hasłem „Odkrywamy swoją tożsamość”, stworzenie Lokalnego Archiwum Wspomnień LAW, organizacja warsztatów rodzinnych, organizacja cyklicznych imprez pod hasłem „Margonin to my”.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	1 000 000,00 zł
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Program Infrastruktura i środowisko, PROW, WRPO 2014+, Budżet Gminy

PROGNOZOWANE REZULTATY	Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy stanu środowiska w zakresie: ograniczeniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy warunków sanitarnych. Wpłynie także na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych i poprawę estetyki miejsca zamieszkania. Ponadto przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia przedsięwzięć edukacyjnych, społecznych, kulturalnych. W obiekcie planowane jest prowadzenie zajęć w ramach przedsięwzięć: TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH, WŁĄCZENIE SPOŁECZNE, NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO. Realizacja działań o charakterze społecznym pozytywnie wpłynie na integrację społeczności lokalnej oraz budowanie jej tożsamości, a także będzie korzystnie oddziaływać na środowiska osób marginalizowanych społecznie i zawodowo.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba budynków poddanych termomodernizacji - 1

PRZEDSIĘWZIĘCIE 9

NAZWA PROJEKTU	EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC
CEL REWITALIZACJI	POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA
<i>KIERUNEK DZIAŁAŃ</i>	<i>Promowanie zachowań ekologicznych</i>
PODMIOT REALIZUJĄCY	Gmina Margonin
MIEJSCE REALIZACJI	KOWALEWO, LIPINY, SUŁASZEWO
ZAKRES PROJEKTU	Projekt ma za zadanie promowanie zachowań ekologicznych, a realizowany będzie poprzez następujące działania: • edukacja dzieci przedszkolnych z zakresu segregacji odpadów oraz używania odpadów jako materiału opałowego, • edukacja dzieci szkolnych z zakresu segregacji odpadów oraz używania odpadów jako materiału opałowego, • edukacja dorosłych w zakresie wpływu na zdrowie człowieka stanu i jakości powietrza i wód oraz stosowania materiałów niebezpiecznych jako materiału opałowego.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	2018-2023
SZACOWANA WARTOŚĆ	30 000,00
PROPONOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WRPO 2014+, Program Infrastruktura i Środowisko, Budżet Gminy
PROGNOZOWANE REZULTATY	Realizacja projektu pozwoli na budowanie ekologicznej świadomości oraz kreowanie ekologicznych postaw mieszkańców poczynwszy od małych dzieci po osoby dorosłe. Docelowo efektem projektu będzie poprawa jakości środowiska przyrodniczego na obszarze rewitalizacji oraz terenie całej gminy Margonin. Szczególne znaczenie będzie miała poprawa jakości powietrza, przede wszystkim w sezonie grzewczym. Na problem jakości powietrza zwracano szczególną uwagę podczas konsultacji społecznych.
WSKAŹNIKI REZULTATU	Liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych dla dzieci przedszkolnych – 2 Liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych dla dzieci szkolnych – 4 Liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych dla dorosłych - 4

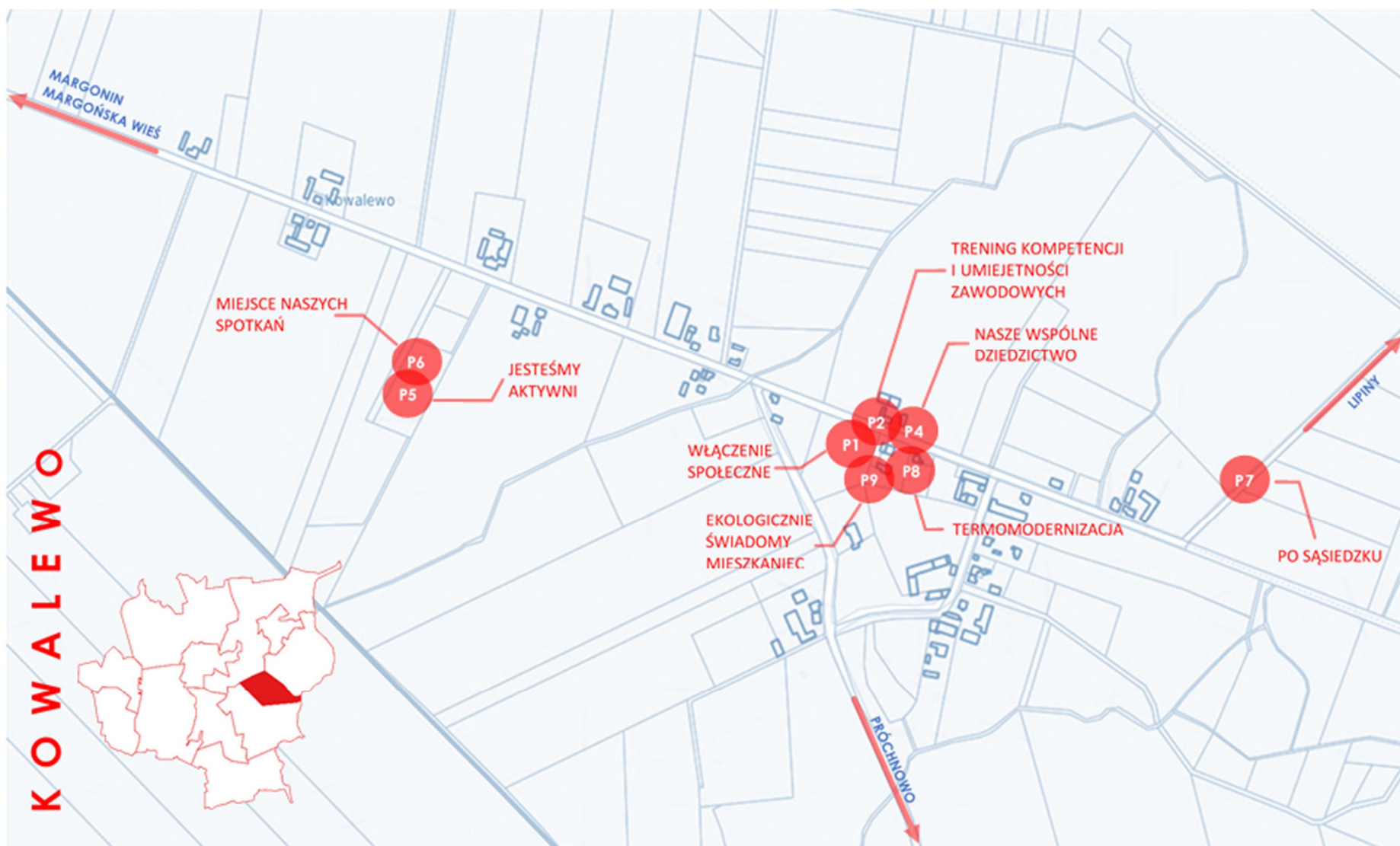
9.2. ORIENTACYJNA LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Opracowano na podstawie <http://margonin.e-mapa.net/>

Opracowano na podstawie <http://margonin.e-mapa.net/>

Opracowano na podstawie <http://margonin.e-mapa.net/>

Opracowano na podstawie <http://margonin.e-mapa.net/>

9.3. LISTA PLANOWANYCH POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W Lokalnym Planie rewitalizacji przewidziano także następujące dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

- **MARGOBOOK** – regał do wymiany książek w Kowalewie i Sułaszewie. Regał zostanie zlokalizowany w dogodnym miejscu publicznym w miejscowości Kowalewo oraz Sułaszewo. Główną ideą funkcjonowania regału jest promocja czytelnictwa wśród mieszkańców oraz nadawanie drugiego życia książkom zapomnianym w domowych regałach i biblioteczkach. Zasady działania MARGOBOOK: mieszkańcy przynoszą do regału książki, które nie są już potrzebne. W zamian mogą wziąć publikacje pozostawione w regale przez innych mieszkańców.
- **MARGOBUS** – bus przeznaczony do zorganizowanego przewozu dzieci i młodzieży na zawody sportowe, treningi oraz pozalekcyjne zajęcia edukacyjne realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Pojazd będzie wykorzystywany także do przewozu osób starszych i niepełnosprawnych na zabiegi rehabilitacyjne i spotkania okolicznościowe. Pojazd może być zakupiony i utrzymywany przez gminę lub może być wynajęty od prywatnego przewoźnika w ramach przetargu. Ideą projektu jest zapewnienie obsługi komunikacyjnej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- **MARGONIŃSKI BANK CZASU** – program skierowany do dzieci i młodzieży oraz osób starszych. Program polega na wymianie wolnego czasu na świadczoną usługę za uśmiech osoby potrzebującej. Osoby starsze będą mogły zgłaszać do Banku Czasu swoje potrzeby np. zrobienie zakupów, wynoszenie śmieci, potrzeba czytania książki. Natomiast dzieci i młodzież będą zgłaszały do Banku Czasu chęć pomocy innym z określeniem zakresu czasowego jaki mogą przeznaczyć na tę pomoc. Projekt ma w pierwszej kolejności wspomóc starszych i niepełnosprawnych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ponadto działanie będzie uczyć dzieci i młodzież empatii wobec innych osób oraz sprzyjać będzie integracji międzypokoleniowej mieszkańców Margonina.
- **AKTYWNY NIEPEŁNOSPRAWNY** - projekt polegający na stworzeniu odpowiednich warunków do aktywizacji osób niepełnosprawnych. W ramach projektu zorganizowany będzie dowóz osób niepełnosprawnych do miejsca organizacji spotkań i zajęć terapeutycznych i aktywizujących oraz likwidacja barier architektonicznych w instytucjach i miejscach publicznych. Projekt ma za zadanie ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym.
- **BUDŻET OBYWATELSKI GMINY MARGONIN** – utworzenie budżetu obywatelskiego w gminie Margonin wraz z opracowaniem zasad funkcjonowania oraz stworzenie platformy mającej na celu obsługę budżetu obywatelskiego.

10 MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Program Rewitalizacji Gminy Margonin został przygotowany z dbałością o jego kompleksowy charakter. Zawiera on przedsięwzięcia finansowane ze środków unii europejskiej i innych źródeł publicznych, uwzględniając oddziaływanie na obszar zdegradowany w niezbędnych aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym oraz środowiskowym. Zaplanowane w przedmiotowym dokumencie przedsięwzięcia uzupełniają się tematycznie, są skoncentrowane przestrzennie. Tworzą skoordynowany plan działań skupiający się na założonych w Programie celach, tak aby w efekcie ich realizacji doprowadzić do rozwiązania zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji w sposób kompleksowy i zintegrowany. Proces przygotowania dokumentu odbywa się przy zachowaniu udziału interesariuszy procesu rewitalizacji.

10.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Przedsięwzięcia wskazane w Programie Rewitalizacji Gminy Margonin zaprojektowano chcąc osiągnąć ich możliwe dużą komplementarność przestrzenną. Przestrzeń obszaru rewitalizacji, stanowiąca prawie 20% powierzchni gminy jest z nią powiązana funkcjonalnie, zatem realizacja zaplanowanych przedsięwzięć wpłynie na poprawę dotychczasowej funkcjonalności przestrzennej nie tylko obszaru rewitalizacji, ale całego obszaru gminy. Zaplanowane działania dedykowane są w szczególności mieszkańcom obszaru rewitalizacji, ale nie wyklucza się udziału osób z pozostałego obszaru gminy.

Działania realizowane na obszarze rewitalizacji będą komplementarne względem ogólnych zasady zagospodarowania przestrzeni określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Margonin. Dotyczy to w szczególności zapisów w aspekcie przestrzennym związanych z: harmonijne rozwijanie różnorodnych form przestrzeni publicznych takich jak ulice, aleje, miejsca spotkań, skwery, parki, ogrody i place zabaw, podnoszenie wymogów architektonicznych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.

W ramach programu rewitalizacji unikano planowania rozproszonych, punktowych, niepowiązanych ze sobą przedsięwzięć. Skoncentrowanie działań ma zapewnić najbardziej efektywne oddziaływanie planowanych przedsięwzięć na cały dotknięty kryzysem obszar. Tak prowadzone interwencje mają zapobiegać przenoszeniu problemów, przede wszystkim społecznych, na pozostały obszar gminy oraz niwelować enklawy osób wykluczonych społecznie i zawodowo.

Główne przedsięwzięcia infrastrukturalne zaproponowane w Programie zlokalizowane są w sołectwie Lipiny: dom kultury, przedszkole, boisko wielofunkcyjne oraz zamierzenia dotyczące wspólnych przestrzeni. Skoncentrowanie przestrzenne tych projektów pozwoli wytworzyć centrum miejscowości wyposażone w kompleksową infrastrukturę niezbędną do rozwiązania problemów obszaru rewitalizacji. Przedmiotowe przedsięwzięcia infrastrukturalne wraz z przedsięwzięciami ukierunkowanymi na ożywienie społeczne, wzajemnie się dopełniając tworzą efekt synergii, niezbędnej w procesie interdyscyplinarnej rewitalizacji.

Elementem niezbędnym uzupełniającym przedsięwzięcia prowadzone w Lipinach jest ścieżka pieszo-rowerowa do miejscowości Kowalewo. Umożliwi ona włącznie mieszkańców tej miejscowości poprzez poprawę dostępności do usług, w tym usług edukacji, kultury, sportu w Lipinach, poszerzając tym samym zakres oddziaływania przedmiotowych przedsięwzięć. Wpływ ten będzie dwukierunkowy i zakłada wykorzystanie projektowanej infrastruktury

sportowo-rekreacyjnej w Kowalewie przez mieszkańców z najbliższego otoczenia miejscowości. Ścieżka rowerowa stanie się elementem spajającym dla tych dwóch społeczności wpływającym na poprawę integracji mieszkańców.

Skala działań proponowanych do wdrożenia w sołectwie Sułaszewo jest mniejsza, ale nie mniej ważna. Wykreowanie wspólnej, uzupełniającej się przestrzeni spotkań w ramach istniejącej infrastruktury dla najmłodszych i projektowanej infrastruktury rekreacyjnej dostępnej dla wszystkich mieszkańców wpłynie na poprawę więzi społecznych oraz będzie pozytywnie oddziaływać na włączenie społeczne licznej grupy seniorów.

10.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Niniejszy Program jest ściśle powiązany z nowo przyjętą Strategią rozwoju miasta i gminy Margonin na lata 2016-2020. Zasadnicze kierunki podejmowanych działań sformułowano w 3 domenach strategicznych rozwoju: „Konkurencyjna gospodarka lokalna”, „Zrównoważony rozwój terenów wiejskich”, „Kapitał społeczny i jakość życia”. We wszystkich obszarach interwencji Strategii znalazły się przedsięwzięcia istotne w procesie tworzenia programu rewitalizacji obejmujące kwestie społeczne oraz uzupełniające je kwestie gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach działania stanowi istotny element prowadzenia spójnej i harmonijnej polityki rozwoju przedmiotowej jednostki.

W toku prac nad Programem na podstawie zdiagnozowanych kluczowych problemów występujących na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji zdefiniowano cele, których osiągnięcie będzie wpływać na kompleksowe rozwiązanie dotychczasowego stanu kryzysu. Poszczególne cele dopełniają i przenikają się wzajemnie dlatego niezbędna jest ich całościowa, skoordynowana realizacja w celu osiągnięcia efektu synergii i przybliżenia się do zaproponowanej wizji obszaru po przeprowadzonych działaniach rewitalizacyjnych. Tabela nr 15 przedstawia komplementarność podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań określonymi w Programie.

Tabela 15. Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań

		PROJEKTY	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH	EDUKACJA NA POZIOMIE	NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO	JESTEŚMY AKTYWNI	MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ	PO SĄSIEDZKU	TERMOMODERNIZACJA	EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC
CELE	KIERUNKI DZIAŁAŃ										
ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego										
	Rozwój kompetencji zawodowych										
	Wzmocnianie i budowanie tożsamości lokalnej										
POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych										
	Poprawa estetyki miejsca zamieszkania										
	Wzrost dostępności										
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	Poprawa efektywności energetycznej										
	Promowanie zachowań ekologicznych										

Opracowanie własne

Komplementarność problemową przedsięwzięć rewitalizacyjnych osiągnięto przez zaplanowanie ich w taki sposób aby wzajemnie uzupełniały się tematycznie oraz realizowały wszystkie określone w Programie cele, tak by zapewnić oddziaływanie na zdiagnozowane problemy we wszystkich określonych w Programie wymiarach. Tak opracowane przedsięwzięcia czynią program rewitalizacji operacyjnym, spójnym planem rozwiązania określonych w przedmiotowym dokumencie problemów rewitalizowanego obszaru.

W celu dążenia do koncentracji zaplanowanych działań dążono do integrowania w ramach jednego przedsięwzięcia działań infrastrukturalnych i działań z zakresu interwencji społecznej, a także do komplementarności między poszczególnymi przedsięwzięciami. Zadania związane z budową, rozbudową, czy modernizacją infrastruktury służą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, jak również zwiększeniu ładu przestrzennego. W połączeniu z działaniami o charakterze społecznym tj. projekty aktywizujące i integrujące mieszkańców w ramach sportu, kultury, czy wspólnych inicjatyw na rzecz miejsca zamieszkania prowadzą do przeciwdziałania zdiagnozowanym problemom rewitalizowanego obszaru.

10.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTITUCJONALNA

Zapewnienie komplementarności proceduralno-institutionalnej wymaga osadzenia systemu zarządzania programem rewitalizacji w systemie zarządzania gminy. Program Rewitalizacji gminy Margonin zakłada wykorzystanie istniejących struktur organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Margonin w celu zapewnienia najbardziej efektywnych i spójnych mechanizmów

podejmowanych działań w zakresie realizacji projektów rewitalizacyjnych służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk na zdiagnozowanych obszarach będących w stanie kryzysu.

Włączenie interesariuszy w proces rewitalizacji odbywa się w ramach powołanego Forum Partycypacyjnego. Przedstawiciele Urzędu Miasta i gminy Margonin, pełniący rolę koordynującą, wraz z przedstawicielami podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy oraz reprezentantami organizacji pozarządowych i mieszkańców obszaru rewitalizacji będą współdziałać na rzecz skutecznej realizacji Programu rewitalizacji.

Procedury zarządzania składające się na komplementarność proceduralno – instytucjonalną opisano w rozdziale 12. System wdrażania programu rewitalizacji.

10.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Zachowanie ciągłości programowej oznaczającej spójność dotychczas podejmowanych działań rewitalizacyjnych z zaproponowanymi w Programie rewitalizacji gminy Margonin celami, kierunkami działań oraz skonkretyzowanymi przedsięwzięciami, ma w procesie rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zaplanowane projekty wskazane w niniejszym dokumencie odpowiadają na potrzeby zmian, wynikające przede wszystkim z ewaluacji i monitoringu dotychczas otrzymanego przez gminę wsparcia w ramach środków europejskich oraz realizacji przedsięwzięć wynikających z realizacji strategii i innych dokumentów gminnych podlegających systematycznej aktualizacji m.in. Planów Odnowy Miejscowości.

Komplementarność międzyokresowa została zachowana dzięki kontynuacji działań prowadzonych w latach poprzednich, w tym także projektów o charakterze rewitalizacyjnym. Wykorzystując zdobyte doświadczenie w odniesieniu do sposobu wspierania procesów rewitalizacji i ich skuteczności, zaproponowano kolejne działania wspierające wychodzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego w gminie Margonin. Swoją kontynuację będą miały projekty rewitalizacyjne dotyczące odnowy centrum miejscowości Lipiny, modernizacji świetlicy wiejskiej w Kowalewie, uzupełnienia infrastruktury rekreacyjnej oraz rozbudowy sieci ścieżek rowerowych w gminie. Powyższe przedsięwzięcia dopełnione wskazanymi w Programie rewitalizacji projektami miękkimi umożliwią wdrożenie podejścia zintegrowanego. Zestawienie projektów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 16. Projekty zrealizowane przez Gminę Margonin w latach 2007-2013 dofinansowane ze środków krajowych i europejskich

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	PROJEKTY
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	- Rewitalizacja centrum wsi Lipiny i Adolfowo ze szczególnym uwzględnieniem walorów otoczenia - I etap - Remont świetlic wiejskich na obszarze Gminy Margonin we wsiach: Kowalewo, Lipiniec, Margońska Wieś, Próchnowo, Radwanki, Sypniewo, Zbyszewice - Wyposażenie świetlic wiejskich (MGOK Margonin) - Rewitalizacja centrum wsi Lipiny i Adolfowo ze szczególnym uwzględnieniem walorów otoczenia - II etap - Budowa targowiska miejskiego w Margoninie - Budowa ścieżki pieszo-rowerowej we wsi Młynary - Budowa boiska na osiedlu w Margoninie - Margonin miasto moich marzeń - opracowanie oraz wykonanie materiałów promocyjnych dotyczących obszaru LSR - Siłownia zewnętrzna miejscem wypoczynku i rekreacji - Budowa placu zabaw w Margoninie - Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę ogrodzenia wokół boiska wielofunkcyjnego we wsi Próchnowo - Budowa ścieżki rowerowej z Margonina do Lipin etap I - Doposażenie placów zabaw w Margoninie, Lipinach, Adolfowie, Radwankach oraz wykonanie ogrodzenia placu zabaw w Próchnowie - Tablice informacyjne - źródłem informacji turystycznej o gminie Margonin - Utworzenie siłowni wewnętrznej w Margoninie
Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013	- Przebudowa ścieżki rowerowej Młynary-Margonin - Przebudowa ścieżki rowerowej Margonin - Margońska Wieś (kierunek Próchnowo) - Przebudowa chodnika w miejscowości Radwanki - Budowa kompleksu zjeżdżalni wodnych wraz z placem zabaw w Margoninie
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Margonin
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013	Budowa Sali sportowej przy Zespole Szkół w Margoninie
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	- Rekultywacja biologiczna składowiska odpadów w Sułaszewie - Zakup tablic edukacyjnych na potrzeby utworzenia ścieżek edukacyjnych - Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii na terenie gminy Margonin

Opracowanie własne na podstawie <http://www.margonin.pl/samorzqd/projekty-unijne-i-krajowe>

10.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania została zapewniona poprzez umiejętne uzupełnianie i łączenie różnych możliwości dotacji z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania. Realizacja projektów uwzględnionych w Programie Rewitalizacji Gminy Margonin zakłada wykorzystanie zewnętrznych funduszy finansowych w szczególności w ramach środków EFS, EFRR oraz środków polityk i instrumentów krajowych. Uzupełnieniem środków zewnętrznych będą fundusze własne gminy. Rekomenduje się także włączenie źródeł dodatkowych w postaci środków prywatnych, które gmina będzie się starała pozyskać w drodze współpracy z różnymi podmiotami.

Bardziej szczegółowe ramy finansowe zostały opisane w rozdziale „11. Indykatywne ramy finansowe”.

1 1 INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Ze względu na fakt, że Program Rewitalizacji jest programem wieloletnim, a poszczególne projekty będą szczegółowo opracowywane po uchwaleniu dokumentu, sporządzono listę przedsięwzięć podstawowych wraz z indykatywnymi, czyli orientacyjnymi zakresami finansowania. Długookresowość realizacji Programu Rewitalizacji pozwala na aktualizację całego dokumentu, ale także na modyfikację poszczególnych przedsięwzięć, zarówno w zakresie działań, jak i wartości poszczególnych projektów oraz ich źródeł finansowania. W ramach wskazywania potencjalnych źródeł finansowania porządnym zjawiskiem jest traktowanie finansów unijnych krajowych i samorządowych jako podstawy do realizacji działań, jednak ważną rolę powinien pełnić także sektor prywatny.

Tabela 17. Indykatywne ramy finansowe dla podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

LP.	NAZWA PROJEKTU I PODMIOT REALIZUJĄCY	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE Gmina Margonin	2 400 000,00 zł	WRPO 2014+, Program POWER, EFS, Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch Plus”, Budżet Gminy
2	TRENING KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH Gmina Margonin	90 000,00 zł	WRPO2014+, EFS, Program POWER, Budżet Gminy
3	EDUKACJA NA POZIOMIE Gmina Margonin	4 000 000,00 zł	WRPO 2014+, Budżet Ministerstwa Edukacji Narodowej, Budżet Gminy
4	NASZE WSPÓLNE DZIEDZICTWO Gmina Margonin	536 000,00 zł	LGD „Dolina Wełny”, LGR – „7 ryb”, Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej – OWES, Budżet Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, WRPO 2014+, Budżet Gminy
5	JESTEŚMY AKTYWNI Gmina Margonin	100 000,00 zł	Budżet Ministerstwa Sportu i Turystyki, Lokalne Stowarzyszenia, Budżet Gminy
6	MIEJSCE NASZYCH SPOTKAŃ Gmina Margonin	2 500 000,00 zł	EFS, Budżet Ministerstwa Sportu i Turystyki, Budżet Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Budżet Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Program Infrastruktura i Środowisko, PROW, Budżet Gminy
7	PO SĄSIEDZKU Gmina Margonin	2 500 000,00 zł	WRPO 2014+ , Budżet Gminy
8	TERMOMODERNIZACJA Gmina Margonin	1 000 000,00 zł	WRPO 2014+ , Budżet Gminy
9	EKOLOGICZNIE ŚWIADOMY MIESZKANIEC Gmina Margonin	30 000,00 zł	WRPO 2014+, Program Infrastruktura i Środowisko, Budżet Gminy
SUMA SZACUNKOWYCH NAKŁADÓW		13 156 000,00 zł	

Opracowanie własne

Tabela 18. Indykatywne ramy finansowe dla pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

LP.	NAZWA PROJEKTU I PODMIOT REALIZUJĄCY	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1	MARGOBOOK Gmina Margonin	10 000,00 zł	Budżet Gminy
2	MARGOBUS Gmina Margonin	500 000,00 zł	WRPO2014+, EFS, Budżet Gminy
3	MARGONIŃSKI BANK CZASU Gmina Margonin	10 000,00 zł	Budżet Gminy
4	AKTYWNY NIEPEŁNOSPRAWNY Gmina Margonin	1 300 000,00 zł	WRPO2014+, EFS, Budżet Gminy
5	BUDŻET OBYWATELSKI Gmina Margonin	1 300 000,00 zł	WRPO2014+, PROGRAM POLSKA CYFROWA, Budżet Gminy
SUMA SZACUNKOWYCH NAKŁADÓW		3 120 000,00 zł	

Opracowanie własne

Łączne szacunkowe nakłady w zakresie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach LPR to 16 276 000,00 zł.

12 SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Rewitalizacja, jak wynika z definicji, jest procesem złożonym, wieloaspektowym i wieloletnim. Program rewitalizacji ma za zadanie rozwiązywanie problemów społeczności lokalnej oraz pogodzenie różnych grup interesariuszy. Stąd podstawą powodzenia realizacji celów i zadań zawartych w dokumencie jest precyzyjnie określony system wdrażania programu rewitalizacji.

Program Rewitalizacji gminy Margonin realizowany będzie przede wszystkim w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Margonin. Natomiast osobą bezpośrednio odpowiedzialną za powodzenie realizacji dokumentu będzie Burmistrz Miasta i Gminy Margonin.

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin 18 marca 2017 roku zarządzeniem nr 20/2017 powołał forum partycypacyjne, którego zadaniem będzie zarządzanie procesem rewitalizacji, co oznacza, że będzie odpowiedzialne bezpośrednio za:

- wdrażanie programu rewitalizacji,
- koordynowanie prac wszystkich jednostek gminnych, które będą miały za zadanie realizować poszczególne działania rewitalizacyjne,
- monitorowanie programu rewitalizacji,
- ocenę aktualności programu rewitalizacji,
- aktualizację programu rewitalizacji.

Forum partycypacyjne stanowić będzie również ciało doradcze dla Burmistrza Miasta i Gminy Margonin w sprawach dotyczących rewitalizacji. Członkami powołanego przez Burmistrza forum partycypacyjnego są:

- przedstawiciele Urzędu Miasta i gminy Margonin oraz miejskich jednostek organizacyjnych/ spółek miejskich,
- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy Margonin,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących na obszarze gminy Margonin działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

Ponadto w obradach forum jako pełnoprawni członkowie uczestniczyć będą przedstawiciele młodzieżowego oraz senioralnego zespołu ds. rewitalizacji.

Przewodniczącym forum partycypacyjnego, a tym samym koordynatorem ds. rewitalizacji w gminie Margonin jest zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Margonin.

W ramach wykonywania obowiązków forum partycypacyjne będzie spotykać się nie rzadziej niż raz na kwartał w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Margonin. Przedmiotem spotkań będzie podsumowanie działań w zakresie rewitalizacji w danym kwartale, rozwiązywanie bieżących problemów, opiniowanie planowanych działań, raportowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych zaangażowanych w proces rewitalizacji z bieżących działań i wyników, itp.

Raz na pół roku Forum Partycypacyjne opracuje Raport dotyczący postępów w realizacji Programu Rewitalizacji. Raport ten będzie upubliczniony na stronie Urzędu Miasta i Gminy Margonin. Ponadto Forum Partycypacyjne zobligowane będzie do zorganizowania, raz na pół roku, spotkania konsultacyjnego dla mieszkańców gminy Margonin. Podczas spotkania przedstawiany będzie powyższy Raport oraz dyskutowane będą bieżące sprawy i problemy związane z procesem rewitalizacji.

Podczas badań ankietowych i wywiadów bezpośrednich mieszkańcy gminy Margonin wskazywali, że w wśród wszystkich grup społecznych największego wsparcia potrzebuje młodzież i osoby starsze. W związku z powyższym proponuje się powołanie dwóch dodatkowych zespołów: młodzieżowego i senioralnego zespołu ds. rewitalizacji.

W skład młodzieżowego zespołu będą wchodzić członkowie samorządu szkolnego Publicznego Gimnazjum w Margoninie. Działalność swoją będą prowadzić pod hasłem „Wielka zmiana małymi rękami”. Przewodniczącym zespołu będzie opiekun samorządu szkolnego. Natomiast zastępca przewodniczącego oraz sekretarz zespołu wybrany będzie wśród uczestników zespołu. Członkowie zespołu będą się spotykać raz na kwartał na terenie Gimnazjum. Do głównych zadań zespołu należeć będzie:

- diagnozowanie potrzeb młodzieży na terenie gminy Margonin,
- opracowanie projektów dla młodzieży,
- prowadzenie niskobudżetowych projektów skierowanych do młodzieży,
- uczestnictwo przewodniczącego zespołu w obradach forum partycypacyjnego.

Natomiast senioralny zespół ds. spraw rewitalizacji będzie się składał z przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń seniorów w gminie Margonin, a jego działalność odbywać się będzie pod hasłem „Okiem seniora”. Z każdej organizacji, czy stowarzyszenia wybieranych będzie maksymalnie dwóch reprezentantów, którzy będą członkami zespołu. Wśród członków zespołu seniorów wybrany zostanie przewodniczący, zastępca przewodniczącego oraz sekretarz. Członkowie zespołu będą się spotykać raz na kwartał na terenie Urzędu Gminy Margonin lub innym wybranym przez zespół miejscu. Do głównych zadań zespołu należeć będzie:

- diagnozowanie potrzeb seniorów na terenie gminy Margonin,
- opracowanie projektów dla seniorów,
- prowadzenie niskobudżetowych projektów skierowanych do seniorów,
- uczestnictwo przewodniczącego zespołu w obradach forum partycypacyjnego.

Istotnym elementem wdrażania Programu Rewitalizacji jest implementacja określonych kierunków działań rewitalizacyjnych do uchwalonego prawa miejscowego, a także uwzględnienie ich we wszystkich dokumentach strategicznych gminy. Oznacza to, że wszystkie obowiązujące akty prawa miejscowego, oraz dokumenty strategiczne, które stoją w sprzeczności z niniejszym programem rewitalizacji muszą być niezwłocznie zmienione.

Wszystkie działania związane z realizacją Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Margonin będą upublicznione z wykorzystaniem Biuletynu Informacji Publicznej Miasta i Gminy Margonin – www.bip.margonin.pl Natomiast w celu ułatwienia kontaktu społeczności lokalnej z forum partycypacyjnym zostanie utworzony stosowny adres mailowy, który będzie w zarządzaniu koordynatora ds. rewitalizacji.

13 SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ

Rewitalizacja będąca procesem o charakterze ciągłym, realizowanym w perspektywie wieloletniej, wymaga regularnej oceny skuteczności prowadzonych działań. System monitorowania jest niezbędnym narzędziem kontroli poprawności wdrażania programu rewitalizacji.

Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie monitoringu jest powołane przez Burmistrza Forum Partycypacyjne. Informacje dotyczące realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Margonin będą monitorowane w 4 zasadniczych płaszczyznach:

- monitorowania podstawowych parametrów Programu na etapie przyjęcia programu oraz późniejszych jego aktualizacji (częstotliwość oceny: na etapie przyjęcia programu lub aktualizacji),
- bieżącego monitorowania poziomu wdrażania Programu (częstotliwość oceny: co pół roku z aktualnością danych według stanu na koniec poprzedniego miesiąca),
- monitorowania stopnia realizacji celów określonych w Programie (częstotliwość oceny: co dwa lata począwszy od 2018 r. z aktualnością danych według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego),
- monitorowania skutków realizacji Programu, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji – tzw. wskaźników stanu kryzysowego (częstotliwość oceny: co trzy lata począwszy od 2018 r. z aktualnością danych według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego).

Program Rewitalizacji Gminy Margonin podlega w pierwszym etapie ocenie aktualności tj. stwierdzeniu czy jego treść odpowiada stanowi faktycznemu w zakresie ustaleń mających znaczenie dla realizacji Programu. Zmiana programu rewitalizacji może być wynikiem przeprowadzonej oceny aktualności lub aktualizacji listy przedsięwzięć. Dopuszcza się możliwość zgłaszania nowych projektów przez interesariuszy procesu rewitalizacji, które po ocenie zgodności z założeniami programu oraz możliwości ich realizacji, będą uwzględniane.

W drugim etapie zakłada się systematyczny monitoring weryfikujący poziom wykonania przedsięwzięć realizujących Program. Oceny dokonuje się na podstawie zbadania stopnia realizacji przedsięwzięć zgodnie z założonym harmonogramem, poprzez określenie ich aktualnego statusu (zakładane do realizacji, w trakcie realizacji, zrealizowane) wraz z informacją o całkowitych kosztach projektu i dotychczas poniesionych wydatkach oraz montażem finansowym.

Następnie weryfikacji podlegać będzie efektywność zaplanowanych do osiągnięcia w ramach Programu celów. Proponowane wskaźniki monitorowania ich realizacji zostały zawarte w tabeli nr 19. W miarę postępu prac nad poszczególnymi przedsięwzięciami w celu zbadania skutków realizacji Programu, analizie poddane będą wskaźniki użyte do delimitacji obszaru rewitalizacji. Ocena skutków realizacji Programu, pozwoli na określenie czy proces wychodzenia obszaru ze stanu kryzysowego jest właściwy i będzie stanowić przesłankę do ewentualnej aktualizacji Programu.

Monitoring programu powinien być opracowywany zgodnie z założoną częstotliwością począwszy od 2018 roku, w formie raportów i przedkładany Burmistrzowi gminy Margonin.

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Margonin

LP.	CEL	WSKAŹNIKI MONITOROWANIA	ŹRÓDŁO	ROK BAZOWY 2016			OCENA REALIZACJI WARTOŚĆ DOCELOWA W ROKU 2023
				Kowalewo	Lipiny	Sułaszewo	
1	ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	Stopa bezrobocia	Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży/ UMiG	14,9%	12,1%	3%	Lipiny (11,5%), Kowalewo (13,9%), Sułaszewo (≤ 3%)
		Odsetek osób korzystająca z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie/ UMiG	8,8%	13%	13,8%	Kowalewo (8,0%), Lipiny (11,7%), Sułaszewo (12,5%)
		Poziom zdawalności egzaminów kończących obowiązkowy etap edukacji ²²	Szkoła/ UMiG	b.z. ²³	50,6%	36%	Lipiny (51,4%), Sułaszewo (40,0%)
2	POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I JAKOŚCI ŻYCIA	Ocena jakości infrastruktury społecznej (np. przedszkole, boisko sportowe itp.)	Ankieta wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	niezadowolająca	niezadowolająca	niezadowolająca	ocena na poziomie dobrym
		Ocena oferty rekreacyjno-sportowej	Ankieta wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	źle	przeciętnie	bardzo źle	ocena na poziomie dobrym
		Ocena dostępności komunikacyjnej – długość ścieżek pieszo-rowerowych	UMiG	0 km	1,9 km	0 km	Kowalewo (1,0 km), Lipiny (2,2 km), Sułaszewo (2,0 km)
3	POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest [Mg] na 100 mieszkańców	UMiG	121,4	110,7	44,1	Kowalewo (111,4), Lipiny (105), Sułaszewo (42,1)

Opracowanie własne

²² w 2018 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych; w 2019 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych oraz wyników egzaminów ósmych klas szkoły podstawowej; w 2020 roku wskaźnik będzie liczony na podstawie wyników egzaminów ósmych klas szkoły podstawowej.

²³ b.z. – brak zjawiska w badanym roku

14

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym dnia 22.06.2017 r. Burmistrz miasta i gminy Margonin zwrócił się z prośbą do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Lokalny Program Rewitalizacji gminy Margonin na lata 2017-2023.

Dnia 11.07.2017 r. uzyskano *pozytywne uzgodnienie Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego* (pismo nr DN-NS.9012.1069.2017), a dnia 09.08.2017 r. *pozytywne uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu* (WOO-III.410.532.2017.JM1.3).

Generalnym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Margonin na lata 2017-2023 jest prowadzenie procesu rewitalizacji, który w perspektywie kolejnych lat doprowadzi do zmiany negatywnej sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, co w konsekwencji przełoży się na wyjście z kryzysu wskazanego obszaru rewitalizacji. Realizacja dokumentu powinna przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy.

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Margonin na lata 2017-2023 spełnia kryteria odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko gdyż dokument dotyczy obszaru w granicach jednej gminy. Realizacja założeń dokumentu nie powinna spowodować wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi, jeżeli będzie wykonywana zgodnie z przepisami ochrony środowiska.

Na podstawie uzyskanych pozytywnych uzgodnień organ opracowujący Lokalny Program Rewitalizacji gminy Margonin postanowił odstąpić od przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określonej w art. 46 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Załącznik nr 1

Ankieta nr 1

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lokalny Program Rewitalizacji - Ankieta I

Szanowni Mieszkańcy miasta i gminy Margonin!

Gmina Margonin przystąpiła do sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji. Jest to dokument poziomu lokalnego, którego głównym celem jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Obecnie program jest na etapie diagnozowania problemów w Państwa gminie, dlatego też prosimy o wypełnienie poniższej ankiety.

1. Jakie zjawiska uciążliwe społecznie dostrzega Pani/Pan w obszarze swojego miejsca zamieszkania (ulicy/osiedla)?

☐	chuligaństwo, wandalizm, agresywne zachowania młodzieży, zagrożenie przestępczością
☐	uciążliwe sąsiedztwo (hałas, niestosowne ciszy nocnej)
☐	obecność całodobowych sklepów monopolowych
☐	słaba integracja lokalnej społeczności
☐	słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami
☐	patologie społeczne (m.in. alkoholizm, narkomania, przemoc)
☐	zjawisko bezdomności
☐	zbyt rzadkie patrole służb porządkowych
☐	inne.....
☐	
☐	

2. Które grupy społeczne wymagałyby w Pani/Pana opinii największego wsparcia? (Proszę podać maksymalnie 3 odpowiedzi)

☐	dzieci
☐	młodzież
☐	osoby starsze
☐	osoby niepełnosprawne
☐	osoby bezrobotne
☐	osoby samotnie wychowujące dzieci
☐	inne.....
☐	
☐	

3. Jak ocenia Pani/Pan ofertę rekreacyjną i sportową (pod kątem zawodów, rozgrywek, zajęć) w obszarze swojego zamieszkania (ulicy, osiedla)?

☐	bardzo dobrze
☐	dobrze
☐	przeciętnie
☐	źle
☐	bardzo źle

4. Których elementów małej architektury odczuwa Pani/Pan brak lub niedostatek w miejscu swojego zamieszkania (ulicy, osiedla)? (Proszę podać maksymalnie 3 odpowiedzi)

☐	miejsce spotkań (miejsce na ognisko, zadaszona wiata, etc.)
☐	terenów zieleni (parków, skwerów itp.)
☐	placów zabaw
☐	siłowni zewnętrznej
☐	boisk sportowych
☐	inne:.....
.....	
.....	

5. Jakiego rodzaju obiektów usługowych brakuje Pani/Pana zdaniem w miejscu zamieszkania (ulicy, osiedla)? (Proszę podać maksymalnie 3 odpowiedzi)

☐	apteka
☐	przychodnia
☐	sklep spożywczy
☐	świetlica
☐	szkoła
☐	przedszkole
☐	żłobek
☐	biblioteka
☐	inne:.....
.....	
.....	

6. Jakie miejsce według Pani/Pana jest najbardziej atrakcyjne/ najładniejsze w gminie?

.....

.....

.....

.....

7. Jakie miejsce według Pani/Pana jest najmniej atrakcyjne/najbardziej zaniedbane w gminie

.....

.....

.....

.....

INFORMACJE O OSOBIE WYPEŁNIAJĄCEJ ANKIETĘ

Płeć *

☐	KOBIETA
☐	MĘŻCZYZNA

Miejscowość zamieszkania / nazwa ulicy/osiedla (proszę nie wpisywać dokładnego adresu)

.....

.....

Wiek w latach (proszę nie wpisywać dokładnej daty urodzenia)

.....

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY!

Fundusze Europejskie
Pomoc TechnicznaMINISTERSTWO
ROZWOJUSAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGOUnia Europejska
Fundusz Spójności**Propozycje projektów - Lokalny Program Rewitalizacji - Ankieta****Szanowni Mieszkańcy miasta i gminy Margonin!**

Jesteśmy na półmetku sporządzania Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Margonin. Dotychczasowe analizy i badania pokazały, że obszary sołectw: Kowalewo, Lipiny i Sulaszewo w pierwszej kolejności wymagają działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W związku z powyższym przedstawiamy Państwu listę projektów do realizacji w najbliższych latach z prośbą o wskazanie najważniejszych Państwa zdaniem projektów, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności.

Ankieta polega na ocenie w skali od 1 do 5 propozycji projektów rewitalizacyjnych.

*PYTANIA OBOWIĄZKOWE PROSZĘ WYBRAĆ TYLKO JEDNĄ ODPOWIEDŹ

1. Centrum edukacji i integracji społecznej w Lipinach*

Projekt zakłada budowę domu kultury z filią biblioteczną i dodatkową funkcją wychowania przedszkolnego.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

2. Termomodernizacja budynku przedszkola w Lipinach oraz świetlicy wiejskiej w Kowalewie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu*

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

3. Przez zagospodarowanie przestrzeni publicznej do rekreacji i integracji mieszkańców miejscowości Sulaszewo*

Projekt zakłada utworzenie przestrzeni publicznej wyposażonej w elementy małej architektury np.: ławki, stoliki, altana, grill, miejsce na ognisko, stojak na rowery, uzupełnionej roślinnością niską i wysoką mającą na celu stworzenie przyjaznej atmosfery integracji społecznej.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

4. Uzupełnienie infrastruktury związanej z integracją społeczną mieszkańców miejscowości Kowalewo (teren przy planowanym boisku wielofunkcyjnym)*

Proponuje się zagospodarowanie terenu małą architekturą (ławki, stoliki, miejsce na rowery), stoły do gier (np. zewnętrzny tenis stołowy), siłownia zewnętrzna, miejsce na ognisko oraz uzupełnienie zieleni niską i wysoką roślinnością, mające na celu stworzenie przyjaznej atmosfery integracji społecznej.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

5. Realizacja boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Lipiny wraz z uzupełnieniem infrastruktury związanej z integracją społeczną mieszkańców (teren przy szkole)*

Projekt zakłada stworzenie ogólnodostępnego miejsca do uprawiania sportu i rekreacji oraz miejsca spotkań mieszkańców. Ponadto proponuje się zagospodarowanie terenu małą architekturą (ławki, stoliki, zadaszona wiata rowerowa), stoły do gier (np. zewnętrzny tenis stołowy), miejsce na ognisko, plac sportowo-rekreacyjny dla młodzieży (dostosowanie istniejącego placu zabaw do potrzeb starszych dzieci i młodzieży: siłownia zewnętrzna, street workout - drążki treningowe drabinki pionowe i poziome, drążki „typu snake”, etc.)

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

6. Aktywni razem*

Projekt będzie polegać na organizacji cyklicznych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez specjalnie zaangażowanego animatora/trenera oraz organizacji turniejów sportowych i zabaw dla dzieci, angażujących i integrujących społeczność lokalną, z wykorzystaniem istniejącej i planowanej infrastruktury.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

7. Przez zagospodarowanie przestrzeni publicznej do rekreacji i integracji mieszkańców miejscowości Lipiny*

Projekt zakłada oczyszczenie stawu i wyposażenie w aerator (pływająca fontanna), uzupełnienie zieleni niską i wysoką roślinnością mającą na celu stworzenie przyjaznej atmosfery spotkań, podniesienie atrakcyjności istniejących już elementów małej architektury np. balustrada mostku, doposażenie istniejącej infrastruktury o: niewielki pomost z altaną, stoły do gier (chińczyk, warcaby).

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

8. Poprawa zdolności do zatrudnienia osób nieaktywnych zawodowo i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*

W ramach przedsięwzięcia zakłada się pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, wspieranie samozatrudnienia i powstawania nowych miejsc pracy, inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia (m.in. staże, praktyki zawodowe), poradnictwo psychologiczne, prawne i obywatelskie, kursy i szkolenia, mające na celu nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

9. Rozwijanie kompetencji młodzieży szkolnej*

Projekt zakłada realizację: projektów edukacyjnych, dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych), różnych form rozwijających uzdolnienia (kółka zainteresowań, warsztaty, laboratoria).

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

10. Podnoszenie kompetencji pracowników oświaty*

Wsparcie nauczycieli w związku z przewidywanymi zmianami w systemie oświaty.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

11. Podnoszenie kompetencji pracowników samorządowej administracji publicznej*

Projekt ma na celu poprawę wizerunku urzędu i kontaktu z mieszkańcami oraz podniesienie kwalifikacji pracowników.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

12. Utworzenie oddziału żłobkowego przy istniejącym przedszkolu w Margoninie*

Uwaga: Projekt zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji, jednakże oddziałujący na sytuację społeczną obszaru rewitalizacji.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

13. MARGOBUS*

Projekt ma na celu zorganizowanie środka transportu zbiorowego przeznaczonego do przewozu dzieci i młodzieży na zawody sportowe, treningi oraz pozalekcyjne zajęcia edukacyjne realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Pojazd będzie wykorzystywany także do przewozu osób starszych i niepełnosprawnych na zabiegi rehabilitacyjne i spotkania okolicznościowe.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

14.Kino plenerowe*

Projekt zakłada zakup projektora multimedialnego, ekranu i koncesji na odtwarzanie filmów oraz cykliczne seanse filmowe organizowane w plenerze.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

15.Zwiększenie dostępności komunikacyjnej sołectwa Kowalewo poprzez budowę ścieżki rowerowej wzdłuż drogi relacji Lipiny – Kowalewo*

Projekt zakłada powiązanie planowanej ścieżki rowerowej z istniejącą ścieżką rowerową Margonin-Lipiny.

nietrafiony	1	2	3	4	5	świetny pomysł
-------------	---	---	---	---	---	----------------

16.Uwagi, spostrzeżenia do projektów 1-15

.....

.....

.....

17.Propozycje innych projektów

.....

.....

Ocena wyznaczonego obszaru rewitalizacji

Czy według Pani/Pana trafnie został wytypowany obszar rewitalizacji?*

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację.

☐
☐

TAK

NIE

Jaki inny obszar na terenie gminy według Pani/Pana wymaga rewitalizacji?

.....

.....

INFORMACJE O OSOBIE WYPEŁNIAJĄCEJ ANKIETĘ

Płeć *

☐
☐

KOBIETA

MĘŻCZYZNA

Miejsce zamieszkania*

Adolfowo, Bugaj, Dębiniec, Karolinka, Klaudia, Klotyldzin, Kowalewo, Lipiniec, Lipiny, Marcinek, Margonin, Margońska Wieś, Młynary, Próchnowo, Radwanki, Studźce, Sułaszewo, Sypniewo, Tereska, Witkowice, Zbyszewice, Żoń.

Rok urodzenia* (proszę poniżej wpisać tylko rok np. 1951)

.....

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE ANKIETY!

Uzasadnienie

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023 jest dokumentem kluczowym z punktu widzenia dalszego rozwoju gminy. Jednocześnie nowoczesnym narzędziem integrującym oraz naprawczym zdegradowanych przestrzeni gminy, które obejmują pięć głównych dziedzin: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową i techniczną.

Zadania realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023 pozwolą na szeroko rozumianą aktywizację społeczeństwa, poprzez umożliwienie ubiegania interesariuszy rewitalizacji o fundusze unijne na realizację działań społecznych i infrastrukturalnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji został przygotowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Minister Infrastruktury i Rozwoju, 3 lipiec 2015 r., z dalszymi zmianami).

Ponadto, zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., realizacja przedsięwzięć wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023 będzie prowadzona w terminie do dnia 31 grudnia 2023 r.

W związku z uchwałą Rady Miasta i Gminy Margonin w sprawie przystąpienia Gminy Margonin do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017- 2023, powołany został Zespół ds. Rewitalizacji, którego celem i działaniem było zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji zdegradowanych obszarów gminy, gdyż partycypacja społeczna jest podstawową zasadą działań na każdym etapie tego procesu.

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 03.07.2015 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020, prace nad przygotowaniem LPR - u, jak również wdrażanie (realizacja) programu powinny być oparte na współpracy samorządu gminy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

W celu prawidłowej i szeroko rozumianej współpracy mieszkańców gminy, przeprowadzone zostały konsultacje społeczne wizji obszaru rewitalizowanego, wyznaczonych celów strategii i kierunków działania w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017 - 2023 jest dokumentem strategicznym, który w wyniku diagnozy obszaru gminy zakłada działania mające na celu wyeliminowanie napotykaných problemów w wytypowanych sektorach. Ostateczny kształt LPR-u jest wynikiem głębokiej analizy sytuacji społeczno - gospodarczej gminy, popartej wynikiem badań ankietowych, konsultacji społecznych oraz prac Zespołu ds. Rewitalizacji.

Podjęcie powyższej uchwały umożliwi zatem ubieganie się o środki unijne m.in. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 w trybie konkursowym, działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów.

Mając powyższe na uwadze, przedłożenie niniejszego projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Margonin na lata 2017-2023 do uchwalenia przez Radę Miasta i Gminy Margonin należy uznać za zasadne.